

BERXWEDAN

HER TÎŞT JÎ BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 41 / 30 Ekim 1987 / 2.50 DM

DERSİM'DE KIŞLA KÜLTÜRÜNE DARBE VURULUYOR

Türk sömürgeciliğinin Kürdistan çocuklarını asimile etmek, Türkleştirmek için açtığı okul adı altındaki kişisizleştirme kurumlarına karşı eylemler geliştiriliyor.

Hozat ve Ovacık'ta gerçekleştirilen iki ayrı eylemde 2 okul yakıldı. Halkın da desteklediği eylemler sonucu okullar tamamen yandı.

Eylemlerin kitleler üzerindeki etkisi büyük oldu.

Dicle'de işbirlikçi bir ajan cezalandırıldı. Yeşilyurt köyü muhtarı Mehmet Dervişoğlu işlediği suçların karşılığı olarak öldürüldü.

Maden'de şantiye basıldı. Bütün araçlar yakıldı. Zarar 1 milyara yakın.

Haber 2. sayfada

ARGK komutanlarından Mehmet SEVGAT (sağ başta) ve Erdal (soldan beşinci) yoldaşlar, aralarında Şehit Ramazan KAYDI (soldan üçüncü)'nin de olduğu savaşçılarda

ŞIRNAK'TA DİRENİŞ BÜYÜYOR

Rezzak ve Zurava mezralarına baskın düzenlendi. Rezzak mezrasında 4 hain cezalandırıldı. 2'si ölü, 2'si ise ağır yaralı olan hainler, ihanetlerinin karşılığını aldılar.

Balveren köyünde meydana gelen çatışmada ise çok sayıda asker öldürüldü veya yaralandı.

Haber 2. sayfada

MİDYAT'TA EYLEMLER DEVAM EDİYOR

Petrol boru hattına sabotaj düzenlendi. Meydana gelen patlama sonucu boruda hasar büyük. Ayrıca karayoluna barikat kuruldu. 8 tankerden 2'si yakıldı, 6'sı ise tahrip edildi. Bir polis ölümlü cezalandırıldı.

Haber 2. sayfada

BASK HERRİ BASATASUNA Dış İlişkiler Komitesinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine Dayanışma Mesajı:

"İlk olarak kardeşlik mesajımızı Kürdistan'da halklarımızın geleceği için hayatlarını kahramanca tehlikeye atan Kürt yurtseverlerine gönderiyoruz.

Aynı zamanda Bask halkının, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine olan dayanışma ve desteğini sunuyoruz. Kürt halkı ve Bask halkı objektif olarak aynı güce karşı mücadele vermektedirler. Aralarındaki fark ise, sosyal ve politik farklılıktır. Biz iki kardeş halkız ve öyle kalmak istiyoruz."

Yazısı 13. sayfada

ERNK'nin Kararlılık Çağrısına Binlerce Yurtsever Katıldı

ERNK-Avrupa Temsilciliği, 19 Temmuz 1987'de bildiri yayınladı. Bütün yurtseverleri emperyalist Alman yönetiminin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı izlediği saldırılar politikayı protesto etmeye çağırdı.

• 23 Ekim'de Kürdistan Komite, Almanya-Bonn ve Belçika-Brüksel'de basın toplantıları yaptı.

• Binlerce yurtsever Paris, Strasbourg (Fransa), Liege (Belçika), Amsterdam (Hollanda), Kopenhag (Danimarka), Lozan, Zürih (İsviçre), Atina (Yunanistan) da Alman devletine ait konsoloslukları ve çeşitli kuruluşlarını; ve Almanya'nın Hamburg, Braunschweig, Bochum, Köln, Bielefeld, Batı Berlin, Stuttgart, Saarbrücken şehirlerinde de havayolları büroları, basın ajansları, siyasi parti binaları vd. pek çok kuruluşu işgal ederek, Alman devletinin gaspını, anti-demokratik uygulamalarını ve Türk faşist-sömürgeci devletine artan desteğini protesto etti.

ULUSAL KONGREYE DOĞRU

Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan - YXK Program Taslağı'nı bu sayımızda da yayınlıyoruz.

YEKİTİYA XORTÊN ŞOREŞGERÊN WELATPARÊZÊN KURDÎSTAN - YXK KURULDU ORTA SAYFADA

İlkel Milliyetçiliğin Türk Basımındaki Hezeyanı Devam Ediyor

ÖLÇÜ NE?

Faşist-sömürgeci Türk devleti, ulusal kurtuluş mücadelemize ve önderimiz PKK'ye karşı yürüttüğü özel savaşta her yönüne başvurarak etkili kilmaya çalışıyor. Tüm ordusunu, polisini, jandarmasını, MİT'ini, kontr-gerillasını, partilerini kullanıyor. Her türlü uşağa ve tasfiyeciyeye siyaset yapma olanağı vererek ve çok çeşitli "aflar" çıkartarak Kürdistan'a karşı "ulusal birlik" yaratmak istiyor. Özel kolordu, genel valilik, ajan-milis çetecilik, ihbarcılık örgütüyor, bütün işbirlikçi takımını harekete geçiriyor. Ama bütün bunlar yetmiyor, kendisi için sonuç vermiyor. Bunlarla birlikte psikolojik savaşta da, en hayasızca yalan-

lara başvurarak ve yine herkesten medet umarak geliştirmeye çalışıyor. Sömürgeci basın birer MİT organı olarak çalıştırılıyor. Her gün binbir türlü yalan yayılarak, haber ve resim yayınlayarak PKK'nin nasıl bir "eşkiya olduğu", "çocuk-kadın öldürdüğü", "dağıldığı, bölündüğü, birbirine düştüğü, teröre başvurduğu ve tükenmekte olduğu" ilan edilmeye çalışılıyor. Böylesi yalancılığa dayalı psikolojik savaşa "sol" adına ortaya çıkan çeşitli yayın organları da katılıyor. Bütün bunlarla sözde "PKK, teşhir ve tecrit edilmek", kitleler nezdinde güvensiz duruma düşürülmek isteniyor.

Devamı 8. sayfada

• 20'yi aşkın yurtsever, Almanya'nın Köln şehrinde 26 Ekim 1987'de açlık grevine başladı. Direnişçiler, isteklerinin yerine getirilmeye kadar eylemlerini sürdüreceklerini açıkladılar.

• Eylemlere, ilerici-demokratik kamuoyunun yanı sıra, Avrupa radyo, televizyon ve basın ajansları da büyük ilgi göstererek yer verdiler.

Haber 3 ve 4. sayfada

Alman Emperyalizminin Kürdistan Halkına Düşmanlığı Yeni Değil

1830'larla birlikte, Osmanlı ordusunun Kürdistan'a yönelik soykırım seferlerinin askeri danışmanları, Alman subaylarıdır. Bunların en meşhuru Moltke'dir. Hafız Paşa'nın 100.000 kişilik katliam ordusunun Malatya'dan Botan'a kadar yaptığı vahşetin içinde ve bunun danışmanı olarak Moltke vardır.

Abdulhamit politikasının en büyük destekçileri Almanlar olduğu gibi, en büyük örgütleyicileri de Alman uzmanlarıdır.

1899'da Bağdat-İstanbul demiryolunu askeri amaçlarla yapan ve Kürdistan'da Osmanlı denetimini kolaylaştıran, yıllarca bu demiryolu inşaatında Kürt köylüsünü köle olarak çalıştıran yine Alman emperyalizmidir. 1888 ve

1898'de Abdulhamit'i, Alman tekel ve militarizmi temsilcisi olarak ziyaret eden kral III. Wilhelm, dönem boyunca Osmanlı barbarlığını palazlandırdı. Kendini "tanrının kılıcı ve savunucusu" ilan eden III. Wilhelm, ırkçı militarist ruhunu Osmanlı vahşetiyle birleştirecektir.

Turancı, Pan-Türkist Osmanlı politikasının en önemli örgütleyicileri, Alman emperyalizminin uzmanları olur. 1914-18 Emperyalist Paylaşım Savaşında Osmanlı ordusunun fiili yönetimi Alman generalinin elindedir.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında Alman emperyalizminin yine en büyük ortağı kemalist Türk devletidir. Savaştan yenik çıkan bu Devamı 5. sayfada

Kürdistan'da Göçler; Neden ve Sonuçları - II

"... Ardı arkası gelmeyen bu işgaller, Kürdistan'ın coğrafyasında değişiklik yaratacaktır. Aşiretler çok sık yer değiştirecek, dağlara doğru çekilme fazla olacaktır. Azerbaycan, Musul ve Derazor tarafından kuzeye doğru çekilme olurken; Maraş'tan Klıkya'ya ve Malatya-Sivas üzerinden içlere doğru yayılma olacaktır. Öyle ki, bu işgal savaşlarından Kuzey Afrika'ya, Cezayir'e, Afganistan'a göç ettirilen Kürt aşiretleri olacaktır. Ama Kürdistan'ın doğal sınırları korunacaktır."

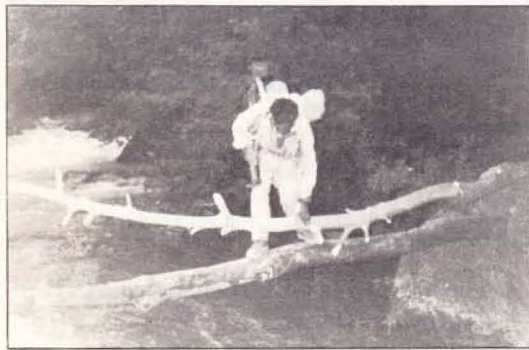
Yazısı 9. sayfada

DERSİM'DE KIŞLA KÜLTÜRÜNE DARBE VURULUYOR

Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da asimilasyonu yaygınlaştırmak için eğitim kurumu adı altında açtığı kişiliksizleştirme kurumları olan okullara yönelik olarak geliştirilen eylemler büyük bir etki yarattı.

Bütün Kürdistan'da olduğu gibi, hatta daha da fazla bir şekilde Dersim'de sömürgeci kışlaların yanında okullar açıldı. Bu asimilasyon kurumlarına alınan Kürt çocukları ülkelerine ve halklarına yabancı birer beyin haline getirilerek, Türk uluslaşmasının içinde eritilmek isteniyordu. Bu politikamın etkili olduğu alanların başında Dersim gelirdi. Burada oldukça fazla sayıda bulunan okullar, bu asimilasyonun gelişmesinin belli başlı araçlarıdır.

Dersim'de daha katliamın ardından kışla kültürü geliştirilmiş ve bu dönemde okullara ve kışlalara götürülen Kürt çocukları ve gençleri birer kemalist Türkçü olarak, halkın arasına gönderilirler. Bunlar daha kısa bir süre önce gerçekleştirilen katliamlardan habersizdirler. Günümüze kadar da bu asimilasyon yoğun bir şekilde devam ettirilmştir.

Doğa zorluklarıyla mücadele gerilla yaşamının bir parçası

BİNGÖL'DE KÖY KORUCULUĞU TUTMADI

Köy koruculuğu adı altında örgütlenilen milis çeteler bir dağılma içinde. Geçtiğimiz günlerde basına da yansıyan bazı olaylar gerçekleşti.

Gelişen ulusal kurtuluş savaşımız karşısında tutunamayan köy koruculuğunu yeniden canlandırmak için Bingöl alanında yoğun bir çaba var. Hatta birçok köye muhtar bile atanamayan Bingöl'de sömürgecilerin koruculuğu yeniden canlandırma çabası da tutmamaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Bingöl valisi köy muhtarları ile bir toplantı yaptı. Toplantıda muhtarlardan her köy için 10 korucu bulunmasını isteyen vali, bulunmadığı takdirde muhtarları tutuklayacağını açıkladı. Buna karşı muhtarlar ise, kimsenin koruculuk yapmak istemediğini belirterek, istenen sayıyı veremeyeceklerini açıkladılar. Bingöl valisi, muhtarların tepkisi sonucu istemlerini kabul ettiremeyince, kendisinin düzenlediği toplantıyı kendisi terketmek zorunda kaldı.

Sömürgecilerin zorla eline silah vererek, ulusal kurtuluş savaşımıza karşı çıkarmak

12 Eylül faşist darbesinin ardından bu politikaya daha da ağırlık veren sömürgeciler, bu okullara genellikle öğretmen adı altında MIT elemanlarını doldurdu. Bir yandan asimilasyonu yürütürken, diğer yandan ise bu MIT'ler vasıtası ile köylüler, öğrenciler üzerinde denetimini sağlıyordu.

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesine karşı da, bu araç çıkarmaya çalışan sömürgeciler, birçok yerde daha yeni asimilasyon kurumları açtılar. Ulusal kurtuluş savaşımızın sömürgecilerin bu politikasını boşa çıkararak geliştirdiği bilinmektedir. Aydınlanmanın ulusal kurtuluş safılarına daha fazla katılmasının yanı sıra, okullar işlemez bir duruma da getirilmektedir. Dersim'in köylerinde gerçekleştirilen eylemlerde birçok okul kapatılırken, Hozat ve Ovacık köylerinde ise iki okul yakıldı.

15 Ekim 1987 tarihinde Ovacık'ın Yoncalı köyüne gelen ARGK birliği köyde toplantı yaptıktan sonra, köy ilkokulunu ateşe vererek yaktı. Yapılan toplantıda sömürgeci politikaları ve okulların işlevlerini teşhir eden ARGK birliği

halkın da katılımı ile okulu ateşe vererek imha etti.

18 Ekim tarihinde ise, bir başka köyün okulu yakıldı. Hozat ilçesinin Deloran köyüne baskın düzenleyen kurtuluş ordumuz ARGK'nin birliği, halkla toplantı yaptıktan sonra okulu ateşe verdi.

Gerçekleştirilen her iki eylemde de sömürgecilerin politikası teşhir edildi. Yörede büyük bir yankısı olan eylemler, artık ülkemizde sömürgecilerin hiçbir politikasını öyle kolaylıkla uygulamaya geçiremeyeceğinin bir kanıtı olmaktadır.

Dicle'de 1 Ajan Cezalandırıldı

17 Ekim günü, Dicle ilçesine bağlı Yeşilyurt köyü muhtarı Mehmet Dervişoğlu, halka karşı işlediği suçların bir sonucu olarak cezalandırıldı.

Bu hain sömürgeci düşmana yaptığı hizmetler sonucu 3 devrimcinin şehit düşmesine sebep olmuştu. Yapıldığı suçlara yeni suçlar eklemek isteyen hain, hak ettiği cezadan kendisini kurtaramadı.

Maden'de Şantiye Basıldı

16 Ekim tarihinde Elazığ-Maden ilçesine bağlı Altıoluk köyü yakınlarındaki şantiye basıldı.

Saat 19.30 sıralarında şantiyeye giden ARGK birliği şantiyede bulunan 1 keçe ile 2 kompresörü yaktı. Çıkan yangın sonucu bu aletlerin tamamen kullanılmaz bir duruma geldiği bildirilmektedir. Meydana gelen zararın ise 1 milyara yakın olduğu söylenmektedir.

Ayrıca şantiyede çalışan işçilerle de bir toplantı yapan ARGK birliği, yaklaşık 1 saat işçilerle konuştu. İşçilerin büyük bir ilgi gösterdiği toplantıda, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşının katettiği gelişmeler ve yurtseverlere düşen görevler üzerine duruldu. Toplantının ardından ARGK birliği sloganlarla uğurlandı.

Eğitimden yeni geçen ARGK savaşçıları düşmana karşı kinle dolu

ŞIRNAK'TA DİRENİŞ BÜYÜYOR

Şırnak'ta yoğunlaşarak gelişen eylemlilik, kesintisiz bir şekilde devam ediyor. Cudi Dağı, Çobandere eylemlerinin ardından, Şırnak'ın diğer alanlarında da köy korucularına ve ordu birliklerine darbe vurulmaya devam ediliyor.

Şırnak'ın Rezzak ve Zurava mezralarında gerçekleştirilen eylemler neticesinde, ARGK birliğine yeni askerler katılırken, aynı zamanda düşman güçlerine de ağır bir darbe vuruldu.

14 Ekim günü peşpeşe Rezzak ve Zurava mezralarını basan ARGK gerilla takımı, 2 köy korucusunu cezalandırdı, 2'sini ise ağır yaraladı. Rezzak mezasına baskın düzenleyen

ARGK takımı, Hasan Ertek ve oğlu İdris'i öldürdü, 2 korucuyu ise ağır yaraladı. Gerillaların bütün uyarılarına rağmen, ihanetten vazgeçmeyen çeteler cezalandırıldılar.

Aynı gece Zurava mezasını da basan gerillalar, burada bir toplantı gerçekleştirdiler. Toplantıda, sömürgeci politikaları teşhir eden gerilla takımı, aynı zamanda yurtseverleri bekleyen görevleri de ayrıntılı bir şekilde izah etti.

Bu eylemlerin ardından, Şırnak'a bağlı Balveren köyü Uşaklı mezasında, düşman birliği ile ARGK gerillaları arasında çatışma meydana geldi. Çatışma sonucunda çok sayıda asker öldüğü ve yaralandığı söyleniyor.

Halk kaynağına dayanan ARGK bir yürüyüş esnasında

MİDYAT'TA EYLEMLER DEVAM EDİYOR

geci devletlerin vurgunlarının önüne az da olsa geçildi. Petrol boru hattını hedefleyen eylemler, böylelikle her iki rejimi de ekonomik olarak ağır bir şekilde sarsmaktadır.

Midyat'ta daha önce yapılan sabotajlara ek olarak, yeni bir sabotaj da 17 Ekim tarihinde gerçekleştirildi. Yayıvantepe köyü yakınlarında boru hattına büyük miktarda bir patlayıcı yerleştirildi. Meydana gelen patlama sonucu burada ağır bir hasar meydana geldi.

27 Ekim tarihinde ise, Türkiye'ye Irak'tan petrol taşıyan tankerlerden 8'i Midyat yakınlarında durduruldu. 2 tanker ateşe verildi, 6 tanker de tahrip edildi.

Midyat'ta meydana gelen diğer bir eylemde ise, Midyat Emniyet Amirliği'nde görevli bir polis cezalandırıldı. Salih Taşdemir adlı polis, av bahanesi ile yanına aldığı köylü-

lerle birlikte dağlarda dolaşarak gerillaların yerini tespit etmeye çalışıyordu. Avcı kılığında dolaşan polis, üzerinde bulunan telsizle gerillaların yerini tespit ettiğinde, sömürgeci birliklere bildirerek operasyon başlatmayı düşünüyordu. Ancak, bu oyun da boşa çıkmış, daha uygulanmak istenirken, iflas etmiştir.

Dağda avcılara karşılaşan ARGK birliği, tümünü teslim almış ve kimlik araştırması yapmıştır. Aramalarda polis Salih Taşdemir'in kimliği tespit edilmiş ve soruşturma için, ARGK gerillaları yanlarında götürmüştür. Diğer avcılara ise, silahlarına el konulmuş ve kendileri serbest bırakılmışlardır.

Yapılan soruşturma sonucunda, halkımıza karşı ağır suçlar işlediği açığa çıkan Salih Taşdemir ölümlü cezalandırılmıştır.

ERNK'nin Çağırısına Binlerce Yurtsever Katıldı

● Açlık Grevi

26 Ekim 1987 tarihinde 20' nin üzerinde ERNK sempati-zanı yurtseverin Köln-Neu-markt alanında başlattıkları açlık grevi, büyük bir etki yaratarak sürüyor.

Açlık grevcileri bir bildiri ile amaçlarını şöyle açıkladılar: "Alman yönetiminin gaspettiği 700.000 DM derhal sahiplerine geri iade edilmelidir. Alman polisinin Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki anti-demokratik uygulama-

larına son verilmelidir. Türk faşist devletine sunulan askerî, ekonomik ve her türlü yardım durdurulmalıdır."

Alman polisi, başta açlık grevi direnişini engellemek istedi. Ancak başarılı olamadı. Çadır açan, bildiriler dağıtan ve pankart asan eylemcilere her gün çok sayıda yurtsever, gruplar halinde dayanışma ziyaretleri yapmakta ve dayanışma mesajları yollamakta. Alman vd. demokratik kamuoyu da greve ilgi gösterip, çeşitli şekillerde dayanışmalarını gösteriyorlar.

Eylemci yurtseverler bir sonuç alınmaya kadar açlık grevlerini sürdürmeye kararlı

Emperyalist Alman Yönetimi Kürdistanlı Yurtseverlerden Gaspettiği Para ve Eşyayı Derhal Sahiplerine İade Etmeli, Faşist Türk Devleti ile İşbirliği İçinde Ulusal Kurtuluş Mücadelemize Karşı İzlediği Saldırgan Politikasını Terketmelidir

Emperyalist Federal Alman yönetimi, geçtiğimiz aylarda Kürdistanlı yurtseverlerin politik-demokratik çalışmalarına yönelik genel bir saldırı kampanyası başlattı. Tamamen anti-demokratik ve basit gerekçelerle 50'ye yakın ev ve dernek lokali basıldı. Bu genel saldırı sürecinde Kürdistanlı emekçilerin Avrupa'da ahınterleri ile kazandıkları 700.000 DM paraya ve çeşitli eşyalara el konuldu. Son dönemlerde ortaya çıkan çok yönlü gelişmeler ve giderek boyutlanan devlet düzeyindeki Türk-Alman ilişkileri, bütün hukuk kuralları ayaklar altına alınarak, paranın ve eşyanın sahiplerine iade edilmemesi, bu konu üzerinde durmayı zorunlu kılmaktadır.

Faşist Türk sömürgecileri, Batı Avrupa emperyalist güçleri içerisinde en büyük desteği ve işbirliği olanaklarını Federal Alman yönetimine bulmuşlardır. Federal Alman devleti, Türk faşist yönetimine sunduğu yoğun askerî, siyasi, diplomatik ve ekonomik destekle, Kürdistan'daki sömürgeci saldırı ve katliamlara arka çıkmakta ve hız kazanmaktadır. Kürdistan'da devlet terörünü uygulayan ve "mavi bereliler" denilen kontr-gerilla timlerinin, bizzat GSG-9 uzmanları eğitildiği gizlenmektedir. Bununla da yetinmeyen emperyalist Alman yönetimi, resmi düzeyde en üst temsilcisi olan Cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker'e, Türkiye'ye ikinci ziyaretini yaptırmıştır. İlk defa bir Avrupa ülkesinin devlet başkanı Türkiye'yi üst üste iki kez ziyaret etmiştir. Faşist-sömürgeci Türk yönetiminin başı Kenan Evren, R. von Weizsäcker'i "Atatürk Barış Ödülü" ile ödüllendirerek, her iki devlet arasındaki ilişkilerin anlamını ortaya koymuş ve bu ilişkileri kutlamıştır.

Emperyalist Alman yönetimi, Kürdistan halkına ve Ulusal Kurtuluş Cephemize karşı yönelttiği insanlık dışı saldırılar karşısında suskunluğu tercih etmekte ve resmi bir açıklama yapmaktan ısrarla kaçınmaktadır. Kürdistanlı yurtseverlerin Avrupa çapında yürüttüğü teşhir çalışmaları ve protesto eylemlerine rağmen, Alman yönetiminin sağirdilsiz rolünü oynaması, onun bu olaydaki suçluluğunun en büyük kanıtıdır. En alçakça bir tutumla, ezilen bir halkın haklı ve meşru kurtuluş savaşını "terörizm" olarak damgalamak ve savaşın öncü güçlerini "terörist" ilan etmek, Alman emperyalizminin kanlı çehresini gizlemeye yetmeyecektir. Kürdistan halkının ulusal ve insani hakları uğrındaki onurlu mücadelesine sempati duyan ve destek veren dünya kamuoyu ve ilerici insanlık, Alman yönetiminin yalanlarına aldanmayacaktır.

Kürdistanlı emekçiler ve yurtseverler, kendi öz değerleri olan bu parayı almak için başından beri en meşru yöntemleri seçmiş, demokratik ve hukuki yollarla hakkı olanı geri almaya çalışmıştır. Ancak Alman yönetiminin buna karşı izlediği tutum tümüyle olumsuz olmuş; sürekli oyalama bir tutum içerisine girilmiştir. Uygulanan bu yöntemlerle Kürdistanlı emekçilerin kendi öz değerlerini elde etmesinin yolları bizzat Alman yönetimi tarafından tıkanmaktadır. Almanya'da sayıları 400.000'i bulan Kürdistanlı emekçilerin sabrı taşırılmakta, Almanya'nın her yanında, her an patlayabilecek kin ve öfke depoları birikmektedir. Kürt insanı, sömürgeci vahşet altında tutulan evlatları için bir araya getirdiği bu paranın eşkıyaya yakışır bir tarzda gaspedilmesini tahammül etmemektedir. İnsanlarımız kin ve öfke duymakta ve tahammülsüz davranmakta haklıdır. Çünkü bu para, zindanlara doldurulan binlerce Kürt yurtseverin ve saldırılarda evleri yıkılıp yıkılan Kürt köylülerinin davasına adanmıştır. Böyle bir tutum karşısında onbinlerce Kürdistanlı emekçi-yi kendisine düşman yapan Alman yönetimi, bundan sonra ortaya çıkması muhtemel her türlü olumsuz gelişmenin de tek sorumlusu olacaktır. Rüzgar ekmekte kararlı davranan, fırtına biçmeye de hazır olmalıdır. Şimdiye kadar emekçilerin öfkelerini demokratik yollara kanale eden Ulusal Kurtuluş Cephemiz, bundan sonraki gelişmelerin sonuçlarından sorumlu olmayacaktır.

ERNK - Avrupa Temsilciliği
19 Ekim 1987

Kurdistan Komiteleri'nin Bonn ve Brüksel'deki Basın Toplantıları

23 Ekim tarihinde yapılan basın toplantılarında; basın, radyo ve televizyon muhabirlerine şu açıklamalar yapıldı: "Geçtiğimiz aylarda Almanya genelinde Kürdistanlı

emekçilerinin alnteri ile kazandıkları para ve adı geçen kıymetli eşya, bugüne dek yasal sahibi olan Paris Kürdistan Komitesi'ne hala teslim edilmemiştir...

emektedir. Kamuoyuna yaptığımız açıklamada, "Parayı kimin verdiğimiziz bilmiyoruz" şeklinde belirlenmesi gerekçe, hukuka alakası olmayan, sahtekarca bir tavırdır...

"Gasp edilen paralar Kürdistan'daki politik tutuklular için toplanan paradır... Yüzbinlerce Kürdistanlı emekçinin alnteridir... Bu paranın haksız ve yasadışı olarak elde tutulması ve sahiplerine ulaşmasının engellenmesi, bizzat Türk yönetiminin girişimlerinin bir sonucudur..."

Bonn basın toplantısını Alman Haber Ajansı DPA, Kölnische Rundschau gazetesinin yansıra, çok sayıda basın muhabiri de izledi. Brüksel Uluslararası Basın Merkezinde düzenlenen ikinci toplantıyı, aralarında M. Ali Bırand, Emre Aygan, Nusret Özgül'ün de bulunduğu çok sayıda Türk basın muhabirinin de izlemesi dikkat çekiciydi. Türk basını, toplantıyı geniş ölçüde işledi. Türk basın muhabirlerinin soruları, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin uluslararası çalışma ve dayanışmalarına ilişkin oldu.

Bonn basın toplantısını izleyen gazetecilerden bir grup

yurtseverlere yönelik genel bir saldırı kampanyası düzenlendi... Kürdistanlı yurtseverlerin evlerine, iş yerlerine operasyonlar yapıldı... Türk polisine taş kırılacak bir şekilde kapılar kırılarak, tomsonlarla, köpeklerle evler basıldı... Yasal ve Avrupa'nın çeşitli alanlarında şubeleri olan Kürdistan Komite'lerin toplantıdaki 700.000 DM ve çeşitli kıymetli eşyalarına el konuldu...

"Kürdistan halkının ve e-

"24 Ağustos 1987 tarihinde yapılan açıklama ile birlikte paranın sahiplerine iade edilmesi için Federal Mahkeme, Köln Savcılığına yetki verdi... Kürdistan Komite'lerin genel başkanının parayı almak üzere savcıya müracaat etmesine rağmen, para geri verilmemiştir."

"Savcı Bellinghausen, sudan gerekçeler öne sürerek paranın iadesine yanaşmamaktadır... Asılsız ve basit gerekçelerine her gün bir yenisini

Kürdistan Yurtsever Kitlelerinin İşgal ve Protesto Eylemleri

● Paris-Fransa, 19 Ekim:

Alman Hava Yolları Luftansa'nın bürosu işgal edildi. Saat 11.00-15.00 aralarında gerçekleştirilen işgal eylemini, iki televizyon kanalı görüntüledi. Fransız basını, işgal eylemine geniş yer verdi.

● Liege-Belçika, 19 Ekim:

Alman Konsoloslukunu işgal eden yurtseverler, eylem amaçlarını basına açıkladılar. Konsolosluk yetkililerine bir bildiri bırakıldı.

● Amsterdam-Hollanda, 19 Ekim:

Luftansa bürosu işgal edildi. Eylem yerine gelen Hollanda basını, eyleme geniş yer verdi.

● Kopenhag-Danimarka, 19 Ekim:

Alman Konsoloslukunu işgal eden yurtseverlerin eylemine, Danimarka televizyonu geniş yer verdi.

● Cenevre ve Zürih-İsviçre, 19 Ekim:

Luftansa büroları uzun süre işgal edildi. İşgalin amacı basına açıklandı.

● Atina-Yunanistan, 19 Ekim:

Yurtseverlerin Luftansa bürosunu işgal eylemine Yunan basını geniş yer verdi. ERNK bayrakları ve flamalar açan

göstericiler, Alman devletinin uygulamalarını protesto edip, basın muhabirlerine mülakatlar verdiler.

● Braunschweig-Almanya, 22 Ekim:

80 kişilik bir yurtsever grup Braunschweiger Zeitung gazete binasını işgal ederek, Alman devletinin baskılarını kınadı. Çok sayıda Alman polisi eyleme müdahale etti. Yurtseverler direndi. Gazete yetkilileri eylemi yansıtacaklarına dair imzalı yazı verince, olay çıkmadan eylem sonuçlandırıldı.

● Batı Berlin-Almanya, 20 Ekim:

DPA (Alman Haber Ajansı) binasını uzun süre işgal eden yurtseverler, basına ve ajans yetkililerine, Alman devletinin uygulamalarını protesto eden amaçlarını açıklayıp, eylemlerini sona erdirdiler.

● Köln-Almanya, 20 Ekim:

Alman Sosyal Demokrat Partisi SPD'nin Bezzirk Mittelrhein binası 50 civarında yurtsever tarafından işgal edildi. Eylem alanına "Express" ve "Kölner Stadt Anzeiger" gazetelerinin muhabirleri geldi-

ler. Yurtseverlerin amaçlarını DPA, AFR (Fransız Haber Ajansı), Reuter ve AP (Associated Press) ajanslarına açıkladılar. SPD yetkilileri, yurtseverlere yakınlık gösterdiler. Aralık başlarında, partilerinin "Commission International" toplantılarına sorunu götürceklerine dair teminat verdiler.

● Stuttgart-Almanya, 20 Ekim:

Kadın ve çocuklardan oluşan kalabalık bir grup, şehrin işlek caddelerinden birinde, birkaç saatlik gösteri düzenlediler. Ellerini zincirlerle birbirine bağlayan ve ERNK bayraklarını açan yurtsever grup, amaçlarını şöyle açıkladı:

"Polis tarafından gaspedilen 700.000 DM'nin hemen geri verilmesini istiyoruz. Alman polisinin Kürdistan yurtseverlerine baskılarını ve Alman cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker'in Türkiye ziyareti ile Alman devletinin TC'ye sunduğu yardımı protesto ediyoruz."

● Strasbourg-Fransa, 22 Ekim:

Alman Başkonsolosluğunun

işgali, basında geniş yer alarak, büyük yankı yaptı.

● Bochum-Almanya, 22 Ekim:

Bir grup yurtsever, SPD binasını işgal etti. Aynı gün, sözkonusu binada SPD'nin bir toplantısı vardı. SPD'nin eyalet, Bonn federal hükümet,

Ayrıca sorunu, üyesi buldukları kuruluşlara götürecekerlerini de belirttiler.

● Hamburg-Almanya, 22 Ekim:

Hür Demokrat Parti FDP'nin binası işgal edildi. Bildiri ile, Alman devletinin tutumu protesto edildi.

Stuttgart / Elleri zincirli protestocu yurtseverler

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi üyesi parlamenterleri toplantıya katılıyorlardı. Toplantıya gösterici yurtseverler katılarak, eylem amaçlarını açıkladılar. Parlamenterlerin çeşitli sorularını cevapladılar. Parlamenterler, 'sürekli diyalog' sözü verdiler.

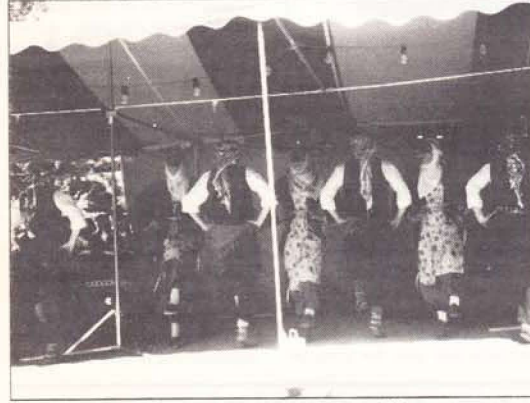
● Nürnberg-Almanya, 23 Ekim:

Basın merkezini işgal eden yurtseverlerin eylemini basın izledi ve geniş yer verdi.

● Saarbrücken-Almanya:

SPD binasını işgal eden yurtseverlerin eylemine yerel gazeteler ve televizyon birinci kanalı geniş yer verdi.

ERNK Sempatizanlarının Direnişi Düşmana Geri Adım Attırdı

Şenlikte büyük ilgi toplayan Stuttgart folklor ekibi

11-12-13 Eylül 1987 tarihleri arasında, Stuttgart'ın Göppingen bölgesinde birçok halkın katıldığı bir sokak şenliği düzenlendi. Bu sokak festi, her yıl eylül ayında binlerce insanın katılımıyla düzenlenmekte. Her ülke, kendi sosyal ve kültürel yapısını tanıtmada bir fırsata sahip olabilmektedir.

Birçok güce tanınan bu fırsat, 1985 Eylül'ünde ERNK sempatizanlarına da tanınmıştı. ERNK sempatizanları bu fırsatı en iyi bir şekilde kullanmaları sonucu, düşman güçlerin de dikkatini çekmiş, böylece bir sonraki yılda katılımımız engellenmek amacıyla, başta Türk Konsoloslugu olmak üzere, bölgede bulunan Türk kuruluşları yoğun bir çaba içerisinde girerek 1986 yılında katılımımızı engellemişlerdi. 1986 Eylül'ünde olduğu gibi, 1987 Eylül'ünde de katılımımızı engellemek amacıyla Türk Konsolosluginun yoğun dayatması sonucu Göppingen Belediye Başkanlığı, bu yılki festite bize yer verilmeyeceğini belirtti. Düşmanın bu yönlü engelleme çabaları karşısında, bazı Alman

demokrat güçlerinin de desteğiyle, Göppingen Belediye Başkanlığı binası 40 kişilik bir ERNK sempatizan grubu tarafından işgal edildi. Ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik bu tavır protesto edilerek, fest platformunda bize yer verilmesi dayatıldı. ERNK taraftarlarının kararlı dayatmaları sonucu Göppingen Belediye Başkanlığının bu festte bize yer verince, başta Türk Konsoloslugu olmak üzere, Türk kuruluşları platformu protesto ederek geri çekildiler. Böylece, Türk ve Kürt kuruluşları içerisinde sadece ERNK sempatizanları olarak biz katıldık.

Üç gün süren sokak festine yemek, folklor, müzik grubu ve ozanlarla katıldık. Böylece, üç gün boyunca standımızın büyük bir ilgi görmesiyle birlikte düşmanımıza bu alanda da bir darbe vurmuş olduk. Bundan böyle ERNK sempatizanlarımızın olduğu her yerde düşman güçleri geri adım atıp uzaklaşacaklardır.

Stuttgart'tan
ERNK sempatizanları

S. Arabistan'daki Kürdistanlı Emekçiler 15 Ağustos Atılımının 3. Yıldönümünü Kutladı

Kutlamaya çok sayıda yurtsever katıldı. Yurtseverler, toplantıda yaptıkları konuşmayı gazetemize ulaştırdılar. Özetini yayınıyoruz:

"Eruh-Şemdinli saldırı ve direniş eylemleri ile başlayıp, bugün Kürdistan genelini kapsayan, tarih sahnesinden silinmek istenen Kürdistan halkının diriliş tarihi olan 15 Ağustos Atılımı büyük boyutlar kazanarak devam etmektedir. Böylece kısa bir zamanda uzun mesafe kateden ulusal kurtuluşçu mücadelemiz, dünya devrimler tarihine kazandırdığı deneyimler büyük anlam taşımaktadır....

... O halde, şanlı direnişimizi kavramanın, PKK'nin doğru strateji ve taktiklerini kavramaktan geçtiğini hatırdan çıkarmamak gerekir. İşte PKK hareketi halkımızın bağrında bu inançla doğdu. Kürdistan'ın genel tarihi başta olmak üzere, bu tarih sürecinde baş gösteren bağımsızlık hareketleri de iyi özümsemerek, Kürdistan halkını nihai hedefe götürecektir olan bugünkü koşullar yaratıldı. Yine unutulmamalıdır ki; bu günlere de pek kolay gelinmemiştir. Bu aşamalarda hep olumlu şeyler gelişmedi. Devrim hareketi beraberinde karşı-devrimci de örgütledi. Yani devrimci mücadelemiz gelişip büyüdükçe, karşı-devrimci de hız almaya başladı. PKK hareketini, daha doğuş yıllarında, faşist-sömürgeci devlet var gücüyle yok etmeye çalıştı....

Sömürgeci eskiden Kürdistan'ı lîme lîme etmişler, bölüp parçalamışlardı. Dolayısıyla halkımızın iradesini baskı altına almışlar, kendisini savunamaz bir duruma düşürmüşlerdi. Bütün bunlar hep gizli olarak yapılmaktaydı. Onun için hiç kimse yaşanan gerçeğin farkında değildi. Hangi gücün Kürdistan'ı ve üzerinde yaşayan halkı geliştirmek istediği iddia edilebilir? İşte yukarıda sayılan nedenlerden dolayı denilebilir ki; 15 Ağustos tüm bu ideolojik-politik gelişmelerin bir ürünü olarak doğdu. Yine di-

İşçilerin 15 Ağustos kutlamasından bir görüntü.

yebiliriz ki; Kürdistan halkı, kendi ülkesinde tutsağı edildiği yaşamın en kahredici biçiminden kurtulmak, bağımsız ve özgür olmak ve insan olarak yaşamak için duyduğu derin bir arzu ve isteğin ürünüdür 15 Ağustos.

Bu direniş sergilendiği zaman PKK eskisinden bin kat daha karşı-devrimci saldırılara maruz kaldı. Hem de kimler tarafından?... Yalnızca eli kanlı militarist-faşist Türk sömürgeci tarafından değil. Onlar bunu zaten yapacaklardı. Faşist sömürgecilik en alçakça bir biçimde bunu yapıyor, kuşatmayı tüm Kürdistan halkına karşı uyguluyor. Bunu da işbirlikçileri ve milisleriyle yürütüyor.

15 Ağustos'ta başlayan devrimci intikam eylemleri, günbegün halktan aldığı destekle giderek bütün ülke sathına yayılmaktadır. Her gün yeni bir savaş deneyimi ve doğru bir taktikle ilerleyen eylemler, düşmana büyük kayıplar verdirmiştir. Sömürgeci, aldığı yaralarla enkaz haline dönüştü. TC'nin halkımıza ve onun öncü gücü PKK'ye dayattığı tüm özel savaş yöntemleri boşa çıkarılarak 21 MART 1985'te Cephenin ilanı ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi doru-

**Bir rüzgar esiyor
Bizlerden yana
Zindanlardan dağlara
Kızıl ateşi yakmışlar
Kürdistan'ın her yanında**

ğa ulaşmıştır. Pişmanlık yasası, kelle avcuları, köy korucuları, stratejik köyler vb... Özal savaş önlemleri de sömürgeci bu çıkmazdan kurtaramamıştır.

Halkımız tarihte ilk kez, kendi öz örgütüne ve örgütleyici askeri ve siyasal cephesine kavuşurken, yine ilk kez böyle bir güçle karşılaşılan azgın sömürgeci Türk devleti NATO gibi emperyalist güçleri yardımına çağırmıştır. Yüzlerce yığıt savaşçının kanyolla kazanılmış olan bu direniş, artık halkımızın cephe bayrağı altında birleşmesinin bir kanıtı olmuştur. Bu arada gerçekleştirilen Parti 3. Kongresinde alınan tarihsel kararlar ve yeni savaş taktik ve programı ile ARGK ilan edildi. 1987 yılının ilk yarısında ARGK birliklerinin gerçekleştirdikleri intikam eylemleri, halkımızın olduğu gibi tüm ilerici dünya kamuoyunun da desteğini ve sempatisini alarak, zaferin garantisini halkımıza sağlamıştır."

Stuttgart'ta ERNK ile Dayanışma Gecesi

17 Ekim 1987 tarihinde, "ERNK ile Dayanışma Gecesi" düzenlendi. Yerel imkanlarla gerçekleştirilen geceye 700 civarında yurtsever ve Alman dayanışmacı grupları katıldı. ERNK'nin açtığı bağış kampanyasının anlam ve önemini yanı sıra, Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin son durumuna ilişkin siyasal değerlendirmeler yapıldı.

Stuttgart yerel folklor ekibi, halk ve direniş türkülleri ile halk oyunlarını sundu.

Gece, disiplin içinde gerçekleşerek bir kenetlenme ve birliği güçlendirme alanı oldu.

Alman Hükümeti, İlticacıları TC ile İşbirliğine Zorluyor

Alman hükümetinin ilticacılar üzerinde uyguladığı politikalar, öteden beri yoğun tepki görmektedir. Bu uygulamalar karşısında bilinen bir örnek olarak C. Kemal Altun, protesto amacı ile ölümü seçmiş, ilerici-demokratik kamuoyu ise, yoğun gösteriler düzenleyerek, Alman hükümetinin uygulamalarını teşhir etmiştir.

Bu uygulamalarına, kendi yasalarını çiğneyerek bir yasa yakan Alman hükümeti, bir yenisini ekledi. Bu kez, faşizmden kaçan ve TC tarafından işkence ve baskıya maruz kalmış olan politik ilticacıları Türk Konsolosluklarına, "İşçi pasaportu vereceğiz" bahanesi ile göndermekte ve onları

TC ile işbirliğine zorlamaktadır. Yeni bir oyun olarak başvurulan bu politika, Kürdistanlı yurtseverler tarafından teşhir edilmiş ve boşa çıkarılmıştır. TC ile birlikte, "işçi pasaportu" vaadi ile ilticacıların faşizmle işbirliğine zorlamak istenmesi, Alman hükümetinin yüzünün açığa çıkmasına yardım eden diğer bir örnektir. Hatta, bu amaçlarına ulaşmak için ilticacıların sosyal haklarını ve maddi yardımlarını kısıtlamaktadır.

Bu oyunun en yaygın olarak uygulandığı Bielefeld alanında, yurtsever Kürdistanlılar bir bildiri ile olayı kınamış ve oyanmak istenen oyunu teşhir etmişlerdir.

★

Alman Emperyalizminin Kürdistan Halkına Düşmanlığı Yeni Değil

Baştarafı 1. sayfada

her iki gücün hiçbir zaman ilişkileri kesilmez. Deutsche Bank vd. Alman mali ve sanayi tekelileri Türkiye'de varlıklarını sürdürür ve kemalist yönetimin politikası üzerinde etkili olurlar. Mustafa Kemal, İsmet İnönü, Alman subayları tarafından yetiştirilmiş, Alman militarizminin büyük hayranlarıdır. İki yönetim de, emperyalist paylaşımından pay alamadıkları için, kendilerini "kader kurbanı" ve ortak kabul etmektedirler.

1930'larda Kemalizmin imdadına Alman faşizmi yetişir. Türk ekonomisinin denetimi, Almanların eline geçer. Ayrıca başta ordu, okul olmak üzere, birçok dalda Alman uzmanlar Türkiye'ye gelir. Kürt halkının inkarı üzerine yükselen "Türk Tarih Tezi" ve "Güneş Dil Teorisi"nin ardındaki bir dayanak da Alman uzmanlarıdır. Alman faşizmi, aralarında Cumhuriyet'in de bulunduğu birçok Türk gazetesini organize eder. Hitler faşizmi ve kemalist yönetimin ortaklığı ile faşist gruplar çoğalır. CHP'nin tüzüğü, faşist karakter alır. M. Kemal, Hitler gibi "ebedi şef" ilan edilir. "Sınıfsız toplum" teorisi, "Mısak-ı Milli sınırları içinde son Türk devleti", "Türk ırkından olmayanlara kölelik hakkı", "toplumun kooperasyonel örgütlenmesi" vd. ırkçı politikalar, Kemalizmi, Hitler faşizmiyle yapışkan ikizler haline getirir. Hitler, kendini M. Kemal'in öğrencisi ilan eder.

1939-45 savaşında Türk burjuvazisi, son anına kadar Kürdistan, Anadolu buğdayı ile Alman ordusunu besleyecek, giydirecek, krom vb. stratejik madenler satarak savaşta Hitler'in yanında yer alacaktır.

Alman emperyalizmi savaşta yenik çıkar. ABD'nin yardımı ile toparlanan Alman emperyalizminin yine en büyük ortağı Türk burjuvazisi olur. Ucuş işgücünü adeta bir köle statüsünde, Alman tekelimize pazarlayan Türk burjuvazisi, bir kez daha, böyle bir hizmetle Alman kapitalizmine bağlılığını göstermiştir. Tabii,

Faşizmden alınan ödül zaten anlamlıdır...

bunun karşılığında Alman tekelileri de Türk burjuvazisinin önüne birkaç kemik atacaktır. Türk burjuvazisi her dönem, Alman emperyalizminin Ortadoğu'ya yayılma aracı, yani uşağı olmuş, bunun karşılığında ise, Alman emperyalizmi Kemalizmi sonuna kadar destekleyip, silahlandırmaktadır. Yine, Alman emperyalizmi, Türk burjuvazisinin Avrupa'daki sözcülüğünü de üstlenmiştir. 1980 faşist darbesinin ardındaki güçlerin başında, ABD'nin yanında, Alman emperyalizmi de yer almıştır.

Alman emperyalizmi, faşist darbenin ardından, 12 Eylül faşist rejimine en büyük desteği sunmuştur. Askeri, ekonomik, siyasi yardımların yanı sıra, uluslararası platformlarda faşist rejimin teşhirini engellemeye büyük çaba harcamaktadır. Diplomatik ilişkilerini karşılıklı ziyaretlere dönüştürerek, faşizme kapısını açan ilk devlet olmuştur. Türkiye'ye, Avrupalı ülkelerinde devlet başkanları düzeyinde ilk resmi ziyaret Almanya tarafından yapılmıştır.

Faşist rejime olan bu açık desteğin sadece askeri boyutunu hatırlatalım:

1964'ten bu yana her 18 ayda bir geleneksel olarak Alman devleti Türk ordusuna 130 milyar DM yardım yapıyor. Koşul: Bu paranın %80'i ile yine Alman firmalarından alışveriş yapmak.

Alman devletinin halen Türk devleti ile yürüttüğü dört askeri program var. Aşınmış silahlar ve savaş malzemeleri sürekli Türk ordusuna verili-

yor. Şimdiye dek 605 milyar DM'lik bu tür silah verilmiştir. Avrupa genelini kapsayan silahlanma programı dahilinde, Türk ordusuna, her biri 340 milyon DM değerinde 20 Transall C-16 nakliye uçağı verildi. Ek yardım olarak 1980-83 yılları arasında her birinin değeri 600 milyon DM olan 77 Leopard-II tankı ve M-48 tanklarından 160 adet verildi. Türkiye'de, Almanya'ya bağlı bir silah sanayisi geliştiriliyor. (Kaynak: 20.10.1987 tarihli 'taz' gazetesi)

Alman emperyalizmi, Türkiye toplumsal muhalefet güçleri ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin tasfiyesi konusunda da 12 Eylül rejimine en aktif desteği sunmakta. PKK ve Kürdistan yurtseverlerine yönelik olarak sistemler geliştirilen baskılar, baskılan dernekler, Türk MIT'i adıyla gaspedilen para ve eşyalar, Almanya'da Türk MIT'ine tanınan kolaylıklar, Alman televizyonunu faşizmin bir bozacağı haline getirme, Türk kontr-gerillalarını GSG-9'lara eğitmesi, Alman polislerinin heyetler halinde Türkiye'ye gitmesi, Türkiye'ye dolan Alman askeri uzmanlar; işte bütün bunlar Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı her iki yönetimin yaptığı bir ortaklıktır.

"Atatürk Barış Ödülü"nü Federal Almanya Cumhurbaşkanı Richard von Weizsäcker'e verilmesinin ardında yatan gerçek

Barış ödülünün adını aldığı M. Kemal'in kişilik ve siyasal eylemine bakmak gerekir. M. Kemal, Anadolu halk hareketini tasfiye eden, Kürt, Rum ve Ermeni halklarını katliamdan geçiren, anti-sosyalist, anti-demokratik, ırkçı, Kürt halkının inkarı üzerinde kanlı bir diktatörlük inşa eden, emperyalizmin uşağı bir hareketin başıdır. Bütün hüneri, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının sözcülüğünü yapmasından, katliamcılığından, komploculuğundan, ırkçılığından meydana gelmektedir. Daha 1920'lerde, doğuşunda emperyalizme uzlaşmış, sosyalizme karşı emperyalizmin saldırgan uşağına soyunmuş, emperyalistlerden aldığı destekle 1920-40 arasında Kürt halkını katletmeyi hedefleyen politikalar hayata geçirmiştir.

Mustafa Kemal, 1930'ların ilk yarısında Türkiye'ye gelen ABD deniz amiraline, Sovyetler Birliği'ne karşı emperyalist-kapitalist sistemin toplu saldırısını önerir. 1938'de bu amaçla İngiltere ve Fransa ile anlaşır. Karşılığında Hatay'ı alır. M. Kemal'in bu karakteri, ondan sonra gelenler tarafından da sürdürülür.

Günümüzde ise, Ortadoğu'da emperyalizmin savaş makinesi, faşist Türk ordusudur. Faşist ordu, Kürdistan halkına karşı savaş yürütmektedir. Batman, Van, Muş, Diyarbakır, Erzurum askeri havaalanlarına ek olarak, Antep'te de benzeri bir havaalanı yapılır. 300.000'in üzerinde Türk askeri Kürdistan'dadır. Binlerce kontr-gerilla ve çete var.

Türk ordusu, biri Mayıs 1983'te, diğerleri Ağustos 1986 ve Mart 1987'de olmak üzere üç kez dünyanı gözleri önünde Güney Kürdistan'a saldırdı. Şimdi de Körfez savaşına fiilen müdahale hazırlığı içindedir. Türk faşizmi, bu amaçlarını gizlemiyor.

İnsanlık düşmanı rejimin en sıkışık döneminde Richard von Weizsäcker'in Türkiye'yi ziyareti ne anlama gelir? "Atatürk Barış Ödülü" almakla, "Hitler Ödülü" almak arasında ne fark var? R. von Weizsäcker, ırkçı ve katliamcı "Atatürk"ü, barışçı olarak gösterebilir. Açıkça, bu ziyaret, Kürt halkının haklı savaşına karşı, Türk devletini desteklemektedir. Alman cumhurbaşkanı, "Güneşdoğu olayları, Atatürk'ün hukuki çözümü içinde halledilmeli" sözleriyle, Kürt halkının inkarını onaylamakta ve Türk faşizmine, uygulamalarından dolayı açık destek vermektedir.

"Atatürk Barış Ödülü"nü, hiçbir onurlu insan almaz. Bir celliht adına konulan ödülü almak, bir insan için, onuruna yapılmış hakarettir. Zaten bu ödül, önceden anlaşılır buna uygun kişilere verilmektedir.

Alman cumhurbaşkanının "Atatürk Barış Ödülü"nü alması, Alman halkına hakarettir. Diğer yandan, halkımızın varlığına ve kutsal bağımsızlık savaşına tecavüzdür.

Biz Kürdistan halkı olarak, düşmanımızı destekleyen ve doğrudan halk varlığına yönelen her tehlikeyi vargücümüzle karşılayacağız. Hele, açık olarak Türk faşizmi ile işbirliği olan uygulamaların, Kürdistan halkını ve öncü güçlerini yıldırmasını beklemek hayal olur.

Bu çirkin işbirliğini teşhir edecek, haklarımızı savunacak ve gaspedilen her şeyimizi geri alacağız.

Faşist Uşaklar Bir Yurtsevere Saldırdı

TC'nin son dönemlerde Avrupa ülkelerinde yoğunlaştırdığı saldırılar, yurtseverleri de hedeflemeye başladı. Faşist uşakların yürüyüş, gösteri vb. düzenleyerek, faşist cuntanın Kürdistan'daki uygulamalarına sahip çıkmalarına yeni çabalar eklenmekte.

Bu çabaların son bir ürünü Kiel'de sergilendi. Yurtsever bir Kürdistanlı'ya ait olan işyerine saldıran bir grup çete, eşyaları dağıttıktan sonra, "Katliamların hesabını vereceksin" yazılı bir mektup bırakarak kaçtılar. Türk Solosluklarında örgütlenirler, yurtseverlerin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine desteğini engellemeyi amaçlamaktadır.

Meydana gelen bu olay ardından, faşist düşmana karşı kinleri daha da artıran yurtseverler, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine destek olmaktan kendilerinin hiçbir şekilde alıkonulamayacaklarını açıkladılar.

Türkiye'de İşçi Grevleri Yaygınlaşıyor

12 Eylül faşist darbesinin ardından var olan kısmi işçi hakları da rafa kaldırıldı ve işçilerin örgütlenme, demokratik çalışma olanakları elerinden alındı.

Artan ekonomik yoksulluk, mahalılık, açlık, işsizlik sonucu işçilerin yaşamı daha çekilmez bir duruma geldi. Buna karşı yer yer işçilerin grev vb. biçimlerde eylemleri görülmekle birlikte, faşist baskıların yoğunluğu durmadı.

Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Savaşının gelişmesi Türkiye'de işçi hareketlerinin gelişmesi için de elverişli bir zemin yarattı. En azından işçilere bir cesaret kaynağı oldu. Son dönemlerde grevlerin yaygınlaşması ve işçilerin, sarı sendikaların engellemelerine rağmen greve gitmeleri, bu gelişmelerin bir sonucudur.

Migros işçilerinin grevi uzun bir süredir devam etmekte. Yine, deri işçilerinin grevleri de birçok saldırıya rağmen, güçlü dayanışma içinde

gelişti.

Boğaziçi köprü inşaatında çalışan 2000 işçi, geçtiğimiz günlerde sendikaların engellemelerine rağmen greve gitti. Ücretlerinin arttırılmasını talep eden işçiler, bu istekleri kabul edilmeyince, greve gittiler. 2000 işçinin katıldığı grev işçilerin kendiliğinden başlatıldığı bir eylem olması dolayısıyla önem taşımaktadır. Ücretlerle anlaşma sağlanmadığından çok sayıda işçi tazminat olarak işten çıktı. Bir kesimi ise yeniden işbaşı yaptı.

İrili-ufaklı birçok işyerinde grevler gelişmektedir. Bu grevler, işçi hareketinin gelişmesi bakımından belli bir öneme sahiptir. Doğru bir önderlikle, işçi hareketlerinin daha da geliştirilmesinin koşulları mevcuttur. İşçiler, yoksulluk, mahalılık ve faşist baskılar karşısında büyük bir kin beslemektedir. Bu kin, doğru bir önderlik etrafında örgütlülüğe dönüşürse daha da gelişecek ve güçlenecektir.

HUNERKOM 5. Kongresi Toplanıyor

7 Kasım 1987 tarihinde, HUNERKOM, 5. Olağan Kongresi toplanıyor. HUNERKOM tarafından yapılan açıklamaya göre, Olağan Kongre'de 1 yıllık çalışma raporunun yanısıra, yurtsever sanatçıların gide-

rek artan görevleri üzerinde tartışma yürütülecektir.

Kongre'ye, çalışmalarını Avrupa'da yürüten çok sayıda yurtsever sanatçının katılması bekleniyor.

"Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Dayanışma Kampanyası"nın Destekleme Geceleri

ERNK'nin, 15 Ekim-31 Aralık tarihleri arasında başlattığı "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Dayanışma Kampanyası"na daha güçlü bir katılımın gerçekleştirilmesi amacıyla Hamburg ve Hannover'de yerel düzeyde iki ayrı gece yapıldı. 24 Ekim 1987 tarihinde düzenlenen gecelere, Hamburg'da 600, Hannover'de ise yaklaşık 700 kişinin

katıldığı bildirildi.

Her iki gecede de, yapılan siyasi konuşmalarda, tüm yurtsever, demokrat ve ilericiilerin ERNK'nin başlattığı bağış kampanyasına daha güçlü katılmaları çağrısında bulunuldu.

Ayrıca yapılan müzik ve folklor gösterileri kitlelerin beğenisini kazandı.

★

Yurtseverlerin
Kaleminden
Kürdistan
Ulusal Kurtuluş Savaşı

Türk Şovenizminin Beyhude Çırpınışı

PKK-ERNK ve ARGK önderliğinde yürütülen bağımsızlık mücadelemiz gelişip kök saldıkça, sömürgeci faşist Türk devleti de çaresizce karşıdevrimci oyun ve entrikalara başvurmaya devam etmekte ve eskilerine yeni halkalar eklemektedir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı ilk günden beri uygulayageldiği yöntemlerden birisi, kuşkusuz "Türklük ruhu" bağ-

naz ve ince şovenizm olmuştu. Bunu ayyuka çıkarmak için gerekeler de hazır; "Türklük dünyasına" sahip çıkmak, "Son yıllarda dünya kamuoyunun çeşitli ülke sınırları içinde yaşamak durumunda kalan Türklerin mücadelesi... Türkler üzerinde yapılan zulüm ve baskıların... Türk dünyası üzerinde oynanan oyunlar" (Tercüman, 15 Ekim 1987) vb. şoven basının var gücüyle işlediği konular olmaktadır.

Barbarlığıyla nam salmış ve insanlık tarihine zerre kadar saygısı olmayan bir güç, nasıl oluyor da insan hakları savunuculuğuna soyunuyor? Başta Türkiye işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi katmanları atollarına kadar bölüp parçalayan ve sömürünün en katmerlisini uygulayan TC, "Türk dünyasına" sahip çıkma iddiasının altında yatan emellerini, aklı selim herkes anlamakta fazla zorluk çekmeyecektir.

Derin bir rejim bunalımı içerisinde giderek saplanan TC, serseri mayını andırır şekilde sağa-sola çarpmaya devam eder. "Bulgar Türkleri", "Batı Trakya Türkleri", "Kırım Türkleri" derken, "Afganistan ve İran Türkleri" de ortaya atılır: "İran ve Afganistan'da yaşayan Türkler de mevcut yönetimlerin baskılarına maruz kalmaktadırlar." (Türkiye, 15 Ekim 1987) Ve en nihayet koroya "Kerkük Türkleri" de katılır. "İrak'ta yaşayan soydaşlarımıza uy-

gulan baskı, eritme ve zulüm son bulsun. Kerkük'ün gözyaşı dinsin." (Türkiye, 20 Ekim 1987) Ankara'da devlet eliyle ve üst yöneticilerin de katılımıyla bir miting düzenlenir. Kendilerinin açıklamalarına göre mitinge ancak 1.000 kişi katılır. Miting bahaneyle TBMM başkanı Karaduman: "Kerküklü soydaşlarımız her türlü sıkıntıdan, baskı ve zulümden uzak bir biçimde, huzur ve güvenlik içinde hayatlarını sürdürmeleri..." (Türkiye, 20 Ekim 1987) biçiminde sarfettiği sözlerle niyetlerini zimmenden de olsa açığa vurmaktadır.

Sömürgeci faşist Türk devletinin, zengin petrol kaynaklarıyla tanınan bu Kürdistan kentli üzerinde beslediği emelleri yeni değildir. Günümüz Kerkük bunalımı ortamında olası Irak rejiminin çöküşü sonucu, Kerkük'e girmek için fırsat kollamakta, şimdiden bunun zeminini hazırlamaktadır. Ölümü gören karınca kanatlanır.

TC, özellikle neden son dönemlerde "Kerkük Türkleri" sorununun ikide bir ağzına dolayıp durmaktadır? Yapılan bu miting ve beyanlar, gerçekten, sayıları 50 bin civarında olan, Kürt ve Arap halkları içinde erimeye yüz tutan, Türkiye ile uzaktan-yakından ilgisi ve bağlantısı

olmayan bu bir avuç insan için mi, yoksa başka nedenleri mi içermektedir? TC'nin döküldüğü gözyaşları, timsahın gözyaşlarını anımsatmaktadır. Oynamak istenen oyunların yabancısı değiliz. Biliniyor ki, Körfez bunalımı giderek büyümekte ve karmaşık bir hal almaktadır. Dolayısıyla bölge genelinde emperyalizmin ileri karakolu rolünü üstlenen TC'nin, üzerine düşen uşaklık görevini yerine getirmesi kaçınılmaz olmuştur. Artık, söze "tarafsızlık" beyanları kâr etmiyor. Çünkü, ağababası emperyalizmin buyruklarını yerine getirmek zorunda kalmıştır. İşte "Kerkük Türkleri sorunu" ayan-beyan etmenin altında yatan nedenlerden bir tanesi de budur. Zira, hangi gerekçeyi ileri sürerek, Kerkük şahsında Körfez savaşına müdahale edecek.

Tarih, bu defa terisiğini düzeltmektedir. Bir zamanlar "Muhayyel Kürdistan'ı" Ağrı dağına 'meftun' edenler, muhayyel Türk ordusunu Kerkük dağlarına meftun oluşturan kurtaramayacaklardır.

Faşist Türk ordusunun çöküşü, PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde savaşarak nihai zafere doğru ilerleyen yurtsever Kürdistan halkı tarafından olacaktır. Hiçbir güç, oyun ve entrika bu çöküşü engellemeyecektir.

— Kahrolsun sömürgeci faşist Türk devleti!

— Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK önderliği!

Köln'den
N. Dilweş

GURURLUYUM...

Kardeşim ve iki amcam oğlunun ARGK'ye katıldığını duydum. Bunun sevinciyi yazıyorum. Çünkü önceden onlara Türk ordusunda askerliğe gitmemelerini söylemişim. Ülkemden bir süredir ayrıldığım için durumlarını bilmiyordum...

Katılma olayı şöyle olmuş: Köy gençlerinin Türk ordusunda askerlik celpleri gelmiş. Aralarında yakınlarımız da olduğu gençler kağıtları yirtmışlar ve köylülere şunları söylemişler:

"Faşist ordunun askertliğine gitmiyoruz. Bize neyi öğretiyorlar. Hani dilimiz, ha-

ni örf ve adelerimiz? Nerede okullarımız, öğrencilerimiz? Hepsi şimdi zindandalar. Halkımızın öz çocukları öldürülüyor, hain olarak damgalanıyorlar... Onlar bundan sonra asil 'hainliğimizi' göreceklere ve alacakları olsun. Kutsal savaşımız başlamıştır. Biz gönlümüzü bu savaşa katıyoruz. Vatanim seven bizi takip etmelidir."

Sevincimi saklamıyorum, gururlanıyorum, aynı çağırığı bütün Kürdistan gençliğine yapıyorum.

N.A.
S. Arabistan

Sömürgecilik, Vahşeti Altında Boğulacaktır...

ARGK'nin iki kahraman savaşçısının direnişi ve şehit olmalarından sonra, faşist ordunun maharetini halkımız lanetliyor. Anlatılacakları 14 Ağustos '87 günü Nusaybin'in Hebisi köyünde şehit edilen İsa ve Resul adlı ARGK savaşçıları ile ilgilidir.

Çoğu zaman yapıldığı gibi, bir iş için üç ARGK savaşçısı Hebisi köyüne geliyorlar. Savaşçılar köydeken bazı hainler (milisler) durumu Türk askerlerine bildiriyorlar. Köyün çıkışında pusu kuruluyor. Aniden ateşle karşılaşan küçük grup çatışıyor. Pusu güçlüdür. Askerler aydınlatma mermisi ve roket kullanıyor. Buna rağmen faşist ordu birliğinin kaybı oluyor. Çatışmada iki ARGK gerillası şehit oluyor. Üçüncüsü ayağından yaralanıyor. Arkadaşlarını terk-

etmiyor. Bütün bombalarını ve mermilerinin çoğunu kullanıyor. Arkadaşlarının şehit olduğuna emin olunca silahlarını alıyor. Yaralı halde çatışarak kuşatmayı yarıyor ve birliğine yetişiyor.

Sabahleyin ancak şehitlerin cesedine yaklaşabilen düşman barbarlığını sergiliyor. Cesetleri cemseye bindirip Nusaybin'de gezdiriyor. Amaç halkımızı korkutmak. Halk tahammül edemiyor. Ama barbarlar yüzlerce askerle hazır bekliyor. Belli ki provokasyon yaratıp halkı toplu katletmek istiyorlar.

Yapılan dünyanın başka hiçbir yerinde işitmedim. Yetmiş artık bu vahşet, Şerefli ölüm herşeye yeğdir. Ama göreceklere var ve görüyorlar. Hesap pahalya ödetirilmeli.

Mardin'den Hiv...

Muhbirler, Muhbirlerin Cezalandırılmasını İstemezler

Ülkeden döner dönmez, gözlerimle gördüğüm gerçekleri nasıl yansıttıklarını öğrenmek için kendilerini devrimci olarak lanse eden gruplarının yayımlarını aradım. İlk elime geçen "Kürdistan Press" adlı dergi oldu. Gazeteyi okuyunca, şaşırдыm. Ülkedeki gerçek nasıl oluyor da bu kadar ters yansıtlıyor.

Kürdistan Press'in 21. sayısında yazılanları okuyunca içerik olarak Türk faşist gazetelerinin yazdıkları ile farkı olmadığını gördüm. Hayrete düştüm. Bunlar nasıl oluyor da binbir zorlukla bu kadar mücadele eden bir güce düşman gibi saldırıyorlar. Halkın içinde bulunduğu perşanlığı, mücadelenin halk üzerindeki

etkisini, hangi zorluklarla mücadele edildiğini gördüm. Şimdi de bunların yazdıklarını bakıyorum: Halkın binlerce kilometre uzakta yapılabilecek düşmanlık ister istemez bu güçlerin emperyalistlerden destek aldığını hatırlatıyor.

Kürdistan Press, Türk basını gibi öldürülen ajanlar için, "halktan kişiler vuruluyor" diyor. Bilerek yapılan bu çarpıtma ile ilgili şahit olduğum bir gözlemimi aktarıyorum:

Midyat alanında düşmana muhbirlik yapan biri gerillalar tarafından açığa çıkarılır. Bir daha muhbirlik yapmaması için köylülerin huzurunda söz alınır. Ancak muhbir arlanmaz. Aile ve akrabalık bağlarını kullanarak, bir yurtsever

Değerli Yoldaşıma,

Gönül isterdi ki bu satırları bir hiç uğruna düştüğüm bu zindanda değil de, ulus için kahramanca direnerek can veren Mazlumların, Hayri-lerin direnişi bayraklaştırdığı Diyarbakır zindanlarından yazsaydım. Şu andaki bütün kınımı faşist Türk sömürgecileri ve onun çanak yalayıcılarının yüzüne tükürebileceğim günleri sabırla bekliyorum...

Nüfusum İzmir üzerine kayıtlı. Türk devleti dilimi de bana unutturdu, lakin Kürt olduğumu hiçbir kuvvet unut-

turamaz...10 yaşındayken Aydın'a göçtük. Bir çayda yüyüydük. Yanımda iki Konyalı Kürt vardı. Kürt olduğumuzu için birden yedi kişi üzerine çullandı. Az kalsın beni boğuyorlardı. Bir de Ankara'da polisler dayımı tokatladılar. Kürtçe konuştuğu için. Ve dediler ki, "ulan a.. oğlu a.. asker de mi Türkçeyi öğretmediler sana, şimdi ben senin dilini kesmezmiyim." Diğerleri de güldüler. Dayım ise sinirinden ağlıyordu. Buna benzer çok olay yaşadım. Bir defasında da şal-

var giydiği için bir Maraşlı Kürde yapılan saldırıyı gördüm.

Bunların hesabını sormak için günlerimi doldurmaya çalışıyorum. Okulda bana "Türküme, doğrum..." diye zorla and içerirlerdi. Söylediğim zaman ders boyu dayak atılır, okulun kömürlüğüne kapatılırdım. Bütün bunlar her Kürt çocuğunun başına gelmiştir.

Ama şimdi de and içiyorum. Bütün bunların hesabı sorulacaktır. Ve haykırıyorum: Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK.

Mêrxas - Wittlich

BERXWEDAN'A...

Ben de çoğu yurtseverler gibi senelik iznimi Türkiye'de geçirdim.

Kapikule'ye girer girmez ilk karşılaştığım manzara hoperlörlerden Osmanlıca marşların çalınmasıydı. Ardından dini fetva başlıyordu.

O anda içimden, "Biji Serok APO!" sloganını atmak geldi.

Ailece çok büyük zorluklarla karşılaştığım için pek bilgi toplayamadım. Ve bu nedenle cennet olan ülkem Kürdistan'a dahi gidemedim.

Fırsat bulduğumda gençlerimiz ve halkımızla hayli tartıştık. İmkânlarımız ifade düzeyimde hayli açıklık getirdim. Böylelikle kabullenene ve duygulanana çok oldum.

Zaten öyle bir şey ki nereye

gidersen git PKK dışında başka bir tartışmayla karşılaşmazsın. Ben buraya kadar fazla bir şey yaptığımı kastetmiyorum. Yalnız temenim o ki, benim gibi giden her yurtsever imkânları dahilinde koflaşan burjuva pisliliği içinde ruhları boşalmış, gittikçe TC'den medet uman gençliğimizi bu bataklıktan çıkması için daha fazla çaba sarfetmelidir.

Hele son dönüşümde bir televizyon röportajında ilgimi çeken bir konuya değinmişim. Çoğunlukla Pınarcık olayına aitti. Helikopterler çekilmiş hayli dağ, vadi ve irtmaklar gördüm. Evet ihtiyaç ve gözü yaşlı bir anayı oğluna çağırda bulunmaya mecbur ediyorlardı.

Zınar

Brazi

Komkar Gerçek Kimliğini Gizlemede Başarısız

Komkar dergisi, Eylül sayısında özel bir ekle, "Güçbirliği önündeki sorunları aşmak için" başlıklı bir yazıda, bu yılki 12 Eylül'ü protesto eylemlerini değerlendirmiş. Komkar'a sormak her demokrasinin hakkı, hatta görevi değil midir: 12 Eylül faşist diktatörlüğünün baskılarında artış var. Ama Komkar, birkaç alanda stand açmakla yetindi. Zaten ötedenberi, Komkar'ın tek bir faaliyeti stand açmaktır. Cuntanın bu yeni yılında da görüldüğü gibi Komkar'ın asıl faaliyeti devrimci çalışma değil, devrimci çalışmaya karşıtlıktır.

Güçbirliği önünde engel olan birçok "güç" var. Komkar, bunların başında gelen bir güçtür.

12 Eylül'ü ortak eylemlerle protesto etmek için oluşturulan platformlara girmiş çıkmış Komkar, tüm çabalarına rağmen gerçekleri bırakalım değiştirmeyi, kıyasından bile geçememiştir. Cuntanın 7. yılını doldurduğu bu yılda, her gücün gerçek kimliği, gücü, devrimciliği, kısaca niteliği daha da anlaşılır oldu. En çok da Komkar'ın.

Komkar'ın platformlara katılmadaki amacı, ortak eylemlerin gerçekleşmesi değil, ortak protesto eylemlerini engellemek ve de diğer güçleri bundan vazgeçirmektir. Bunun için de platformlara katılan diğer güçleri, Feyka Kurdistan'ta dışalamaya teşvik etmeye çalışmış; nitekim, platformdaki konuşmaları, itirazları hep Feyka Kurdistan'a yönelik, dolayısıyla Kurdistan'daki gerilla savaşına kar-

şı olmuştur. İşte Komkar'ın platformdaki görüşleri:

"... Bu arada Apocuların derneği Feyka Kurdistan'ın durumu gündeme geldi. Komkar, Dev-İşçi, KDKK ve FİDEF bu örgütle ortaklaşa eylem yapmayacaklarını dile getirip, gerekçelerini açıkladılar..."

Komkar'ın, Feyka Kurdistan'dan "Apocuların derneği" olarak bahsetmesi, polis amcaları için özel bir anlamı vardır.

"Toplantıya gözlemci olarak katılmış olan Komkar temsilcisi söz isteyerek, Feyka Kurdistan ile ortaklaşa eylem yapmama kararımızın ilkesel olduğunu, onların dışında en geniş katılımın sağlanması için çaba harcanması gerektiği..."

Komkar, "amaç en kapsamlı bir güçbirliği ile cuntayı protesto etmek vazgeçilmez ilkimizdir" diye açıklamayı elbette yapamazdı. Onun açısından sorun, varlık-yokluk sorunu değil mi? İkelere de varlık-yokluk sorunu üzerinde şekillendiğine göre, varlığını tümden silinme tehlikesiyle karşı karşıya getiren PKK önderliğindeki Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesidir. Bu açıdan, Komkar'ın bu görüşü anlaşılmasız değildir.

"Komkar, bu toplantıda ortak metinde yer alan iki cümleyle ilgili olarak değişiklik önerisinde bulundu. Birincisi, 'Kurdistan'da her alanda TC devletine yönelik silahlı mücadele yükselmektedir' şeklindeki cümledir... Buna karşılık Komkar'ın önerisi, 'Faşizmin tüm barbarca uygulamalarına karşılık ulusal ve sınıfsal mücadelenin durdurulmadığı'nın belirtil-

mesi şeklindeydi."

Komkar, şeylerin adını değiştirince kendisini de değiştireceği gafletine düşüyor. Ama buna bir çaba... Komkar'ın bir diğer ve sonucunu itirazı şöyle: "Yurtdışında bulunan demokratik örgütler düzeyinde 12 Eylül faşizmini protesto eylemleri sözkonusu iken, bazı örgütlerin 'silahlı mücadele' konusundaki görüşlerini getirip dayatmaları da öyle..."

Çok iyi bilinmekte: Bugün silahlı mücadele PKK önderliğinde gelişmekte. Bu silahlı mücadelenin hedefi olan TC'ye yönelik her kıpırdanışın, objektif olarak yine bu mücadeleye hizmet ettiği bir gerçek. Komkar ve üstü olan TKSP vb. gibilerinin de PKK'yi düşman gördüklerine göre, neden farklı bir tutum göstersinler, zira tercihlerini TC'den yana yaparlardı bunlar. Komkar, 12 Eylül cuntasını protesto mu etmek istiyor, yalan... Gerçekten istiyorsa, silahlı mücadeleye bu kadar düşmanlık neden? Silahlı mücadelenin TC'ye yönelik olduğunu hiç kimse inkar edemez. Komkar bunun farkında. Ne yapalım ki, Komkar, ağabey gördüklerinin yolunda, düşündüğü Türkiye yolculuğu hazırlığında. Açtıktan yaparsa ayıp değil. Çünkü o, çoktan ayıp etmiş.

Komkar dergisi, sözde habercilik gereği Avrupa çapında gerçekleşen 12 Eylül cuntasını protesto eylemlerinin bilançosunu da sunmuştu. Ama tümünü değil... Herkesçe bilindiği veya en azından tahmin edildiği için, açıklamaya ve nedenini belirtmeye gerek yok.

Bir Berxwedan okuyucusu

Onurumuz ve Kılavuzumuz Berxwedan'ı Daha Çok Dağıtmak, Kitlelere Götürmek İçin Hazırız

Berxwedan, asıl kaynağını ülke mücadelesinden alarak geliştirmektedir. Yurtsever Kurdistanlıların gerçek anlamda, bu gazeteyle sahip çıkması ve birçok yönden katkıda bulunması gerekmektedir.

Berxwedan, apayrı bir özelliğe sahiptir. İddialı bir şekilde ortaya çıkan, ama Kürt halkına hiçbir şey vermeyen sosyal-şöven ve reformist küçük-burjuva yayın organlarından çok farklıdır. Berxwedan, ailelerin evine yeni bir üye olarak katılmıştır. O, bu evin sevilen, sayılan ve hep birlikte olunmak istenen üyesidir. Berxwedan'ın en önemli özelliği ise, Kurdistan ve Türkiye kurtuluşu uğruna yaşamalarını feda etmiş olan şehitlerin kanlarıyla bezenmiş olmasıdır.

İşte, bütün bu gerçeklerden dolayı; biz bütün Berxwedan okuyucu ve dağıtıcıları olarak, kendi alanlarımızda şimdiki kadar taşıdığımız hafif yükün ağırlaştığını hissediyoruz.

Bu nedenle daha çok çalışmamız gerektiğinin bilincindeyiz. Berxwedan, 15 gün-16 oldu. Bu, dağıtım daha seri yapmayı gerekli kıyor. Biz bir grup Berxwedan dağıtıcısı olarak bu gerçeklerden yola çıkarak, gazetemizin daha çok kitleye götürülmesi için daha çok çalışacağız. Berxwedan'ın dağıtım sayısını arttıracacağız. Ayrıca, Berxwedan'ı haber, yazı, resim vb. gibi çalışmalarla destekleyeceğiz. Biz bunları, hem Berxwedan'ın çağrısına uyarak, hem de yurtseverlik görevi olarak yerine getirmeyi gerekli görüyoruz.

Aynı şekilde, bütün Berxwedan dağıtıcılarımızın da böyle davranmasını istiyoruz. Şimdiden, daha çok dağıtım, daha çok kitleye ulaşım bir Berxwedan yaratmak için çalışan okuyucu ve dağıtıcılara üstün başarılar diliyoruz.

Mannheim'dan bir grup Berxwedan yayın dağıtıcısı adına CUMA

İZİN ANILARIM

Ben bir yurtsever olarak senelik iznimi geçirdiğim Karakoçan ilçesinde işittiklerimi sizlere yazmaya çalışacağım. Sizlerin de öğrendiği gibi PKK partizanları tarafından polis lojmanları basılmış, hasar görmüşlerdi. Belediye Başkanının amcası da yaralanmıştı. Halkın çoğu sevinçliydi. Konuştuğum kişilerden birisi diyor: "Bu sefer askerler ve polisler gelip evimi arasalar ve bana herhangi bir baskı yapsalar, diyeceğim ki partizanlara-Apoculara gücünüz yetmez, niye bana karışıyor-sunuz?"

Halk eskisi gibi korkuyor. Partizanlar Karakoçan'da bildiri falan da dağıtmışlardı. Belediye Başkanına birtakımları bir mektupta, "Ne zaman olsa da seni vuracağız" diye yazmışlar. Eylemden sonra polisler, "Biz

ihbar aldık, saat akşamın dokuzuna kadar bekledik. Kimseyi görmediğimiz için pusula yerimizi terkettik" demişler.

Ben üç sefer Diyarbakır cezaevine görüşmeye gittim. Cezaevinde kardeşim ve diğer bazı görüşmelerdi. Belediye Başkanının bir hafta önce çıkmışlardı. Direneceklerini söylüyorlardı. Ve benden dışarıdaki durum nasıl olduğunu sordular. Ben durumu anlattım. Dışarıdaki gelişmelere seviniyorlardı. Dışarıdaki tüm yoldaşlara selamları vardı.

Yine görüştüğüm birisi, "Hidayet Bozyigit, Bingöl'de mücadeleli aleyhine çalışıyor. Mustafa AYÇİÇEK yoldaş da o vurmuş" diyor. Buha'nın, üç özel timin koruması altında yurtseverleri tehdit ettiği de söyleniyordu.

Fransa'dan bir yurtsever İŞÇİ

KÜRDİSTAN'DAN İZLENİMLERİM

1985 yılından beri Libya'da çalışmaktayım. 30 Haziran 1987 tarihinde 2 aylık izine gittim. İki aylık izin süresini Lice, Kulp, Hani ve Karaz'da geçirdim. Tabii bu ilçelerin bazı köylerinde de kaldım. İki yıllık süre içinde birçok değişiklikler olmuştu. Tabii ki bu değişmelerin nedeni de partimiz PKK'nin yürüttüğü ve önderlik ettiği mücadele idi.

Hele son dönemlerde giderek büyük boyutlara ulaşan gerilla eylemleri Kurdistan halkında büyük umutlar sağlamıştır. Şimdi gençlik şöyle diyor: Gidip de faşist Türk devletine askerlik yapmayacağız. Partimizin kurmuş olduğu ARGK (Kurdistan Halk Kurtuluş Ordusu) saflarında gerekli eğitimi sağladıktan sonra cepheye savaşacağız.

Bir de son gerilla eylemleri oldukça geniş kitleler üzerinde olumlu etki bırakmıştır. Faşist güçlerde büyük bir korku ve panik hakim, bunu tüm hareketlerinde görmek mümkündür. Tanık olduğum bir olay şöyle gelişti: Lice'ye 5 kilometre uzaklıktaki Derhuş köyünde bir köylü davarları köye sürerken köyde bulunan

faşist askerlerde büyük bir paniğin doğmasına sebep olmuştu. Çünkü akşam saati gelmiş, ortalık kararmıştı. 22 Ağustos gününün akşamıydı. Köyünlerin çıkardığı sesi duyan sömürgeci faşist kolluk kuvvetleri, "Aman Apocular bastı" diyerek yere yatmış ve sesin geldiği yöne koyun sürüsüne rastgele ateş açmış ve 8 baş hayvanı öldürmüşlerdi. Yine benzer bir olay da Firdevs köyünde olmuştu. Burada da iki tane eşek öldürmüşlerdi. Bu olaylar sömürgecilerin acizliğini en iyi sergileyen olaylardı.

Yine diğer bir durum ise, sömürgecilerin ajan ve muhafız oluşturma istihbarat ve bilgi toplama çabalarında görülen acizlikti. Yerli halktan ajan bulamayan düşman, kendisinin faşist asker ve polisinden ikisini seyyar satıcı kılığında köye göndermişti. Köylüler de bunların durumunu çeşitli yöntemlerle anladıktan sonra köyün ortasında meydana dayığı çekip gönderiyorlar. Ve bir daha da ortalıkta görünmüyorlar. Partimiz önderliğinde gelişen gerilla savaşçı kitleleri öylesine etkili-

yor ki artık ajan ve korucular başını sokacak delik arıyor ve bunların çoğu işbirlikçiliği bırakıyor.

Benim Kurdistan'da olduğum süre içinde tanık olduğum ve duyduğum bazı olaylar da şöyleydi: Ağustos'un 18-19'unda Hani'nin Feynter köyünün 25 yıllık muhtarı Hacı ve 5 yakın adamı gerillalarımızca ölümlü cezalandırılmışlardı. Ayrıca Lice'ye yakın Çeşme mevkinde sömürgecilerin sonday çalışmaları baskın düzenleyen gerillalar buradaki bir dizi makina ve tesisi imha ettiler.

Kurdistanlı bir yurtsever olarak, şunu söyleyebilirim: Sömürgeciler, gelişmekte olan mücadelemizi artık durdurmak şurda kalsın, nasıl kendilerini biraz daha yaşatacaklarının hesabında bile büyük bir çıkmaz içindeler. Bu nedenle de diyorum ki, artık tüm gücümüzle mücadeleye katılalım. İşyanımızı güçlendirelim. Kurdistan'ın bağımsızlık güneşini hep birlikte selamlamak için çalışalım.

Libya'dan Kurdistanlı bir işçi

Tüm Berxwedan Okuyucularına

Gaddar düşmanımıza karşı hepimiz tarafından bilindiği gibi 1984'ün 15 Ağustos'undan günümüze kadar PKK önderliğinde HRK'nin başlattığı savaşın zafer bayrağı bugün ARGK gerillalarının göklere yükselttiği. Artık çok geç kalyoruz. Eğer biz gerçekten özgürlükten, bağımsız bir Kurdistan'dan yanaysak, ERNK içinde yerimizi alalım.

Kurdistan içinde ve dışında, her yerde, biz nerdeyse ERNK ordadır. Var olan enerjimizi Kurdistan için sarfedelim. Eğer enerjimizi Kurdistan için sarfetmek istiyoruz, ERNK saflarında yer almak zorundayız. Eğer geçmişte Rızgari, KUK, DDKD, ÖY gibi küçük-burjuva, teslimiyetçi-reformist örgütlerin şefferi bizi kandırabilmişlerse, bu, dillerinin ucuna getirdikleri ve hayran olduğumuz KÜRDİSTAN kelimesiyle mümkün olmuştur.

Ama artık bizi kandırmazlar. Kurdistan'da Partimiz önderliğinde başlatılan savaş, bu şeffelerin maskelerini düşürmüştür. Binlerce değerli Kurdistan evlatlarının kanı dökülmüştür. Özgürlük ağacı Hakilerin, Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin, Mehmetlerin, Agitlerin vd.'lerin kanlarıyla sulanmıştır. Kökleri en derinlere inmiştir. Kurdistan'ın dört bir yanında filizlenmiştir.

Artık özgürlük ağacının sökülüp atılmasına kimsenin gücü yetmeyecektir. Bugünlerde düşmanımız bağırıp çağırılmaktadır. İmdat ediyor. Baş kesilmez tavuk gibi yenden yere zıplamaktadır. İçine girdiği çıkmazı dilyle, kalemiyetçi-reformist örgütlerin şefferi bizi kandırabilmişlerse, bu, dillerinin ucuna getirdikleri ve hayran olduğumuz KÜRDİSTAN kelimesiyle mümkün olmuştur.

Yoldaşca selamlar Celle'den Medine

Baştarafı 1. sayfada

Türk sömürgeciliğinin yürüttüğü psikolojik savaş içinde Kürt işbirlikçiliği de önemli bir yer tutuyor ve malzeme oluşturuyor. Hemen her gün, bir gazete ya da dergide bir veya birkaç kişi ya da örgütün PKK hakkındaki bildirisi, açıklaması veya röportajı yayınlanıyor. Özgürlük Yolu, Rızgari, DDKD gibi güçler var oldukça, MIT ve Türk basını PKK'ye karşı mücadelede malzeme bulmak için güçlük çekmiyor. Bunlara son dönemde hızlanan bir şekilde Kürdistan'ın diğer parçalarındaki örgütler de (I-KDP, KYB, I-KDP) ekleniyor. Türk sömürgeciliği, bunların ağzından "PKK'nin nasıl bir eşkıya ve terör hareketi" olduğunu, "yalnız başına ve halktan kopuk" bulunduğunu ilan ediyor ve böylece PKK'ye karşı mücadelesinde mesafe katetmek istiyor. Bunlar da, Türk basınının sayfalarına boy boy resim, açıklama ve röportaj vererek, bildiri vb. çok çeşitli malzeme sunarak, PKK ile ilişkilerinin olmadığını, PKK'ye karşı vur emri çıkardıklarını, kendi alanlarından kovduklarını, PKK'nin terörist olduğunu, Kürt ulusal hareketini büyük zararlarla uğrattığını, yalnız başına kaldığını, halkla bağı bulunmadığını ve yıkılmakta olduğunu belirtiyorlar; PKK'ye karşı bunları söyler ve yaparken, Irak ve İran rejimlerinin Güney ve Doğu Kürdistan'da halkımıza karşı yürüttükleri katliamlara karşı Türk faşist-sömürgeci rejiminin sessiz kalmasını ve halkımızı "korumasını" istiyorlar.

Aylardan, hatta yıllardan beri Türk basınında bu tür açıklama ve yayınları izliyoruz. En son *Yeni Gündem*, sayı 82'de, M. Barzani ve C. Talabani ile ayrı ayrı yapılmış, fakat yanyana konmuş röportajları okuyoruz. Başlığı bile "PKK, halk hareketi temsilcisidir" şeklinde atılan bu röportajların içeriği ve amacı yukarıda belirttiklerimizin aynısıdır. PKK'nin "terörist" olduğu, halkla ilişkisinin bulunmadığı, yalnız başına kaldığı, strateji ve taktiklerinin yanlış olduğu ve Kürt ulusal hareketine zarar verdiği açık açık söylenmektedir. Yani kitlelere, "PKK'ye aldanmayın, ona güvenmeyin, onun yaptıkları yanlıştır, o bir şey yapmamıştır" denilmektedir. Türk devleti de yaşanan şiddetli savaş içinde hep böyle söylüyor, kitleleri buna inandırmaya çalışıyor ve böyle söyleyenlerin sayısını çoğaltmak istiyor.

Böyle bir röportajın yapıp yayınlanmasıyla, *Yeni Gündem* dergisinin, Kürt gericiyle birleşmek isteyen Türk sosyal-şovenizminin gereklerini yerine getirdiği söylenebilir. Ama röportajın aktörleri olan malum güçlerin hezeyanlarına ne demeli? Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini kim geliştiriyor, kim köstekliyor? Burada gerçekten ölçü ne? Eğer ölçü, Kürt feodal ve aşiret reislerinin çıkarlarını korumak, Barzani ve Talabani aşiretlerini bu kavga

İlkel Milliyetçiliğin Türk Basınındaki Hezeyanı Devam Ediyor

ÖLÇÜ NE?

ortamında yaşatmak, Kürt egemen güçlerini ayakta tutabilmek için diğer her şeyi bir yana bırakmak ise, PKK'nin buna göre iyi bir şey yapmadığı, hatta karşıtlık yaptığı, bu durumun ustası ve temsilcisinin ise kendileri olduğu doğrudur. Yok eğer ölçü, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini yaratmak ve geliştirmek ise, o zaman son yedi yılın pratiğine kısaca bakalım. Bakalım ki, şaşmaz doğru olan pratiğin gerçekte neyi dile getirdiğini görelim.

DOĞU KÜRDİSTAN:

Yıl 1980. Şahlık yıkılmış, Doğu Kürdistan'da devlet ve sömürgecilik adına hiçbir şey yok. Halk büyük bir sevinçle, coşkuyu ve ayaklanmayı yaşıyor. Kurtuluşa ulaştığını sanıyor ve böyle olmasını istiyor. Ortaya bir yığın örgüt ve parti çıkıyor. Barzaniler, Talabaniler, Kassimlolar hepsi orada. Her biri bir köşeyi tutuyor ve adeta halk üzerinde krallığı ilan ediyor. Oortamı görenler, bunların yanına halktan kimsenin yaklaşmadığını, gururdan ağzlarını açıp da sorulan sorulara bile cevap vermediklerini söylüyor. Ama politik ortam bu, hep böyle durmuyor. Yıllar ilerliyor, politik ortam kızıyor. İran'da yeni bir devlet örgütleniyor, bu devlet Irak'la savaşa giriyor ve egemenlik kurmak için Kürdistan üzerine yürüyor. Halk, bu işgalci saldırıya karşı topyekün direnmek, bağımsız ve özgür olmak istiyor, bunun için silahlanıyor, birlikler kuruyor ve canını bu uğurda seve seve veriyor. Bir de bu kralcıkların kendilerine önderlik etmelerini istiyor.

Peki bunlar ne yapıyor? Önce Barzanilerle Talabaniler kavga ediyor ve Talabaniler Güney'e çekiliyor. Ardından Barzanilerle Kassimlolar hedefli bir savaşa tutuşuyor. Birinciler ikincileri püskürterek Irak'a sürüyor, Güney'e gitmeye zorluyor. Bu ortamda İran devleti Doğu Kürdistan'ı ele geçiriyor, Barzanilere birkaç mülteci kampı veriyor; Kassimloları tümenden Irak'a sürüyor ve Kürdistan'da yeni bir sömürgeci egemenlik kuruyor. Halk buna karşı kahramanca direniyor, sayısız şehit veriyor, ama örgütsüz ve taktiksiz, zorunlu olarak yeniliyor. Düşmandan tümenden kurtulmuş olan Doğu Kürdistan, böylece ve bu kralcıkların yüzünden yeniden düşman egemenliğine düşüyor. Şimdi Doğu Kürdistan'da bir tane gerilla üssü yok, Barzaniler İran devletinin himayesinde yaşıyorlar, I-KDP Irak devletinin himayesinde ve halk ise her şeye karşı büyük bir öfke ve nefret içinde. PKK'nin yanlış, kendilerinin doğru olduğunu, PKK'nin iş yapmaz kendilerinin ise vatan için savaşıklarını söyleyenlerin, Irak ve İran KDP'ler diye bilinen örgütlerin pratikte yaptıkları bu işte: Düşman

egemenliği bulunmayan Doğu Kürdistan'da yeniden sömürgeci egemenliğin kurulmasına yol açmak ve kendileri de değişik sömürgeci devletlerin sığıntısı haline gelmek. Pratik böyle olunca, elbette Kassimlolar'ın, Barzani'nin Türk devletiyle ilişkileri, Türk devletinden yardım istemeleri ve PKK için ise her şeyi söylemeleri fazla şartıcı olmaz.

GÜNEY KÜRDİSTAN:

Yıl 1981. Saddam rejimi İran'la büyük bir savaşa tutuşmuş ve Güney Kürdistan'ın geniş alanlarından askeri kuvvetlerini çekmiş. Bu alanlar bomboş, sömürgeci egemenlik yok, halk silahlanmış ve binleri bulan pşmerge kuvveti örgütlenmiş. Halk bu ortama değerlendirmek ve rejime karşı aktif savaşarak Kürdistan'ı kurtarmak istiyor. Ama öbünde büyük bir baraj var; politikası, taktiği ve örgütü muhafız gücüyle Barzanicilik ve Talabanicilik... Barzanicilik, önce İran'da KDP ile savaşıyor, belli bir süreyi böyle geçiriyor; ardından Güney'de Talabani ile savaşı, 1983-84'leri de böyle geçiriyor; daha sonra ise PKK'nin devrimci mücadelesi geliyor ki, bütün oklar buraya çevriliyor.

Halk böylesi savaşlar içinde aldatılıyor, güçleri tüketiliyor. Yedi yıl gibi uzupun bir sürenin ve muazzam elverişli koşulları bütünüyle heder ediyor. Kurtuluş mücadelesinde bir adım ileri atmamak yok, yoğun gerileme var. 1982'de onbinleri bulan halkın pşmerge gücü giderek binlere düşüyor; 1982'de çok geniş olan pşmerge alanları bugün Şemdinli'den yol arayacak kadar daralıyor; '82'de günlük olan pşmerge eylemleri bugün ayda bir tane bile olmuyor. Halk büyük bir öfke ve umutsuzluk içinde; İran'a karşı, Suriye'ye, Avrupa'ya,

dünyanın dörtbir yanına sığınmaya çalışılıyor. Ama Barzaniler vd. aşiret reisleri İran'da yaşıyorlar. Önce Londra-Süleymaniye hattını oluşturan Talabaniler, daha sonra Bağdat-Londra hattını oluşturmaya denediler, olmadı; şimdi İran-Londra hattından kendilerini yaşıyorlar. İran'da bir KDP-KYB birliği oluşturmuşlar, her fırsatta PKK'nin mücadelesine dil uzatıyorlar. Güney Kürdistan'daki bunca elverişli koşulları ve halkın mücadeleye yönündeki büyük azim ve isteğini böyle çarçur eden güçlerin Türk sömürgecilerinden yardım istemeleri, Türk basını ve televizyonunda baş konuk haline gelmeleri ve gerçek yüzlerini gizleyebilmekte için de "PKK'nin terörist, taktiklerinin yanlış olduğunu" söylemeleri elbette ki fazla şartıcı değildir.

KUZEY-BATI KÜRDİSTAN:

Yıl 1980. Kürdistan'ın her tarafında egemen olan, fakat düzenini rahatlıkla sürdüremeyen Irak devleti, 12 Eylül darbesiyle faşist-askeri bir diktatörlük oturmuş ve Kürdistan'da yeni bir işgal, katliam, ezme ve imha hareketi başlatmış. Kürt ve Kürdistan adına her şeyi yakıp yıkıyor, ne varsa onu yok etmek istiyor. Katlediyor, tutukluyor, işkenceden geçiriyor, tüm halkı sindirmeye çalışıyor. Halkın mücadeleye ve savaş tecrübesi yok, ulusal bilinci karartılmış, her şeyiyle örgütsüz. Bu konularda devrimci hareketle atılmaya başlanan ilk adım ürünleri darbe ile bütününyle yok edilmek isteniyor. Bu konularda devrimci hareketle atılmaya başlanan ilk adım ürünleri darbe ile bütününyle yok edilmek isteniyor. PKK, henüz gençlik dönemine yeni girmekte olan bir hareket, mücadeleyi emekleyerek geliştiriyor, tecrübesi yok, darbe karşısında çok sayıda kadrosunu kaybetmiş, ama bütün bunlara rağmen gücünü toparlamak, örgütlemek ve

direnışı yükseltmek istiyor.

Bu konuda çok zayıf olanaklarla hareket ediyor. Buna rağmen, bu olanaklara dayanarak kadro adaylarını geri çekiyor, güç biriktiriyor, eğitiyor, Konferans ve Kongre yapıyor. Böylece sayı olarak sınırlı da olsa yeni bir direniş gücü hazırlıyor ve tek başına 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı silahlı direniş girişiyor. 15 Ağustos Atılımıyla Kürdistan'ın her tarafında silahlı direniş başlatıyor ve bu direniş üç buçuk yıldır kesintisiz sürdürerek geliştiriyor. Bu direnişle faşist-sömürgeci Türk rejimine ağır darbeler vuruyor, rejimin Kürdistan'daki egemenliğini adım adım kırıyor, rejimi çöküş düzeyinde sarsıyor, Türk politik yaşamına damgasını vuran bir politik güç kazanıyor.

PKK, 1984'ten beri geliştirdiği pratik direnişle ilgili herkesin "yapılmaz" dediği şeyi yapıyor. Türk ordusuyla savaşıyor ve ona ağır darbeler vurarak geriletiyor, egemenliğini kırıyor. Kuzey-Batı Kürdistan'da tümenden egemen olan Türk sömürgeciliğini parçalıyor ve ulusal kurtuluş egemenliği kuruyor. Bugün Kürdistan'ın her tarafında yoğun bir gerilla savaşı veriyor, gerilla bölgele ve gerilla üsleri kuruyor, Halk Kurtuluş Ordusu'nu inşa ediyor, yüzbinlerce halka bilinç ve umut vererek harekete geçiriyor, Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni örgütüyor. Kürdistan ulusal kurtuluş sorununu dünyada güncelleştiriyor ve davaya dost ve mütefik kazanıyor. PKK, sıfırdan başlayarak ulusal kurtuluş mücadelesini bu düzeyde geliştirmiş ve mücadeleye böyle yüksek bir düzey kazandırmış bulunuyor. Ve bütün bunları, sadece halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesine gücü oranında hizmet edebilmek amacıyla yapıyor.

SONUÇ NEYİ BELİRLİYOR?

Kürdistan'ın üç parçasında son yedi yıldır yaşananlar özet olarak böyle. Meydanlarda ve gazete sütunlarında konuşan partilerin pratikleri; ilişkileri ve neyi, ne kadar yaptıkları da böyledir. Açıkça görüldüğü gibi, PKK'ye karşı tutum takınmak Kürt halkının en büyük düşmanı olan Türk faşist-sömürgeci rejimine hizmet etmek ve ulusal kurtuluş mücadelesinin karşısına geçmek demek değil midir?

Bugün, Türk faşizmiyle ilişkiler içinde olmak, ona karşı mücadele etmemek, ona hoşgörülü davranmak Ortadoğu'nun bütün halklarının yurtseverliği açısından en utanç verici durumlardan biridir. Tarih boyunca üzerinde sayısız katliam uygulaması, milyonlarca bireyini katletmiş, ülkesinin yarısını bugün egemenliği altına almış, diğer yarısını da almak sevdasına tutulmuş; geri kalmışlığının, ezilmişliğinin, yaşadığı zulmün, yok oluşun baş sorumlusu olmuş bir halk olarak, Kürt halkının yurtseverliği açısından ise Türk faşizme karşı bu tutumun ne anlam taşıdığını okuyucuların kendileri karar vereceklerdir.

KÜRDİSTAN'DA GÖÇLER; NEDEN VE SONUÇLARI - II

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Yazımızın birinci bölümünde daha çok Türk egemenlerinin, hakları zorla nasıl göçe uğratarak imha ile karşı karşıya bırakıldıklarını birçok eksikliği ile de olsa açıklamaya çalıştık.

Burada şu soru sorulabilir: Nasıl oluyor da Türk egemenliği altında en fazla kalan, ona en fazla direnen ve en fazla soykırımı uğratılan Kürt halkı varlığını sürdürdürebildi, ülkesinde kalabildi?

Bu sorunun cevabı da çok yönlü olmak zorundadır. Çünkü cevap, evrensel olarak halkların, özgül olarak Kürt halkının karakterini ortaya koyacaktır. Kürtlerin, ancak Osmanlıların son döneminde toplu göç olayıyla karşı karşıya kaldıkları görülür. Bunun nedeni Türk hakim sınıfının himmetinden ve Kürtlere iyi davranmasından, dini birlikten ya da iki halkın ittifakından, kader birliğinden kaynaklanmamaktadır. Böyle bir iddia bilimsel değildir. Tarih bunu yalanlamaktadır.

O halde neden, nedir? Dönem dönem çeşitli politikalar rol oynadıysa da Türk hakim sınıfları bütün katliamları ve soykırımları hünerlerine atıyordu. Kürtleri toptan göç ettirmedikleri gibi, toplu jenoside de uğratmadılar. Kürdistan'daki Türk tarihi sürekli jenosid olmasına rağmen, gerçek budur. Kürt halkı direndi, Türk hakim sınıfının gücü yetmedi.

Göç olayı, doğrudan bir halkın siyasal, ulusal varlığını ortadan kaldırmaya yöneliktir. Direnen ulus açısından da böyledir. Soruna iki boyutlu bakmak gerekir. Kürdistan tarihi, soykırım ve göçe karşı direniş tarihidir.

Kemalist döneme kadar, Kürt halkının hem hep egemenlik altında olduğu, hem de hiç egemenlik tanımadığı bir statü olarak tanımlanabilir. Siyasal olarak bu bağımsızlık devlete denk düşmeyip, aşiret örgütlenmesi düzeyinde de olsa gerçek budur.

Kemalist dönemde Kürdistan'da yaygınlaştırılan göç esas olarak incelenmesi gereken konudur. Yine de buna yol açan politikalar tarihi bir süreçtir. Kısa da olsa bu tarihi süreçte bakmak gerekir.

Osmanlı Egemenliğine Kadarki Dönemde Kürdistan'ın Durumu ve Türk Egemenliği

İslamiyetin Kürdistan'a yayıldığı 630'larda Kürt halkı Ortadoğu'nun en geniş coğrafya ve nüfusuna sahip olan halkıdır. Toplumsal örgütlenmesi de geri değildir. Kürtler zorla İslamlaştırıldılar. 630-1000 yılları arasında önce Emevi, sonra Abbasi egemenliğine karşı Kürt halkı sürekli ayaklandı. Doğrudan ayaklandığı gibi, Farslılarla ve İslamiyetin Haricileriyle de ittifaklar yaptı. Kürtler önemli feodal beylikler halinde kaldılar. Her ne kadar bunlar İslamiyetin Ortadoğu'ya açıldıklarında siyasal-askeri boşluk vardı. Abbasiler zayıflamış, Mısır'daki Fatimiler'le sürekli çatışma halindeydiler. Bu egemenlik savaşı halkların özgürlük sorunlarını da içermeyen ve dini renkte altında veriliyordu. Bizans, feodal gelişme nedeniyle için için kayınıyordu. Dini rengine bürünen İran'da Fars halkı güçlü bir devlet haline gelmiyordu.

Türkler ise askeri olarak güçlü ve örgütlüydüler. Türklerin Ortadoğu'ya yayılışlarında iki karakteri içeriyorlardı. Asıl savaş gücünü barbar Türkmen boyları oluşturuyordu. Türk boyları ise askeri olarak örgütlü olup

lamı Arap İmparatorluğunun vasalet (bir nevi özerk devlet) 'i durumunda olsalar da gerçek bağımsız Kürt devletçikleri halindeydiler. Bunlardan Mervanilerin (990-1096) sınırlı Diyarbakır, Ahlat, Malazgirt, Ereğ, Van Gölü'nü kapsadığı gibi, zaman zaman Urfa'yı içine alıyordu. Mervanilerin Suriye tarafına yayılmasını Bizans, Musul tarafına yayılmasını da Araplar önüyordu. Yine de bir dönem Musul'u geçerek Bağdat önelelerine kadar gelirler.

İslamiyetin niteliğinden bahsetmek gerekir. İslamiyet, Arap egemenlerinin yayılma ideolojisi olur. Tehlikeli yanı asimilasyonculuğuydu. İslamiyet, askeri, ekonomik, kültürel, siyasal düzenlemesyle, gelişkin bir feodal sömürgecilikti.

Kabile örgütlenmesi içinde olan Arap İslam orduları, zorla işgal ediyor, askeri garnizonlar kuruyor, ardından Arapçayı zorunlu dil yapma, toprağa yerleşmeyi, sömürgeci orduda yer almayı halklara dayatıyorlardı. İslam olmayan kafir, kafiri öldürme de vacipti. "Dar-ül İslam" denilen İslam ümmetçiliği Arap ulusçuluğundan başka anlam gelmiyordu.

Kürtlerin Araplara karşı ayaklanmaları en çok Arapların Kürdistan'a yerleşme politikalarına karşı geliyordu. Arap işgal ordusu komutanları çoğu kabileleri olan savaşçılarıyla bir yere yerleşiyor, eyalet valisi oluyor, orayı kendine yurt, halkım da bir nevi İslami köle haline getiriyordu. Araplar bu şekilde Musul, Urfa ve Güney Kürdistan'ın önemli bir kesimine yerleşmişlerdi. Ayaklanmalar da en çok bu sınırdaki gelişti. Kürtler yenildikçe dağlara çekilecekti. Ancak ovalık alanlar (Musul, Haseki, Urfa vb.) dışında Araplar yerleşim sağlamayacaktı.

Kürt halkı, Bizans-Arap savaşlarında önemli rol oynarlar, daha doğrusu 990-1030 yılları döneminde tampon bölgede oldukları için kırılırlar.

Türk Selçuklu Egemenliği ve Kürt Halkı

Türkler Ortadoğu'ya açıldıklarında siyasal-askeri boşluk vardı. Abbasiler zayıflamış, Mısır'daki Fatimiler'le sürekli çatışma halindeydiler. Bu egemenlik savaşı halkların özgürlük sorunlarını da içermeyen ve dini renkte altında veriliyordu. Bizans, feodal gelişme nedeniyle için için kayınıyordu. Dini rengine bürünen İran'da Fars halkı güçlü bir devlet haline gelmiyordu.

Türkler ise askeri olarak güçlü ve örgütlüydüler. Türklerin Ortadoğu'ya yayılışlarında iki karakteri içeriyorlardı. Asıl savaş gücünü barbar Türkmen boyları oluşturuyordu. Türk boyları ise askeri olarak örgütlü olup

bulunlara dayanıyordu. Türklerin yayılması, Ortadoğu denmesini altüst edecekti. Çünkü, onların da yayılması Araplarınki gibi yurt edinmeye de yönelik olacaktı. Araplardan farklı yanı girdikleri yeri kıtlıktan geçirmekte, talan etmekte, adeta aralarında canlıların tüketildiği, küll olmuş şehirler ve viran ülkeler bırakmaktadırlar. Bu nedenle, askeri-siyasal otorite olan Selçuklu egemenleri zaman zaman Türkmenleri frenlemek için katliam yapmak zorunda kalacaktı.

Türk boyları 960-1020 yıllarında Kürdistan ülkesine saldırılar düzenlerler. Fakat egemen olamazlar. Savaşlar daha çok Horasan ve Azerbaycan'da olmaktadır. 1029'da iki büyük kol halinde Kürdistan'a saldırı olur. Azerbaycan'da Habdani Kürtleri katliama uğratılır. Musul yağma edilir. Ancak Türk boyları 15.000 ölü vererek çekilirler.

Türk boyları Kürdistan'a yerleşemezler. Yerleşim daha çok Azerbaycan'da olur. Bir önceki sayımızda değindiğimiz gibi burada Habdani, Rewadi, Şeddadi vd. Kürt aşiretleri bulunur. Zaman zaman Kürdistan'ı kasıp kavuran Türkmenler barınamayacak, canlı olarak yetişenler ancak Suriye'ye yerleşebilecekler.

Büyük Selçuklular'ın Bağdat'a da egemen olup, Ortadoğu'nun en güçlü devleti haline gelmeleri, Kürdistan'da kaba bir denetim kurmalarını doğuracaktır. 1048 yılında Mervaniler, Selçuklular'ın vasaletine kabulleneceklerdir. Benzer şekilde Azerbaycan'da vasaletlik koşullarında Kürt beylikleri kurulacaktır.

Selçuklular, Kürdistan'da büyük tahribat yaparlar. Ancak iç yapısına nüfuz edemezler. Çünkü, toplumsal olarak Kürtlerden geridirler. Kürtler, merkezi bir devlet halinde değilseler bile askeri olarak güçlüdürler. Ülke ve bağımsızlık tutkuları Selçukluların Kürdistan'a yerleşmelerini önler.

Türkler, Diyarbakır ve Musul'da atabeylikler kurarlar. Diyarbakır'da Artukoğulları, Musul'da ise Zengiler vardır. Gerçekte Kürt halkı, savaş halindeydi. 1180'de bu savaş hemen hemen tüm Kürdistan'ı sarmıştı. 13. yy.'a kadar savaş içinde Musul'un kuzeyine kadar hükmederler. Zorlandıkça Zap'tan yukarı yerleşiyorlardı.

Selahaddin Sadi Bin Mervan (S. Eyyübi) in 1190'na kadar devam eden Mısır ve Suriye'yi de içine alan egemenliği Kürdistan'ı da kapsamına rağmen, gerçekte bu egemenlik İslami karakterde olacaktı.

XIII. yy.'da Moğollar, tüm Ortadoğu gibi, Kürdistan'ı da kasıp kavurur. Moğollara karşı yer yer Mısır, Kürt, Türkmen ittifakı gelişir. Tarihçiler Kürtlerin teslimiyeti kabul etmediklerini, savaşarak dağlara çekildiklerini ve Moğollara karşı birçok savaşı kazandıklarını yazarlar. Moğol

lar aralarında Diyarbakır ve Musul'un da olduğu çoğu Kürdistan şehirlerini yağmalar ve yıkarlar. Moğollar, yüzyıl boyunca Kürdistan'ı Moğol valilerle yönetirler.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta şudur: Ne Araplar, ne Selçuklular, ne de Moğollar Kürdistan'ın dağlık alanlarına egemen olabilirler. Geçici işgaller pahalıya mal olur. İşgalci ordular sürekli kırılırlar. Fakat ovalar çoğunlukla işgal edilir. Bu nedenle sömürgeciler geniş özerklikle Kürt beyliklerinin bağımsızlığını kabul ederler. Beyliklerin çoğalmasını teşvik ederler. Feodalizm karak-

Durmadan ülkesinden kovulma halkımızın kaderi yapılmak isteniyor

teri olan aşiret beyliklerinin iç çelişkileri birliği önleyecek, onları yabancı işgal karşısında zayıf bırakacaktır.

Ardı arkası gelmeyen bu işgaller Kürdistan'ın coğrafyasında değişiklik yaratacaktır. Aşiretler çok sık yer değiştirecek, dağlara doğru çekilme fazla olacaktır. Azerbaycan, Musul ve Derazor tarafından kuzeye doğru çekilme olurken, Maraş'tan Kiliya'ya ve Malatya-Sivas üzerinden içlere doğru yayılma olacaktır. Ama Kürdistan'ın doğal sınırları korunacaktır. Öyle ki, bu işgal savaşlarından Kuzey Afrika'ya, Cezayir'e, Afganistan'a göç ettiren Kürt aşiretleri olacaktır.

XV. yy.'ın sonlarında Akkoyunluların geçici bir süre Cizre ve Hakkari'yi işgalleri hariç tutulursa, Kürdistan Moğolların çekilmesiyle XVI. yy. Osmanlıların savaşlarına kadar bağımsız beylikler halinde nisbeten sakin bir dönem yaşayacaktır.

Osmanlı Türk Egemenliği ve Kürdistan

Osmanlı Türk imparatorluğunun Kürdistan egemenliği 1514'te başlar. 1914-18 emperyalist paylaşım savaşına kadar sürer. Askeri-feodal Osmanlı imparatorluğu Anadolu'nun birliğini sağlar, Avrupa içlerine kadar ilerlemiştir. Ancak bu ilerleme XVI. yy.'ın başlarında durur. Avrupa, Osmanlı ordularına karşı koyar. Daha önemlisi Osmanlı toplumunda bunalmıştır. Topraksız kalarak eşkıyalayan köylülerin ayaklanmaları İstanbul hanedanlık

kavgalarına kadar yansır.

Doğu, özellikle Kürdistan, sömürgeci yayılma için en cazip alandır. Mısır Memluk'lular zayıflamıştır. Akkoyunlular, İran Safevilerine yenilmiştir. Hem Kürt-Safevi, hem de Kürt-Türkmen savaşı vardır. Şah İsmail, Kürdistan'da katı bir sömürgecilik tesis etmek istemektedir. Ottonomilerini korumak için yamına giden Kürt beylerini zindana attığı gibi, Kürdistan'a vali statüsünde Şii din adamları atar. İran Safevi egemenliğine duyulan tepki Osmanlıların işine yarar. Osmanlı Sultanı Yavuz, geniş bir özerklikle Kürt beyliklerinin ço-

ğunu yanına çeker. Şeyh İdris-i Bitlisi bu ilişkide birincil rol oynar. Tek tek Kürt feodalleriyle antlaşmalar imzalar. Ardından Amasya'da konaklayan Yavuz'la anlaşır.

Osmanlı Türk-Fars Safevi savaşında Kürt beyliklerinin Osmanlıların yanında kesin yer alması savaşın sonucunu belirleyecektir. Osmanlıların Kürtlere geniş özerklik vermesinin iki nedeni var. Bunlardan birincisi, Kürt beyliklerinin desteği olmadan Osmanlılar, İranlıları yenemez. İkincisi, Malatya'dan Musul'a kadar örgütlü Kürt beylikleri silahlıdır. Osmanlıların Kürt beyliklerinin üzerine gitmesi hiçbir yönden çıkarlarına uygun değildir.

Şeyh İdris-i Bitlisi'nin ihaneti, Kürdistan topraklarını Osmanlılara kolay bir şekilde açacaktır. 1514 Çaldıran savaşının ardından Kürt beylikleri bölünecek, Osmanlı ve Safevi çıkarları için kanlı savaşlar yapacaklardır.

Kürt beylikler alanlarında özgür olacaklar, beylik babadan oğula geçebilecekler, buna karşın beylikler vergi verecek ve Osmanlı sınırlarını koruyacaklardır. Kürdistan egemenlerinin yabancı çıkarları için ucube beylikler vergi verecek ve Osmanlı sınırlarını koruyacaklardır. Kürdistan egemenlerinin yabancı çıkarları için ucube beylikler vergi verecek ve Osmanlı sınırlarını koruyacaklardır.

Osmanlıların bununla kalmıyor, sancağın adlandırıldığı beyliklerin çoğunu doğrudan kendi tekelinde tuttular. Örneğin Diyarbakır'ın 19 sancağından 11'i doğrudan İstanbul'a bağlı oldu. Padişahlar Şeyh İdris-i Bitlisi'yi de yanlarında Kürdistan temsilcisi olarak tuttular.

DEVAM EDECEK

ULUSAL KONGREYE
DOĞRU...

GENEL SİYASAL İLKE VE HEDEFLER

A) Kuzey-Batı Kürdistan toplumunun ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum haline getirilmesi için:

I. Kurtuluşun sağlanabilmesi için halkın en geniş siyasal birliği ve bu temelde en gelişmiş askeri ve siyasi gücünün yaratılması. Bu nedenle:

1- Halkın siyasal birliğini gerçekleştirme araçları olarak köylü, gençlik, kadın, işçi, esnaf vs. ulusal kurtuluş birliklerinin oluşturulması ve bunların merkezi ve bölgesel düzeydeki ulusal kurtuluş komitelerinin birleştirilmesi. Halkın topyekün örgütlenmesinin sağlanması için bu örgütlerin her alanda yaygınlaştırılması.

2- Halkın kendini koruma ve milis teşkilatının oluşturulması, gerilla örgütlenmesinin geliştirilmesi ve halk ordusunun yaratılması.

3- Eylem alanında; halkın temel gereksinimlerinden yola çıkarak ve kendiliğinden gelişme durumundaki kin, öfke ve protesto hareketlerinden miting, yürüyüş gibi daha ileri siyasal eylemlerin geliştirilmesi. Silahlı propaganda, genel ve kısmi ayaklanmalar. Halk savaşının basit gerilla biçimlerinden en gelişmiş biçimlerine kadar uygulanması.

II. Türk sömürgeciliğinin ve gerisindeki emperyalizmin Kürdistan üzerindeki her türlü egemenliğine son verilmesi. Bunun için:

4- Faşist Türk ordusunun işgalci varlığının, NATO ve ABD üslerinin ortadan kaldırılması.

5- Türk sömürgeci yönetiminin tüm sivil aygıtlarının tasfiye edilmesi.

6- Ekonomik sömürgeciliğin sona erdirilmesi, sömürgeci devlet tekellerinin tüm işletmelerinin kamulaştırılması.

7- Kürt dili ve kültürü üzerindeki zorla asimilasyona son verilmesi, sömürgeci eğitim sisteminin tasfiye edilmesi.

8- İşbirlikçi ve hain feodal-komprador kesimlerin ekonomik ve sosyal güçlerinin ortadan kaldırılması, mal varlıklarının kamulaştırılması, toplumdaki tüm ortaçağ kalıntılarının tasfiye edilmesi.

III. Demokratik halk yönetiminde, ulusal bağımsız ve demokratik bir toplum kurulması. Bunun için:

9- Demokratik halk iktidarının kurulması yolunda bir ulusal meclis ve bu meclise dayalı bir halk hükümetinin

YEKİTİYA XORTÊN ŞOREŞGERÊN WELATPARÊZÊN KURDISTAN

teşkil edilmesi.

10- Sömürgeci devlet egemenliğindeki topraklarla hain toprak ağalarının elindeki toprakların millileştirilmesi. Bu toprakların topraksız ve az topraklı köylülere, mülkiyeti kamunun olmak üzere bedava dağıtılması. Bağımsız bir ulusal ekonominin kurulması.

11- Ulusal dil, kültür ve eğitimin geliştirilmesi için uygun tedbir ve kurumlaşmanın sağlanması.

12- Halkın çıkarına dayalı bir yargı sisteminin geliştirilmesi. Halk sağlığının korunması.

13- Sekiz saatlik işgünün kabul edilmesi.

14- Halkın temel haklarının uygulanması; insan hakları, mülk edinme hakkı, medeni haklar (genel seçim, demokratik özgürlükler, kadının özgürleştirilmesi ve kadınla erkek arasındaki eşitlik vs.)

15- Milli azınlıkların özgür gelişme haklarının tanınması.

B) Türkiye için; Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi, sömürgeci-faşist yönetime karşı sürdürdüğü ulusal kurtuluş mücadelesini, aşağıdaki ilkelere doğrultusunda bir Türkiye yaratmak için savaştan devrimci-demokrat güçlerle —çeşitli güç birliklerinden anti-faşist birleşik direniş cephesine kadar— en sıkı bir dayanışma içinde gerçekleştirmekten yana olup, bunun, halkların çıkarına en uygun yol olduğu inancındadır.

1- Askeri-faşist yönetime karşı olunması. Bu yönetimin devrimle yıkılması.

2- Tekellerin, ekonomik ve siyasal alandaki hakimiyetlerinin ortadan kaldırılması.

3- NATO ve ABD ile olan antlaşmaların iptal edilmesi.

4- Devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması.

5- Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının kabul edilmesi ve bunun için özgür koşulların sağlanması.

C) Kürdistan'ın bütünlüğü ve diğer kısımlar için:

1- Kürdistan'ın her parçasında ulusal kurtuluş mücadelesini, o parçadaki halkın özgücüne dayalı olarak geliştirmek.

2- Kürdistan ulusal kurtuluş hareketleri arasında, her parçadaki hareketin genel içindeki yeri ve rolünün doğru belirlenmesi temelinde en sıkı dayanışmadan yana olmak, bunun için aktif çaba harcamak.

3- Kürdistan ulusal kurtuluş hareketlerinin, egemenliğinde buldukları ülkenin devrimci-demokratik halk güçleriyle —ulusların bağımsızlık, özgürlük ve her alanda hak eşitliği ilkesine bağlı olarak— emperyalizme ve yerli gericiyle karşı ortak bir mücadele cephesi içinde bulunmalarından yana olmak.

4- Kürdistan ulusal sorununun çözümü, egemenliği altında yaşanan ülkelerde devrimci-demokratik bir halk iktidarının kurulması stratejisine yakından bağlı olduğun-

dan böyle bir çözümün gerçekleştirilmesi için özel çaba harcamak.

5- Bağımsız, Birleşmiş ve Demokratik Kürdistan devleti sorunu, Kürdistan ve bölge halklarının devrimci mücadelelerinin çıkarılma yakından bağlı olduğundan sorunu bu temelde çözmeye çalışmak.

6- Başlıca görevi, ulusal sorunun çözümü için gerekli yasa ve ilkelere belirlemek olan ve süreç içinde KUYM (Kürdistan Ulusal Yasama Meclisi) rolünü oynayacak olan Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplamak, günümüz koşullarında atılacak somut bir adım olup, böyle bir kongrenin Kürdistan'ın tüm yurtsever güçlerini kapsayacak biçimde toplanması ve sürekli kılınması için üzerine düşeni yapmaya çalışmak.

D) Ortadoğu ve uluslararası ilişkiler için:

1. Emperyalizm ve bölge gericiliğinin Ortadoğu'da yeniden kurup geliştirdiği karşı-devrimci bloka karşı, ulusal demokratik halk güçlerinin devrimci-ilerici blokundan yana olmak. Bunun için:

1- Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimini, Ortadoğu halk devrimlerinin temel bir parçası olarak görmek ve bu rolüne uygun bir konuma getirmek.

2- Başta Filistin devrimi olmak üzere, tüm Arap ve diğer Ortadoğu ülkelerinin ulusal demokratik güçleriyle —halkların bağımsızlık, özgürlük ve ulusal eşitliği temelinde— birlikten yana olmak, bu amaçla tüm güçlerle aktif devrimci çaba harcamak.

II. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimi, dünya sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimlerinin bir parçası olup, sosyalist ülkeler, işçi sınıfı ve demokratik güçlerle ulusal kurtuluş güçlerinin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm ve barış doğrultusundaki mücadeleleriyle aktif dayanışma ve ittifak içinde olmak.

ÖZGÜL SİYASAL İLKE VE HEDEFLER

I. En geniş gençlik yığınlarıyla bağ kurulması; ulusal kurtuluş siyasetinin gençliğin elinde bir silah haline getirilmesi. Bunun için:

1- Gençliğin ulusal ve sınıfsal bilinçle donatılması, bu bilinçle ulusal kurtuluşçu gençlik örgüt ve eylemliliğine varılması.

2- Faşist Türk sömürgeciliğinin, Kürdistan gençliğini ülkesi ve üretimden kopararak, sömürgeci ordusuna alma ve halkına karşı kullanırma politikasına karşı durulması, firarların yaygınlaştırılması; faşist-sömürgeci ordudaki Kürdistan gençliğinin gücünün değerlendirilerek faşist ordu araç ve subaylarına karşı eyleme sevk edilmesi.

3- Faşist Türk sömürgeciliğinin, Kürdistan gençliğinin

sosyal, ekonomik, eğitim vb. sorunlarını araç yaparak ve zorla gerçekleştirdiği Türkiye, Ortadoğu, Avrupa vd. yerlere göç ettirme ve sürgün politikasına karşı durulması; bunun eğitim, propaganda ve örgütsel araçlarının oluşturulması.

4- Faşist Türk sömürgeciliğinin, Kürdistan gençliğini ulusal ve sınıfsal konumundan uzaklaştırmak; dinamik devrimci-yurtsever özünü boşaltmak vb. amaçlarla geliştirdiği işçi, kumar, fuhuş vb. burjuva alışkanlıkları ve bunun yuvası olan kurumlara karşı olunması; her araçla bu tahrip edici, lümpenleştirici, asimile edici politikaları boş çıkarmanın örgütsel ve eylemsel direnişi içinde olunması.

5- Gençlik yığınları üzerindeki ulusal-inkarıcı, sosyal-şoven, reformist anlayışlarla ve feodal-komprador düzenden kaynaklanan alıci, mezhepçi, aşiretsel, yerel vb. ayrımlara ve faşist Türk sömürgeciliğinin bu ayrımlara dayanarak geliştirdiği şoven propaganda, kurum ve dinsel maskeli ideolojik-politik faaliyetlerine karşı durulması. Bu amaçla yoğun ideolojik, örgütsel, eylemsel mücadele içinde olunması.

6- Gençliğin sosyal, ekonomik, siyasal, kültürel-egitim yaşamının ulusal kurtuluş savaşına göre düzenlenmesi. Gençliğin kendi arasında aydın, işçi, köylü, kadın-erkek kategorilerine ayırıldığı dik-kate olarak; tümünün aynı örgütsel çatı altında birleştirilmesi ve mücadelelerinin yönetilmesi. Bunun için:

a) Faşist Türk sömürgeciliğinin; asimilasyon, ülke ve halka karşı suç işletme yuvaları olan beyinsel sömürgeciliğin geliştirildiği eğitim ve kültür kurumlarına karşı olunması, parçalayarak ve dağıtarak işlevsiz kılması. Bunun için her türlü direniş içinde olunması ve sömürgeci eğitim ve kültür kurumlarının öğrenci-çocuk kitlesine varmanın, onları eğitim örgütlenmenin bir alanı olarak değerlendirilmesi.

b) Faşist Türk sömürgeciliğinin en hoyratça sömürdüğü, her türlü haktan yoksun kıldığı, en fazla yoz-lümpen ortama çektiği, birlik ve örgütlenmesini yasakladığı işçi gençliğin bu durumuna müdahale edilmesi. Sömürgeciliğin bu politikasına karşı durulması, işçi gençliği bilinçlendirilip, her türlü araçla mücadelelerinin yükseltilmesi.

c) Aydın-çocukluğın ulusal kurtuluşçu bilinçlenme, örgüt ve eyleminin geliştirilmesi; aydın-çocuk üzerindeki kemalist, sosyal-şoven, ulusal inkarçı, reformist anlayışlarla mücadele edilmesi; gençlik saflarında bu etkilerin düşman görülerek yasıtılması; aydın-çocukluğın bilimsel-entellektüel yaşama yatkınlığında değerlendirilerek saflarında ulusal kurtuluş kadrolaşmasının hızlandırılması.

d) Köy gençliği üzerindeki

Önceki sayılarımızda yayınlamaya başladığımız Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temel örgütlerini "Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan (YXK)" program taslağından bölümleri yayınlamaya devam ediyoruz.

pasifikasyon, güm, mevsimlik işçi, askere alma politikasına karşı durulması; faşist Türk sömürgeciliğinin bu politikasının boş çıkarılması. Bunun için, köy gençliğinin bilinçlendirilip ARGK saflarına katılma seferberliği geliştirilmesi.

7- Faşist Türk sömürgeciliğinin illegal devrimci mücadeleyi açığa çıkarmak, gençliği yozlaştırmak amacıyla geliştirdiği dernek, spor kulübü vb. reformist-yoz araçların bu işlevine karşı çıkılması. Bunların gençlikle bağ kurma ve örgütlenmenin bir alanı olarak değerlendirilmesi, bu işlevleri içinde bu ve benzeri organları geliştirmekten yana olunması.

8- Gençliğin ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesinde üstlendiği katalizör rolüne uygun olarak; parti ve cephenin kadrosal ihtiyaçlarını karşılamının sorumluluk ve çalışması içinde olunması.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin temel yöntemi olan silahlı mücadelenin kabul edilmesi, desteklenmesi; gençlik saflarından savaşı ve milis seferberliğinin geliştirilmesi.

9- Silahlı mücadelenin gelişmesine uygun, onu geliştiren ve onunla koordineli olacak şekilde faşist Türk sömürgeciliği ve işbirlikçilerine karşı bildiri, afişleme, yazılama, toplantı, boykot, protesto, yürüyüş, miting, okul, fabrika, toprak işgali vb. geniş ve çeşitli siyasal eylem biçimleri içinde olunması. Gençliğin heterojen ve diğer sınıflarla bağlarından yararlanarak, eylemlerinin diğer yurtsever birliklere yayılması.

10- Şehit, tutuklu ve savaşıci aileleriyle ve gençliğin kendi aralarındaki ekonomik, sosyal, kültürel dayanışmalarının sağlanması. Bunun için illegal biçimlerinden ayrı olarak dernek, kooperatif, yardımlaşma fonları vb. örgütlenme biçimlerinin geliştirilmesi.

11- Faşist Türk sömürgeciliği ve destekçilerinin ajan, muhbir sızmalarına ve kompolarına karşı gençlik birlikleri ve mücadelesinin güvenliğinin esas alınması, bu amaçla önlem alınması ve düzenlemelere gidilmesi.

12- Türkiye devrimci-demokrat gençliği ile iki halkın bağımsızlık ve özgürlük çıkarlarının eşitliği temelinde en sıkı dayanışmadan yana olunması. Bunun için FKBCD ilkelere esas alınması ve Türkiye'deki Kürdistan gençliğinin bu gerçekliğe bağlı olarak eğitilmesi ve örgütlenmesi. Türkiye'deki Kürdistan aydın ve işçi gençlik yığınlarının Türkiye gençliğinin yararlandığı dernek,

sendika vb. araçlardan örgütlenme yönünde yararlandırılması.

III. Kürdistan'ın diğer parçalarında ulusal kurtuluş mücadelesinin yükseltilmesi ve halkımızın ulusal birliğini yaratılması doğrultusunda gençlik birliklerinin kurulmasına öncülük edilmesi, bunun örgütsel araç ve kollanının oluşturulması ve bu çalışmaların ulusal kongrenin güçlü ögesi haline getirilmesi.

IV. Ortadoğu halklarının gençlik hareketleriyle, anti-sömürgeci, anti-emperyalist ilkeler doğrultusunda dayanışmadan yana ve bu doğrultuda aktif çalışmalar içinde olunması.

V. Başta ulusal kurtuluş savaşı veren halklar ve sosyalist ülkeler olmak üzere, dünya halklarının sosyalist, devrimci-demokrat, yurtsever gençlik, birlik ve hareketleriyle enternasyonalist dayanışma içinde olunması. Kürdistan devrimci-yurtsever gençliğinin mücadelesinin çok yönlü tanıtılması. Uluslararası platformlarda Kürdistan gençliğinin temsil edilmesi ve dünya devrimci-demokratik

gençliğinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine desteğinin sağlanması.

— E K —

Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzen Kurdistan (YXK) Avrupa kolu, birliğin bir parçası olarak, birliğin bütün siyasal ilke ve hedeflerinden sorumludur. Bu görevlerinden ayrı olarak bulunduğu alanda şu görevleri yerine getirir:

1. Avrupa'daki Kürdistan gençlik kitleleriyle bağ kurulması, bilinçlendirilmeleri, örgütlenmelerini ve mücadeleye seferber edilerek kaynağa dönüş hamlesinin başlatılması.

2. Faşist Türk sömürgeciliğinin, gençliğin sınıf konumunu ve sorunlarını araç yaparak geliştirdiği, sonuçları oldukça tahrip edici olan sürgün ve göç politikasına ve bunun ürünü olarak gelişen, büyük tehlikeler taşıyan "Avrupalılaşmak", "Avrupa'yı bir yaşam alanı olarak görmek", "mültecileşmek" vb. anlayışlara karşı durulması.

3. Avrupa'daki Kürdistan gençliğinin gittikçe daha fazla ögesini kadro ve savaşçı haline getirme çalışmasının yürütülmesi.

4. Avrupa kültür ve eğitiminin emperyalist burjuva niteliğine ve yozlaştırıcı etkilerine karşı olunması, bu eğitim ve kültürün demokratik gelenek ve yanlarından yararlanması, Avrupa'daki lise ve üniversitelerde okuyan Kürdistan gençliğini, buranın bilimsel ve kültürel imkanlarından yararlandırılması; toplum, ülke ve ulusal kurtuluş devrimimize ilgili araştırmaların yapılması, bu ve teknik vb. alanlarda uzmanlaşmanın sağlanması.

5. Avrupa'daki Kürdistan gençliğine yönelik; faşist Türk sömürgeciliği, sosyal-şovenizm ve Kürdistan küçük-burjuva reformculuğundan kaynaklanan; ulusal inkarcılık, reformculuk, dinselmezhespel, yerel ayrımlar; ülke ve ülke insanından uzaklaşmayı ifade eden bireyci yaşam vb. suni bölünmelere karşı olunması. Bunun için de ulus ve ülke değerleri ile yolda bilinçlenme, örgüt-

lenme ve dayanışmanın öne alınması.

6. Avrupa'daki gençlik kitlerinin iş, kültürel, eğitim vb. güncel sosyal sorunları, ulusal kurtuluşçu görevlerinin önüne almadan çözümlenmenin hedeflenmesi, bu ve gençlik arasında dayanışmanın geliştirilmesi amacıyla çeşitli örgütlenmelere gidilmesi.

7. Avrupa'nın demokratik olanaklarından yararlanarak dernek, spor kulüpleri, kültür birlikleri, gençlik evleri vb. olanakların değerlendirilmesinden yana olunması, bunların, Kürdistanlı gençlikle bağ kurma, onları eğitime, örgütlemeye ve ulusal kurtuluş mücadelesini çeşitli yönlerden yararlandırmada kullanılan bir araç olarak değerlendirilmesi.

8. Faşist Türk sömürgeciliğinin halkımız ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı açtığı özel savaşa ve her türlü işbirliklerine karşı, gençliğin kin ve gücünü ortaya koyacak; toplantı, yürüyüş, protesto, işgal, boykot, açlık-grevi vb. siyasal eylemlilik içinde olunması.

9. Avrupa zemininin daya-

nişma ve ittifaklar açısından sahip olduğu olanakların duyarlılıkla değerlendirilmesi, uluslararası alanda Kürdistan gençlik hareketinin ve mücadelesinin temsil edilmesi, tanıtılması, dayanışma ve ittifakların geliştirilmesi, ulusal kurtuluş mücadelesine maddi ve manevi destek sağlanması, bunun için:

I. Ulusal Kurtuluş Hareketleri ve sosyalist ülkeler başta olmak üzere dünya halklarının devrimci, demokratik-yurtsever gençlik birlik ve hareketleriyle dayanışma ve ittifak içinde olunması.

II. Avrupa'daki demokratik geleneklere bağlı, ilerici, demokratik ve anti-faşist gençlik birlikleriyle ilişki, dayanışma ve ittifak içinde olunması.

III. Uluslararası alanda Kürdistan gençliğini ve mücadelesini tanıtmak amacıyla araştırma-inceleme yapma, broşür, afiş, kitap, film vb. araçların geliştirilmesi; toplantı ve seminerlere katılımı ve düzenlenmesi, Kürdistan gençliğini, diğer ülkelerin deneylerinden yararlandırılması.

Gençliğin Örgütlenmesinde Önemli Bir Adım

Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği -YXK- Kuruldu

Çeşitli alanlarda yürütülen yoğun çalışmalar önemli ve anlamlı bir adımla tamamlandı; 24-25 Ekim 1987 tarihinde gerçekleştirilen I. Kongre ile Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği (Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzen Kurdistan -YXK) kuruldu.

1987 yılı, silahlı alanda olduğu gibi örgütsel alanda da ulusal kurtuluş mücadelemizin bir atılım yılı olmaktadır. Ülke zemininde hiçbir engel tanımadan gelişen ve yayılan silahlı mücadeleye paralel olarak gelişim gösteren örgütsel faaliyetlerle ulusal kurtuluş cepemiz ERNK etekemiğe bürünüyor. Geçtiğimiz Ağustos ayında kuruluşu gerçekleşen Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliğinin ardından, şimdi de Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği'nin kuruluşu, her kesimden Kürdistan halkının kendi öz örgütleri olan birlikleriyle ulusal kurtuluşçu mücadele saflarında coşkuyla yerlerini alacaklarının bir kanıtı olmaktadır. Böylelikle Partimizin III. Kongre kararlarının pratikte yaşam bulmasını sağlamakta ve yediden yetmişe örgütlü bir halk gerçekliğine ulaşılmaktadır.

Bu doğrultuda gençliği örgütleme çabaları III. Kongre sonrasında hızlandırıldı. Çeşitli alanlardaki gençlik kesimleri arasında yoğun çalışmalar sürdürüldü. Çok yaygın olarak yapılan dar ve geniş toplantılar ve birçok alanda ulaşılan gençlik konferansları ile ulusal kurtuluş mücadelemizde gençliğin rolü ve önemi tartışıldı. Bir yandan gençlik

Köln - 12 Eylül 1987 / Devrimci-Yurtsever Gençlik, birlik bayrağı altında faşizmi lanetledi

ulusal kurtuluşçu düşünceyle bilinçlendirilirken, bir yandan da gençliğin istem ve talepleri, sürdürülen tartışmalarla daha da belirginleşti, somutlaştı ve ortaya çıkan program taslağında sistemleşti. Çalışma ve tartışmalar ağırlıklı olarak Avrupa alanında sürdürüldüyse de, ele alınan ve dile getirilen sorunlar bu alanla sınırlı kalmadı, tüm Kürdistan gençliğini kapsadı. Nitekim oluşan programın da niteliği böyle idi.

İşte sürdürülen bu yoğun çalışmalar ardından YXK I. Kongresi, çeşitli alanlarda gençlik konferanslarının tespit ettiği delegelerin katılımıyla gerçekleşti. Kongreye sunulan kapsamlı siyasal rapor; dünyada, bölgede, Türkiye ve Kürdistan'daki son siyasal gelişmelerin özlü bir de-

ğerlendirmesini içermekteydi. Dünya ve bölge gerçekliği içinde Kürdistan Devriminin sorunları ve bunun karşısında gençliğimizin görev ve yükümlülüklerinin neler olduğuna aydınlık getirildi. Daha önceki çalışmalarla somutlaştırılan program ve yönetmelik tasarıları tartışılarak kabul edildi ve resmileştirildi. Birliğin amblemi de tespit edilerek yönetimi belirlendi. Ayrıca alınan anlamlı bir kararla, 1987 Atılımında Mardin alanında şehit düşen HOGIR yoldaş, gençliğin bir sembolü olarak kabul edildi ve YXK'nin manevi başkanı olarak belirlendi. Bundan başka şu konularda güçlü kararlar alındı:

— YXK'nin örgütlenmesi üzerine,
— Gençliğin sömürgeci-fa-

şist Türk burjuva ordusuna alınmasının önlenmesi üzerine,

— Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesinde proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel öncülüğü üzerine,

— Gençliğin güncel ekonomik, sosyal, eğitim, kültür vb. taleplerinin örgütlenmesi,

— Göç ve mültecileşme ile mücadele üzerine,

— Ulusal kurtuluş mücadelesi ve örgütlenmesinin kadro ve savaşçı ihtiyacını karşılamaya ilişkin,

— Şehit, tutuklu ve savaşçı aileleriyle ekonomik, sosyal ve siyasal dayanışma içinde olunmasına ilişkin,

— Ulusal kurtuluş mücadelemizin maddi ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin,
— Ulusal kurtuluşçu yığın-

sal devrimci-yurtsever gençlik mücadelesinin geliştirilmesi üzerine,

— Ulusal kurtuluşçu devrimci-yurtsever düşüncenin gençlik yığınlarına egemen kılınması ve aracının geliştirilmesi üzerine,

— Türk sömürgeciliği ve işbirlikçilerinin ulusal kurtuluş mücadelesi ve ulusal kurtuluşçu gençlik yığınlarına ve örgütlenmesine yönelik komplo ve saldırılarıyla mücadele ve bunların boşa çıkarılması üzerine,

— Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devriminin temel mücadele yöntemi olan silahlı mücadeleye karşı YXK'nin görev ve sorumlulukları üzerine,

— İlişki ve ittifaklar geliştirilmesi üzerine,

— Sömürgeci eğitim-kültür ve sosyal kurum ve politikalarına karşı mücadele üzerine,

— Gençlik yığınları arasındaki sömürgeci egemenlik, feodal-komprador düzen, sosyal-şoven, işbirlikçi reformizm vb. den kaynaklanan anlayışlarla mücadele ile bunların tasfiyesine ilişkin.

Kürdistan gençliğinin örgütlenmesinde önemli bir adım olan YXK I. Kongresi, tüm Kürdistan gençlerini, YXK saflarında birleşerek sömürgeciliğe ve her türlü gericiliğe karşı aktif mücadeleye çağırıldı.

- YXK I. Kongresinde alınan kararları hayata geçirmek için ileri!
- Yaşasın Kürdistan gençliğinin mücadele birliği YXK!
- Yaşasın ERNK!

Basra Körfezi'nde Çatışma Büyüyor

Bir önceki sayımızda Körfez'de rüzgarın bir hayli sıcak esmeye başladığını yazmıştık. Bu sıcaklık hala devam ediyor. Hatta, genişleme ihtimali de bulunmakta. Şu ana kadar karşılıklı misillemelere sahne olmuş Körfez bölgesinde durum gerginliğini koruyor.

19 Ekim günü ABD'nin yönettiği bir saldırı, gerginliği daha da boyutlandırdı. ABD savaş uçakları İran'a ait bir deniz platformunu bombaladı. 1000 adet roket mermisinin kullandığı saldırıda can kaybı olmadı. Deniz üzerine kurulu olan platform ise battı. Bu saldırıdan 3 gün sonra İran'dan atılan bir füze Kuveyt Petrol-Dolum Tesisine isabet etti. Ateşte, dolun tesisinin büyük zarar gördüğü söyleniyor. Kuveyt'in ihracatının % 70'i bu terminalden yapılıyor.

Bu gelişmeler üzerine ABD veya İran'dan karşılıklı misillemeler bekleniyor. İran devlet yetkilileri, ABD'nin saldırısı ile birlikte 'ABD ile topyekün bir savaş içinde' olduklarını açıkladılar. SSCB ise, TASS ajansı kanalı ile yaptığı bir açıklamada ABD'nin saldırısını sert bir şekilde kınadı. TASS ajansı, ABD'nin bu girişimi ile müttefiklerini kurtarmak istediğini söyledi.

Körfez'de İşbirliği Artıyor

Basra Körfezi'nde süregelen gerginlik ve yer yer karşılıklı misillemeler, İran-İrak savaşında yeni güçlerin açığa davreye girmesine yol açmaktadır. Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, Ürdün gibi gerici Arap devletlerinin yanısıra ABD, İngiltere, Fransa, Türkiye, Pakistan gibi devletlerin de ağırlıkta hareket ettikleri görülmektedir. Emperyalizmin ve işbirlikçi-faşist rejimlerin bu kadar yoğun bir işbirliği ve çaba içerisinde girmelerinin nedeni nedir? İşbirliği yeni kurulmuş değil. Yine, bu güçlerin Irak'a verdikleri destek de yeni olan bir şey yok. Yapılan işbirliğini daha da yoğunlaştırmak ve büyük bir güçle Körfez'e müdahale etmektir. Tabii ki, bu durum bazı şeylerin ortaya çıktığını ve geliştiğini göstermektedir.

Bu konuda bazı örnekleri verirecek durum daha iyi anlaşılacaktır. Körfez'de bulunan 6 gerici Arap devleti, İran'a karşı işbirliğini artırma kararı aldı. Pakistan devlet başkanı Türkiye'ye geldi. İncirlik Hava Üssü'ndeki uçaklar Körfez'deki saldırıya katıldı. ABD Hava Kuvvetleri Komutanı Türkiye'ye geldi. Pirinçlik Üssü'ndeki radarların yönü Körfeze çevrildi. Mısır, Kuveyt'e silah verme karşılığında ABD'den 20 milyar dolarlık yardım alıyor. Kenan Evren özel bir temsilci ile Irak, Kuveyt, Suudi Arabistan vb. ülkelere mesaj gönderdi. İran'a yeni tehditlerde bulundu. Kerkük'te Türklerle baskı yapıldığı biçiminde bir iddia ortaya atıldı ve gazetelede işlenmeye başlandı...
Bütün bu gelişmelerin ve

olası yeni olayların belli bir amaca yönelik olarak, planlıp uygulandığı açıktır. İran-İrak savaşı ve bunun Basra Körfezi'ndeki etkisi hem bölge ve hem de genel gelişmeler açısından büyük bir önem taşıyor. Savaşın gidişatı Irak'ın aleyhine değişmiş ve Saddam rejimi zorla kendisini ayakta tutmaktadır. İşte, bundan dolayı Saddam rejimini yavaşlamak için bölgede başta ABD ve diğer emperyalist, işbirlikçi rejimler büyük bir çaba harcıyorlar. Son dönemlerde yoğunlaşan işbirliğinin altında da bu gerçek var. Bu güçler eskiden beri Irak'ı destekliyorlardı. Ama hiçbir dönemde Irak Saddam rejimi bu derece yıkılmaya yakın olmadı.

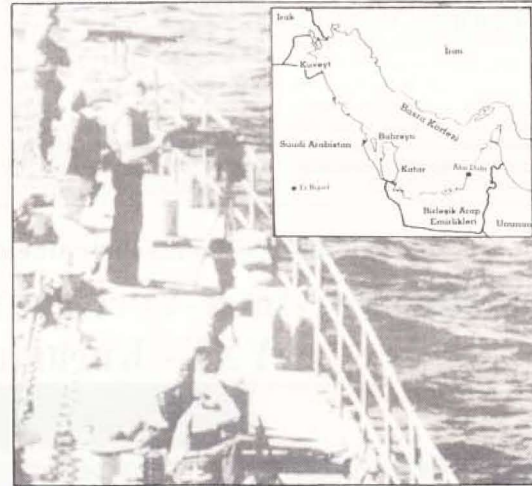
dahale edilmesi istenmişti. Irak'ın İran ile giriştiği savaşta, savaşın Saddam diktatörlüğünü zayıflatması ve yıkılmakla karşı karşıya getirmesi, TC'nin bu yönlü umutlarını arttırdı. Bu konuda öteden beri de hazırlıklarını yürütmektedir.

Saddam ile yapılan anlaşma gereği de, TC'nin Musul ve Kerkük üzerinde hak iddia etmesine gerekçe oluşturdu. Bir yandan burada yaşayan Türk azınlığını koruma bahane edilirken, diğer yandan ise, Musul-Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattını güvence altına almak gibi gerekçeler oluşturuldu. Bu yönlü son zamanlarda ortaya çıkan bazı örnekler durumun vahametini

daha da açığa çıkarmaktadır.

Bu konuda özellikle de iki konu üzerinde yoğun bir çaba yürütüldüğünü görmekteyiz. Bir yandan İKP, YEKİTİ gibi güçlerle ilişkiler daha da yoğunlaştırılırken, diğer yandan ise Musul-Kerkük'te yaşayan Türk azınlığın Saddam rejimi tarafından baskıya uğradığı biçiminde iddialar ortaya atılmaktadır. Son dönemlerde her iki konuda da çalışmalar yoğunlaştırıldığı gibi, bu konular sömürgeci basında da yoğun bir şekilde işlenmektedir. Körfez'de çatışmaların yoğunlaştırıldığı bir dönemde, bu sorunların bu şekilde TC tarafından gündeme getirilmesi belli bir amacın varlığını da ortaya koymaktadır.

Körfez çatışmasında, yine buna bağlı olarak İran-İrak savaşında emperyalizm, faşist Türk sömürgecilerine sadece aracı bir rol yüklemekte, aynı zamanda savaşın fiili bir tarafı olarak da belli bir rolü oynamasını istemektedir. İran Başbakanı siyasi işler yardımcısı Muayyeri'nin Türkiye'ye gelişi, yine TC'nin İran, Irak ve diğer Körfez ülkelerine yönelik girişimleri, faşist Türk rejiminin rolünün mevcut bunalım ortamında daha da açığa çıktığını göstermektedir. Faşist rejim yaşadığı derin ekonomik, siyasi ve askeri krizi aşmak için Körfez'de meydana gelen olaylara bir can simidi gibi sarılıyor. Ancak, bu konuda da arzu ettiği sonuçta ulaşmaktan bir hayli uzak bulunmakta.

Saldırılan ABD'nin savaş gemisi Körfez'de

Diğer bir neden ise, bölgede savaşın uzun süre devam etmesi, emperyalizmin aleyhine olmaktadır. Bu savaş özellikle de Türkiye ve Kürdistan açısından, emperyalizm aleyhine gelişmelerin ortaya çıkması için elverişli bazı olanaklar ortaya çıkarıyor. Bu temelde, emperyalizm ve işbirlikçi rejimleri bölgede istedikleri gibi at oynatmamakta, büyük bir sıkışıklığı yaşamaktadırlar. Bu durum, zayıf olan gerici Arap rejimleri açısından olduğu kadar, Türkiye vb. faşist rejimler açısından da ciddi sorunlar yaratmaktadır.

TC'nin Körfez Savaşında Belirginleşen Rolü

İran-İrak savaşında faşist Türk devletinin rolü daha belirginlik kazanmaktadır. Şimdiki kadar sözde tarafsızlık maskesi altında İran'a her türlü desteği veren İran'a tehditler savuran Türk devleti, kozlarını daha açık öne sürmeye başladı.

TC'nin büyük bir iştahla hazırladığı Musul ve Kerkük'ü sınırına katma planı çok önceden hazırlanmış, fakat uygulamaya geçirilmemişti. Musul ve Kerkük'ü TC sınırlarına katma eğilimi, zaman zaman sömürgeci basına da konu olmuştur. Bu konuda ABD tarafından da bu plana açık onay verilmiş, ancak Saddam'ın koruyamaz bir duruma düştüğü anda buraya mü-

EMPERYALİST EKONOMİLERDE YENİ BİR KRİZ

Siyasal, askeri krizler yanısıra, giderek daha da ağırlaşan bir şekilde emperyalist ekonomiler krizlere girmektedir. Süregelen ekonomik çöküş dönem dönem başgösteren krizler neticesinde, altından kalkılmaz durumlara yol açmaktadır.

Borsalar zaman zaman kriz geçirirse de mevcut durumunu sürdürebiliyordu. Ancak bu defa ortaya çıkan krizin niteliği biraz daha farklı oldu. New York, Londra, Tokyo, Hong Kong borsalarında birkaç gün içinde pay senetlerinde düşüş oranı yüzde yüzlerin de üstüne çıktı. Borsada panik başgösterdi.

1929 yılında da benzer bir kriz, ama daha ağır sonuçlara yol açan bir şekilde gelişmişti. Bir haftayı aşkın bir süredir devam eden hisse senetlerinin değerinde düşüş, belli bir yükselme imvesi kazandıysa da, birçok şirketin, hatta devletin durumunu sarstı. Başta ABD olmak üzere diğer emperyalist ülkelerde var olan bütçe açığını daha da arttırdı.

Borsalarda birden bire bu şekilde bir dalgalanmanın ortaya çıkmasına yol açan bazı özgül gelişmelerden bahsedebiliriz. Körfez'de devam eden çatışma, İran ve ABD'nin karşılıklı olarak yaptıkları misillemeler ile ABD'nin artan bütçe açığı başlıca nedenler olarak sayılabilir. Özellikle de doların değerinde meydana gelen düşüş ve ABD'nin Almanya ile doların değerini (kurunu) ayarlamaya ilişkin olarak devam eden çekişki, borsa piyasasını birden böyle bir kriz devresine soktu. Yüksek tutulan faiz oranlarını da diğer bir neden olarak belirtebiliriz.

1929'da meydana gelen olaylardan her ne kadar bu olayların farkı var ise de veya bunalım buna göre daha az olsa da, 1987 yılının sonlarına doğru meydana gelen bu krizi de küçümsememek gerek. Bir '29 bunalımı' yeniden ortaya çıkmaya da, bu krizin de etkilerinin uzun bir dönem içerisinde görüleceği açık olan bir gerçek. Burada açığa çıkan diğer bir sonuç ise, emperyalist ekonomilerin artık krizlerini aşacak bir gücü çoktan yitirdikleridir. Bazen dalgalanmada hafiflemeler olsa da, var olan ekonomik bunalım, krizleri süreklileştirecektir.

KISA...KISA...KISA...KISA...

Bangladeş'te Protestolar Yükseliyor

Bangladeş Devlet Başkanı Muhammet Erşad'a karşı muhalefet güçlerinin yürüttükleri gösteri vb. biçimlerdeki eylemler son bir hafta içerisinde yoğunluk kazandı.

Muhalefette bulunan, Erşad'ın istifasını isteyen 3 büyük parti kendi aralarında bir işbirliği kurarak, bu konuda ortak çalışma yürütmeye başladılar. 26 Ekim tarihinde, muhalefet güçleri 460 yerde Erşad'a karşı gösteri düzenlediler. Bazı büyük şehirlerde yapılan gösterilerde polis ile göstericiler arasında çatışmalar meydana geldi.

Tamiller ile Hint Birlikleri Çatışıyor

Sri Lanka'da sağlanan barış kısa sürdü. Geçtiğimiz hafta Tamil Ealam örgütleri ile Hindistan birlikleri arasında çatışmaların başlaması ile, barış anlaşması da geçerliliğini kaybetti.

Adaya barış gücü olarak çıkan Hindistan birlikleri bu gelişmeler üzerine, Tamil örgütlerinin elinde bulunan, başta Jaffna olmak üzere çeşitli bölgelere karşı askeri hareketler düzenledi. Her iki güç arasında da yoğun çatışmalar meydana geldi. Bu çatışmalarda her iki tarafın kayıplarının çok olduğu bildirilmektedir.

Hindistan birlikleri yoğun çarpışmalar sonucu Jaffna'yı ve birkaç şehri daha ele geçirdiler. Tamil örgütlerinin ise kırsal alana çekildiği belirtilmektedir. Ancak, Hindistan birliklerinin ele geçirdiği bölgelere de bubi tuzağı ve mayın patlaması sonucu çok sayıda Hintli asker öldü.

Güney Kore'de Referandum

Geçtiğimiz aylar içerisinde Güney Kore'de muhalefetin yaygın protestoları gelişmişti. Bunun üzerine Kore Devlet Başkanı, anayasa değişikliği konusunda bir referandumun yapılacağı vaadinde bulunmuş ve bu konuda muhalefete ortak bir görüşe varmışlardı.

Referandum oylaması yapıldı. Halkın %90'ı anayasa değişikliğinin yapılmasından yana oy kullandı.

HERRİ BATASUNA (HALK BİRLİĞİ) DIŞ İLİŞKİLER KOMİTESİNİN GAZETEMİZ BERXWEDAN VASITASIYLA KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNE VERDİĞİ DAYANIŞMA MESAJI

Euskadi, Basklıların yaşadığı topraklara verilen addır. İspanya'nın kuzeyinde bulunan Bask bölgesinin bir bölümü toprağı da Fransa'nın egemenliği altındadır. Geniş toprak parçasına sahip olmayan Basklıların nüfusu 3 milyondur.

1876 yılına kadar Basklılar ayrı bir imparatorluk halinde bağımsız olarak yaşıyorlardı. Liman kentlerine sahip olmasının yanı sıra, zengin maden yatakları da bulunmaktadır. 1876 yılında Euskadi'yi işgal eden İspanya, o tarihten bugüne kadar burada denetimini sürdürmektedir.

1936 yılında İspanya'da egemen olan Franco faşizminin en ağır etkisi Basklılar üzerinde görülür. Franco faşistleri, bir bombanın etkisini Bask'ın Guernika şehri üzerinde denerler. Buradaki uygulamalar bir soykırım düzeyine vardır.

"Euskadi ve Özgürlüğü" örgütü ETA (Euskadi ta Azkatasuna), 1956 yılında gençlik hareketlerinin ardından kuruldu. Herri Batasuna (Halkın Birliği, ETA'nın legal siyasi örgütü) 1978'de Bask bölgesinin oylarının %15'ini alarak resmi bir parti olarak kuruldu.

1976'da, Franco rejiminin yıkılması ardından Bask bölgesine otonomi verildi. PNV (Bask Milliyetçileri Partisi) otonomiyi kabul etti. ETA ve Herri Batasuna, otonomiyi yetersiz bularak reddettiler. ETA, 5 maddelik istekler listesinin olduğu gibi İspanya tarafından kabul edilmesini istiyor. Bunun için siyasi ve askeri mücadele yürütüyor.

Şunu belirtmek gerekir ki, gazetenizin sorularını cevaplamak, iki halk arasındaki yakınlaşmayı sağlayacağı için bizi memnun etmektedir.

Geçmiş bazı yönleriyle kısaca değinirsek; başlangıçta şunu belirtmek gerekir ki, İspanya, feodal sınıfı Castillane'nin silahlı gücü üstüne kurulmuş ve birçok ulustan oluşan bir devlettir.

Bu sınıf, orta çağın sonlarında emperyalizmin saldırgan politikasını geliştirmiş ve bu saldırganlık Arapların, Yahudilerin kovulmasına, Amerika'nın fethi ve diğer yarımada krallıklarının korkusuna neden olmuştur. (Neverra, Katalonya, Leon...) Portekiz, bunlara dahil değil. Çünkü, erkeken devletleştiği gibi, bağımsızlığını koruyabilmiştir.

Basklılar bu hakkı kaybettiler ve Neverra Krallığına bağlandılar. Fakat sürekli olarak bağımsızlık sevdasını korudular. Tüm asimilasyon girişimlerine karşı koyarak, sonuna kadar bir halk olarak varlıklarını yaşattılar.

Geçen yüzyılda kırsal alanda uygulanan kapitalist vergilendirme, köylülerin topraksızlaştırılması, özel sektörün oluşturulması, Bask köylülerinin ayaklanmasına neden olmuştur.

Bu ayaklanma aynı zamanda İspanya Krallığının baskısı altında tutulan Bask dilinin korunması, ulusal özgürlük ve kurumların korunması için de geçerlidir.

1936 yılında Franko'nun silahlı ayaklanmacıları sadece cumhuriyete değil, demokratik güçlere, devrimci İspanyollara ve halkımıza saldırdılar.

1950 ve 1960'lı yıllarda sanayileşmenin gelişmesine rağmen 1970'li ve 1980'li yıllarda İspanyol burjuva ekonomisi krize girdi. Burjuvazi, el emeğinin ucuz olduğu ve mücadelenin az gelişmiş olduğu alanlarda yatırımı yaparak, ülke ekonomisini daha da zayıf düşürdü.

Bilbao - 1984 / Direnişçiye saygı ve halkın gücü

İspanya'nın Avrupa Ekonomik Topluluğu'na girmesi, ekonomiyi krizden kurtaramadı. Halkın %25'i işsizlik, yoksulluk içinde kaldı. Halk sektörü ise kenarda tutularak daha da aşındırıldı.

Herri Batasuna'nın Doğuşu

Herri Batasuna, işçi sınıfı ve Bask halkının ulusal ve sosyal kurtuluşunu birleştirici güç olarak doğdu.

1987'nin başlarında Herri Batasuna, solcu Bask Partisinin koalisyonunda (MLNB) idi. Zamanla Herri Batasuna'nın ittifakı Euskadi (Bask ülkesi) için oldukça önemli bir duruma geldi. MLNB içinde halk savaşını yarattı. 1987'nin şubat ayında ulusun yeniden kurtuluş programını Bask Otonom Parlamentosu'nda halka sundu.

Ekonomik alanda Herri Batasuna şunları öneriyor:

1. Kurulacak olan halk sektörünün rolü, verimlilik ve çalışmalarda etkinlik olacaktır.
2. Politik yetki gücünün yaratılması ve otonomi dahilinde emekçilerle ilişkinin yaratılması.
3. Hızlandırılmış vergi yasasının hazırlanması.
4. Bankaların ve yatırımların kontrolü.
5. Bask hükümetinin yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını kontrol etmesi.

Kültürel alanda Herri Batasuna'nın önerileri:

1. Milli dilin konuşulduğu Euskadi'de Baskça okulların açılması.

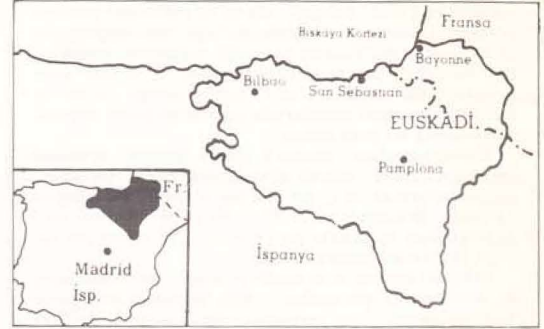
2. Bask dilinin serbest konuşulması için planlamanın yapılması.

Ulusal açıdan Herri Batasuna'nın önerileri:

1. Güney Euskadi topraklarının bir birlik tarafından korunması.

2. Ulusların kendi kaderini tayin hakkının tanınması. Aynı zamanda halkımızın en doğal hakkı olan gösteri hakkına sahip olması; bu hakkın kısıtlanmaması.

Bu programın, içinde bulunduğumuz koşullarda kabulü oldukça zordur. Halkımız İspanyol yönetiminin otoritesi ve baskısı altındadır. Halkımızın tanınmamasının yanı sıra; tüm hakları kısıtlanmaktadır. O halde en önemli mücadele, silahlı özgürlüğün elde edilmesidir.

olan MC ve LCR de Herri Batasuna'nın Avrupa Parlamentosundaki önerilerini desteklediler.

Bazı bölgelerdeki solcu miliyetçilerin (Galiçya, Katalonya, Asturies, Andaluçya, Kanarya Adaları...) bize karşı tutumları olumsuzdur. Biz de, aynı şekilde, bu halkların mücadelesini destekliyoruz.

Bask Direnişi Karşısında İspanyol Burjuvazisinin Çıkması

Düşman, Bask halkının devrim mücadelesine karşı giriştiği yoketme planlarının boşa çıkmasıyla çok zor duruma düşmüştür.

Frankocuların "demokrasiye dönüş" baskı metodları ve politik manevraları, son 12 yılda yurtseverlerin düşüncelerinin değişmesine yetmemiştir.

İspanyol ordusunun hazırlığı komplolar, sindirme planı ve NATO'nun akıl hocaları CIA, MOSSAD da arka arkaya yenilgi almıştır.

Fransa'nın işbirlikçi politikası da, ETA'nın (Euskadi ta Azkatasuna - Euskadi ve Özgürlüğü) kapasitesini azaltmaya yetmemiştir.

Fransız ürünlerine karşı yapılan boykot, halkın uyarılması ve uygulamaların açık-

Armiñza - 1983 / Bask halkının siyasal direnişinden

lanması, MLNB'nin direnişi, zorla öneyciliğe açık cevap olmuştur.

Günümüzde İspanyol yönetimi, ulusal kurtuluş mücadelemizin yenilemeyeceğini kabul etmiş, uzlaşma yollarını aramaktadır. İlk görüşmeler, ETA sözcüsü ve İspanyol yönetimi sözcüsü arasında yapıldı, fakat hızlı bir çözümü beklemek doğru olmaz. Mücadeleyi tüm cephelede sürdürüp, başarıları özgürlüğe kadar sürekli kılmak gerekir.

Aynı zamanda Bask halkının, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine olan dayanışma ve desteğini sunuyoruz. Kürt halkı ve Bask halkı objektif olarak aynı güce karşı mücadele vermekteler. Aralarındaki fark ise, sosyal ve politik farklılıktır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile Dayanışma

PKK, ERNK, ARGK tarafından yürütülen Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesi gösteriyor ki, sömürgecilik ve emperyalizmin tüm gücüne ve ağır terör uygulamalarına karşı konulabilir. Bu mücadele gösteriyor ki, faşist Türk devleti, Kürt halkının özgürlük mücadelesini, bağımsız bir halk olma yolundaki mücadelesini kıramadı. Bizim düşüncemize göre, sizin savaşınız diğer halkları da etkilemektedir. Aynı zamanda sizin yiğit, kahraman mücadeleniz, ezilen halkınızın durumunu ve Türk devletinin baskılarını da dünyaya tanıtmıştır. Yine düşününüz ki, sizin mücadeleniz, Ortadoğu'da sionizme, emperyalizme ve bölge gerici güçlerine karşı savaş verenele de güç vermektedir. Kürt halkının mücadelesi, dünya halklarının ulusal kurtuluş mücadelesinde ve ulusların kendi kaderini tayininde ulusal özgürlük, sosyal ilerlemeler ve barışta büyük bir yer tutmaktadır.

İlk olarak kardeşlik mesajını Kürdistan'da, halklarının geleceği için hayatlarını kahramanca tehlikeye atan Kürt yurtseverlerine gönderiyoruz.

Aynı zamanda Bask halkının, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine olan dayanışma ve desteğini sunuyoruz. Kürt halkı ve Bask halkı objektif olarak aynı güce karşı mücadele vermekteler. Aralarındaki fark ise, sosyal ve politik farklılıktır.

Biz iki kardeş halkız ve öyle kalmak istiyoruz.

**Herri Batasuna
Dış İlişkiler Komitesi
18 Eylül 1987**

KÜRDİSTAN KADINI VE CEZAEVİ

Kürdistan kadınının, kurtuluşuna ilk adımını atması, PKK ile olmuştur denilebilir. Bu sadece Kürdistan halkının —kadının da dahil olduğu— ulusal ve toplumsal kurtuluş programına kavuşması anlamında değil, buna bağlı olarak ve bu doğrultuda kadının kazandığı toplumsal demokratik, devrimci-yurtsever bilinç, örgüt ve eylem gücü olmuştur. Bu, sembolik olayı aşmış olduğu ölçüde ve Kürdistan tarihsel koşullarıyla kıyaslandığında, küçümsemeyecek bir oran olmuştur.

Ulusal kurtuluşun ideolojik, politik, örgütsel, eylemsel temelinin atıldığı 1975-80 döneminden sonra, bu temeli sağlamlaştırmak, mücadelenin her alanına, her düzeyde katılmak, denenmek ve dersler çıkarmak, bu sonuçlara daha da güçlü, daha da kitlesel katılmak, her kesim gibi kadının da tutması gereken yoldur.

12 Eylül faşizmiyle, devrimin en temel alanlarından biri de, sömürgeci-faşist zindanlar oldu. Buralara doldurulan binlerce devrimci ve yurtsever, ideolojilerinin, örgütlerinin, Kürdistan Ulusal Kurtuluşunun ve insan olarak insanlığın onurunu korumak; teslimiyete, düşkünleşmeye, faşist-sömürgeci imhaya üstün kalmak zorundaydılar. Bu zorlu sınava giren kesimlerden biri de kadınlar oldu. Halkımız arasında bir söz vardır: "Şêrê şere, çi jin çi mêre", fakat bu doğru söze sığınarak her şey izah edilemez. Kürdistan kadınının zihnine, geleneklerine, bünyesine sinmiş kölelik tarihi vardır. Bu gerçeklik, kadın olma gerçekliği ile bütünleşince zindan yılları olan zorlu pratiğin kadın için anlamı ve verilen başarılı sınavın değerini değişik olacaktır.

Soru: Zorlu bir açıklamaya yaptık. Zindanlarda uzun süre kaldınız. Faşizmin vahşetini gördünüz. Kürdistan yurtsever, devrimci kadınının direnişinin bazı yanlarını öğrenmek istiyoruz Rêzan yoldaş. Diyarbakır cezaevinde kalan kadınların genç, evli, çocuklu, devrimci ya da sıradan bir yurtsever özellikleri hakkında neler söylenebilir?

Cevap: Devrimci, yurtsever Kürdistan kadınlarının zindan yaşamı ve direnişi üzerine söyleyecek çok şey var elbette. Özellikle, Kürdistan gibi bir toplumda, kadının içinde bulunduğu sosyal gerçeklik gözönüne alındığında; kadın ve cezaevi gibi, birbirine zit iki kavramı, birlikte anlamaya başlanmasının bile başlı başına bir olay olduğunu belirtmek istiyorum.

PKK ile başlayan Kürdistan kadınının kurtuluş mücadelesi, yaşamında ilk tarihi olaydı. Toplumsal mücadelenin önemli bir mevzisi olan cezaevleri ise, Kürdistan kadınının yaşamında atılan o ilk tarihi adım biraz daha ileriye çeken ikinci bir dönüm noktası oldu. Diğer bir deyimle, atılan ve birbirini bütünleyen her iki adım, kendi içinde bir devrim niteliğindedir. Dolayısıyla, Kürdistan devrimci, yurtsever kadınının zindan yaşamı ve direnişi; bu sosyal gerçeklik içinde değerlendirilmelidir kanısındayım.

Şimdi sorunuza yanıtlamaya geçsek: Hemen belirtim ki, Diyarbakır cezaevinde tutuklu bulunan kadınların çok az sayıda bir kesimi devrimci, geriye kalan büyük çoğunluk ise yurtsever konumdadır. 1979'da başlatılan toplu tutuklamalarla birlikte, daha çok kadro olarak faaliyet yürüten kadınlar tutuklanırken, bu durum 12 Eylül 1980'de faşist cuntanın işbaşına gelmesiyle değişmiş; kitlesel tutuklamaların karakterine de uygun olarak sıradan taraftar ve sempaticilerden başka, halk kesiminden de yığınla insanımız tutuklanmıştır.

kalmışlardır.

Sömürgeci işkenceciler, daha çok kadınlık onurumuza, yani toplumumuzda kadında somutlaşan namusa yönelik olarak işkence yapıyorlardı. Bu, çok ince bir hesabın sonucuydu. İşkenceciler, kadını hem toplum nazırında hem de kendi nezdinde düşürmeyi, teslim almayı hedefliyorlardı. Tutuklanan birçok kadının içinde bulunduğu ruh hali, "Ben artık mahvoldum, kimse-nin yüzüne bakamam artık, ne ailem ne de toplum beni kabul etmez, kötü gözle bakarlara bana. Ailem beni görmeye gelmez. Ölsedim daha iyi" şeklinde idi. Genellikle bu tür düşüncelerle ifade etmemiz mümkün. Evet, tutukluluğun ilk günlerinde hakim olan bu düşünce; sonraki süreçte hem olumlu hem de olumsuz yönde birçok şeyin yaşanmasına da kaynaklık etti. Burada belirtmek gerekir ki, düşman saldırırken, sonuç alacağı noktaların tespitini oldukça isabetli yapmaktadır. Ne var ki, polis sorgusundan sonra gelen cezaevi sürecinde yaşanan gerçeklik, kadında somutlaşan namus olgusunu sınıfsal zeminine oturtulmuş, düşmanın hesaplarının boşa çıkarılması olmuştur. Biz kadın tutuklular —istisnalar dışında— süreçte, namus kavramını 'ben'liğinden kurtarılmış ve 'halkın namusu'na varılmış bir tarzda görmeye başladık. Yapılan tecavüz biz kadınlara değil, bizim şahsımızda Kürdistan halkınadır. Ayaklar altına alınıp düşürülmek istenen onur da, yalnızca kişi olarak bizim değil, halkın onurudur da. İşte bu gerçekliğe varmamız nedeniyle düşmanın hesapları boşa çıkarılmıştır. Düşman, yine de bu yöntemi kullandı ve kullanmaktadır.

Şimdi bazı örnekler vermek istiyorum. 1979 yılının sonlarına doğru tutuklanan Kürdistanlı kadın devrimci A. Ç.'ye Urfa sorgu merkezinde her türlü işkence yapıldığı halde, düşman sonuç alamamıştı. Daha sonra, cezaevinden alınıp, ikinci kez götürüldüğü Diyarbakır Sorgu Merkezi olarak kullanılan Merkez Komutanlığında, onca işkenceye rağmen, bekle-dikleri sonucu alamadılar. Bu kez, bu kadın devrimcinin onuru ile oynadılar. Kadının görkemli direnişi, faşist cellatların vahşiliğine üstün geldi. Kadın tutuklular için yaş sınırı yoktu. Suçu Kürt ve yurtsever olmalarıydı.

1979 yılında, PKK'lilere eklemek ve su verdiği, evinde barındırdığı gerekçesiyle, Mardin'de sorgulamaya alınan H. A., 45 yaşında, evli, kocası öldüğü için 5 çocuğuna bakmak zorunda kalan yurtsever bir Kürdistan kadınıdır. Polis Sorgu Merkezi olarak kullanılan Mardin Tugayı'nda 45 gün süreyle işkenceye tabi tutulmuştu. Üzerindeki bütün elbiseler çıkarılmış, askıya alınmış, vücudunun muhtelif yerlerine elektrik verilmiş. Onur kırıcı saldırı ve hakaretlere maruz kalmıştı. Falakaya

Diyarbakır zindanından

*Bilirim Diyar-ı Bekir
Koyun koyuna yatar orada
Acı da sevgi de
Umut da onur da...
Zulüm kan olur
inanç olur
sevgi olur
taşar yüreklerden.
İşlerin ilmek ilmek
Dokunur...
Dokunur dağ kokulu sevdamın
yangını
zindan duvarlarına.
Karanlık üzere açar Diyar-ı Bekir'de
Onun kan gülleri
Paslı karanlığın cümle ağırları
aydınlık olup süzülür yüreklerden
süzülür...
Alataca şafağında isyanın
Tarih kanla yazılır Diyar-ı Bekir'de*

çekilmiş, ayak tabanları da-vul gibi şiştiğinde ve yarıldığında ise, tuzlu suyun içerisinden saatlerce yürütülmüş ve bekletilmişti. El parmaklarının arasına kurşun kalıpları konularak sıkılmıştı. Ve sonunda kanama geçirerek komaya girmişti. Daha sonra tutuklanıp cezaevine getirilmiş. Tutuklu kaldığı 1,5 yıl boyunca Türkçe bilmediğinden ailesiyle ve 9-10 yaşlarındaki çocuklarıyla görüşmesine izin verilmiyordu.

Aynı gerekçelerle sorguya alınan (1980 Aralık) 70 yaşındaki Ş. K.'nin durumu da H. A.'dan farklı değildi. Urfa Merkez Komutanlığı'nda sorgusu yapılan Ş. K.'yi, oldukça yaşlı ve hasta olması bile işkenceden kurtaramamıştı. Polis sorgusunda kaldığı 70 gün boyunca o da, namusa yönelik, onur kırıcı hakaret ve baskılara maruz kalmış ve sonunda ağır bir mide kanaması geçirerek komaya girmişti.

Oğlu, kızı, kardeşleri devrimci olduğu için Hilvan'da 1980 Ekim'inde polis sorgu merkezine alınan D. K. için ise o noktada acılı ve çileli bir yaşam başlamıştı. Bu yiğit Kürdistan kadınının da görmediği işkence kalmamıştı. Kadınlık onuruna ve namusa yönelik uygulamalardan tutulmuş da, eşine ve çocuklarına karşı kullanmaya kadar varan her türlü yöntem denenmiştir. Daha sonra getirildiği cezaevinde 2,5 yıl süren tutukluluğu süresince de vahşet boyutlarında uygulanan işkencelerden o da nasibini aldı. Tek kelime Türkçe bilmediği, benliğini yitirmekte direndiği için de, kendisinin durumunda olan bir grup yurtsever Kürdistan kadınıyla birlikte diğer kadın tutuklulardan ayırtılarak ayrı bir koğuşa konuldu. Birlikte kaldığı Kürdistanlı yurtsever kadınlar ise, Bloka ve Şikestun'da şehit düşen devrimcilerin eşleri ve kundaktaki çocuklarıydı.

Mazlum DOĞAN yoldaşın annesi, ablası ve 3 yaşındaki yeğeni de 1981 yılında tutuklandıklarında aynı insanlık dışı uygulamaya ve işkencelere maruz kaldılar. Hamit KAN-KİLİÇ'in (gördüğü işkenceler sonucu akli dengasını yitirdi. İdam cezası aldı. Bu ceza onaylandı. Şimdi bir hücrede infa-

zami bekliyor) annesi, 4-9 yaşlarındaki kardeşleri ile yine Yılmaz DAĞLUM'un 60 yaşındaki annesi, salt oğulları devrimci olduğu ve teslim olmamakta direndikleri için sorguya alınan ve işkence gören sayısız Kürdistanlı kadınlardan yalnızca birkaçıydı. İşte, size bir örnek daha vereyim. 15 Ağustos Atılımından sonra başlayan dönemde Hakkari'de sorguya alınan H. E., bir ay boyunca Hakkari Sorgu Merkezi'nde işkence gördü. Cezaevine geldiğinde, bedeni aldığı darbeler sonucu morluklar içindeydi. Ayak tabanlarında ve vücudunun muhtelif yerlerinde sigara söndürülmüştü. "Suç'u PKK'ye kuryelik yapmış olmaları, 3 aylık çocuğunu evinde bırakmış ve bakaacak kimsesi yoktu. Yapılan onca işkenceye rağmen, kendisine yöneltilen suçlamaları kabul etmedi. Cezaevinde bir süre kaldıktan sonra "tahliye oldu" gerekçesiyle koğuştan alınıp götürüldü. 15 gün gibi bir süre sonra yeniden getirildi. Kendisini yeniden sorguya götürmüşlerdi. Ama bu kez gelen, ilk gelen H. E.'den çok farklı bırıydı. Akli dengasını yitirmişti. Sonradan öğrenecektik ki, ikinci kez götürüldüğü Siirt Soruşturma Merkezi'nde, erkek tutuklulara karşı kullanılmış, tecavüze uğramış, onur kırıcı hakarete maruz kalmıştı. Bunu bize anlatan, 45 yaşlarında, evli ve 5 çocuklu G. D.'ydi. O da Mardin'de aynı gerekçelerle sorguya alınmış, Mardin Tugayı'ndan sonra Siirt'e nakledilmişti. Ve o da kendi hemcinsleri gibi aynı cendereden geçmişti. H. E.'ye yapılanların tanığıydı. Ve H. E. akli dengasını yitirmiş artık zararsız hale geldiğinden, işe yaramayacağından dolayı 1985 sonlarında tahliye edilmişti. Kendisi içerdeyken, kundaktaki 3 aylık çocuğu, bakaacak kimsesi olmadığından dolayı ölmüştü. Bu sözünü ettiklerim, yalnızca isimleri bilinen yüzlerceinden sadece birkaçı... Bir de isimlerini hatırlayamadıklarından da bunlara eklemek gerek...

Yaşlı ve evli olan kadın tutukluların yanısıra, bir de çocuk yaşta (11-18) tutuklanıp uzun süreli cezaevinde (5-6 yıl) kalan kadın ve kız tutuklular da vardır.

DEVAM EDECEK

MASUM VE ONURLU İNSAN OLMANIN KOŞULU, DİRENİŞE SAHİP ÇIKMAKTIR

N. Saré

Halkların ayrı özellikleri aranırsa, kocaman bir ayrıma varılır. Ama benzerlikler aranırsa, yine bunların yekünü kocaman olur. Türk egemenlerinin vahşetini gören her halkın kaderi o kadar benzerdir ki... Çünkü, Türk egemenliği, soykırım ve karanlık bir tarihtir halklar için.

1850-1900'lerin Balkan'ı, çoğu özellikleriyle bugünün Kürdistan'ını andırır. Egemen sömürgecilik, Türk Osmanlı devletidir. Osmanlı devleti can çekiyor, Balkan halkları, ulusal kurtuluşları için ayaklanıyor. Osmanlı ordusu katliam yapıyor, özgürlük aşığı halkların direnişi büyüyor. Ve zafer kazanan Balkan halkları oluyor.

Balkan halklarının direnişi içinde, Bulgar halkının direnişi ayrı yer tutar. Ayrılığı şudur: Hep direndi, 1850'lerde ulusal kurtuluşçu burjuva hareketi doğdu. Kurtuluş tarihi olan 1908'e kadar hep ayaklandı. Osmanlı ordusu Bulgaristan'ı kan gölüne çevirdi. Bulgar halkı ölümden yılmadı... Direnişçileri öyle görkemli direndiler ki, "teslim olmamak için özgürlük sloganları ile birbirini vuruyorlardı." Direniş, sonraki Bulgar halkının proleter kurtuluşuna da zemin oldu.

Bulgar halkının Türk Osmanlı sömürgeciliğinden, kurtuluş savaşından bir kesiti bu öğreticiliği içinde aktarıyor.

"Hürriyet için canını veren ölmez

Kuşlar onun için öter

Canavar onun için kükrer

Çocuğun bile gülüşü onun içindir"

Hristo Botef (1848-1876)

Bulgar Halkının Direniş Tarihinin Bir Kesiti ve Vasil Levski'nin Örnek Kişiliği

17-18 Temmuz 1987 tarihinde Bulgaristan halkı özgürlüğün ve cumhuriyetçi isyan ruhunun taşıyıcısı yiğit evladı, büyük devrimci Vasil Levski'nin doğumunun 150. yıldönümünü görkemli törenlerle kutladı.

Türkiye ve Kürdistan kamuoyunda Vasil Levski gerçekliğini ya çok elit bir kesim biliyor, ya da bu yönlü bilgiler yok denecek kadar azdır. Oysa her devrimci, ulusal kurtuluşçu ve yurtseverin, Bulgaristan tarihi içinde bu büyük kişiliği tanıması, onu örnek alması çok şey kazandırır. Balkanların Osmanlı vahşetinden özgürlüğünü elde etmesi Levski gerçekliğinde saklı olduğu söylenirse, derin bir gerçeğe işaret edilmiş olur. Veya Bulgarların çok haklı olarak onurla ifade ettikleri gibi, "Levski'ye dayanmayan özgür ve sosyalist bir Bulgaristan düşünülemez."

Osmanlı Türk Sömürgeciliği ve Bulgar Halkının İlk Direnişi

Vasil Levski'nin kişiliğine ve mücadelesine geçmeden önce, aslında çok şey bilindiği sanılan, ama oldukça yüzeysel bir bilgi olan Bulgaristan tarihinin kısa bir kesiti de diyebileceğimiz; onu yaratan koşulları, ondan önce var olan ve onun ilk katıldığı yurtsever devrimci hareketi kısaca özetlemek ve bu temelde Vasil Levski'nin çıkışı ve onun devrimci faaliyetlerinin sonuçlarını koymak yararlı olacaktır.

Kendi bağımsız devletine sahip İslav ve Hristiyan Bulgaristan'ın Türk egemenliği altına girmesi ile fiili olarak bir medeniyetin, bir kültürün tarihsel gelişimi durduruldu. Bu egemenlik altına girişle Rönesans çağını yaşayan ve

hiçbir toplum esaretten kurtulmak için karşı direnme hareketini kısa sürede örgütleyecek duruma olamazdı. Bu nedenle Osmanlı egemenliği altındaki ilk yüzyıllarda karşı koyuş pasif biçimleri aşamamaktaydı. Esas olarak kendi halk varlığını, etnik ve dini şekillenmesini, dil, kültür ve geleneklerini korumaya yönelikti. Ekonomik yönden ise, vergilere karşı toplu karşı koyuşlar mevcuttu.

Pasif direniş biçimlerinin yanı sıra, daha çok erkenden silaha da başvurulmuştur. Daha XV. yy.'da dağlara çıkan eşkiya (haydut), çete birlikleri Bulgar halkının en azlı düşmanlarını cezalandırmaktaydı. Çetelerin kendi aralarında da belli bir birlik ve dayanışma sözkonusuydu. İki 1598 yılında Tirnova'da olmak üzere, birçok ayaklanma da patlak verdi. Ne var ki, XVI. ve XVII. yy.'da patlak veren bu ayaklanmalar, esas olarak Osmanlı-Avusturya savaşları koşullarında gerçekleşiyor ve işgalcileri karşı genel Balkan hareketlerinin yarattığı ortamda geliyordu. Ancak Osmanlı Türk egemenliğine karşı bir kesin hesaplaşma için halkların güçleri henüz oldukça yetersizdi. Durum bu oluncaya Osmanlı egemenliği altındaki ilk üç yüzyıl Bulgar halkının silahlı direnişleri kopuk, örgütsüz ve kesintiliydi. Bulgarlar ve diğer Balkan halkları, bu azgın egemen gücün güçlü ordusuna yok edici askeri darbeyi indirebilme gücüne ulaşabilmek için iki yüzyıl daha geçmesi gerekcekti.

Başlangıçta hareket, ağırlıklı olarak kültür ve dini (kilise) özellikler taşıyordu. Silahlı hareketlerinin ilk biçimi ağırlıklı olarak eşkiya ve yerel isyanlar niteliğinde idi. Eşkiya hareketi XVIII. ve XIX. yüzyılın ilk yarısında doruğuna vardı. Bu çeteler hem Rus-Türk savaşında ve hem de komşu Balkan halklarının millî kurtuluş hareketlerinde yer almaktaydılar. Bu, Balkan halklarının tümünde ayaklanmaların patlak verdiği bir dönemdi. Köy, ova ve dağ nüfusu Türk egemenlerinin vahşi katliamlarından geçirilmiş, insan kemikleri ile doldurulmuş toprak, halkın akitliği kanla salınmıştı.

Direniş, Örgütlü Ulusal Hareket Karakterini Kazanıyor

XIX yy.'ın ikinci yarısı ise, örgütlü bir ulusal kurtuluş savaşına geçiş sürecidir. Bu sürece kadarki tarihi dönemi, Balkan halkları üzerinde görülmemiş bir vahşet ve bar-barlıklar yaşandığını söylemekle yetinilebilir.

Kırım Savaşı'nın (1853-56) ardından, Bulgar halkının politik özgürlüğünü elde etme mücadelesine yöneldiği görüldü. Uluslararası durum, Doğu sorununa bağlı hale geliyordu. Osmanlı devleti bu savaşta aldığı yenilgiden sonra 1860'larda gerçekleştirdiği reformlarla yeniden güçlenmeye

çalışıyordu. Batı devletleri her ne kadar imparatorluğun bütünlüğünü korumaya ve ona destek vermeye devam ediyorlarsa da, imparatorluğun çöküşüne de mutlak gözle bakıyorlardı.

Kırım Savaşı'ndan ve sonraki süreçten Bulgar toplumdaki tüm devrimci çevreler etkilendi. Burjuvazi, köylülük, zanaatçılar, milliyetçi aydınlar esaretin tasfiyesi ve bağımsız bir devlet kurma fikri arttı. Bu durum maddi ve manevi anlamda tüm toplumu siyasi bir mücadele içine çekiyordu.

XIX. yy.'ın '50'li, '60'lı yıllarındaki örgütleri ulusal kurtuluş hareketi, Bulgar devrimci Georgi Stoykov Rakovski adına doğrudan bağlıdır. Onun siyasi eylem faaliyeti iki dönemle karakterize olunur. Birinci dönem 1841 yılında Kırım Savaşı'na kadar, ikinci dönem ise savaştan ölümü olan 1867 yılına kadarki dönemdir.

İlk dönemde kurtuluş hareketi için yeterli net görüşlere sahip değildir. Bir yandan özgürlüğünü görüyor, diğer yandan isyanlara katılıyordu. Aynı dönemde geçici bir süre Fransa'da kalmış, birkaç yılını da İstanbul zindanlarında geçirmişti. Kırım Savaşı'ndan ardından ise ayaklanmanın örgütlenmesi çabasına koyulur. Yoğun ve hareketli bir devrimci yaşam içinde kesin yoluna belirlir. Artık kurtuluşun "Kılıç ve basından (savaş ve teori)" geçtiğine inanır. Belgrad'ta ve daha sonra Nova Sad'ta Sırp yayıncısı Dr. D. Medaković'le birlikte "Bulgar Günlüğü" ve ardından da "Orman Yolcusu" destanını yayımlar. 1858 yılında Avusturya yönetimi tarafından sınır dışı edilince, Odessa'ya geçer. Burada Bulgaristan'ın kurtuluşu için ilk planını oluşturmaya çalışır. Tüm halkın katılacağı genel bir ayaklanma ile kurtuluşu gidilebileceği sonucuna varır. Bu, ulusal kurtuluş mücadelesinin ideolojisinde, politikasında ve stratejisinde temel oluşturur. Rakovski'ye göre genel halk ayaklanması tek bir merkezden örgütlenmelidir; diğer Balkan halklarının kurtuluş hareketleri ile yakın işbirliğine dayanmalı ve büyük güçlerin desteğini sağlamaya yönelik olmalıdır. Ayaklanma hazırlıklarını yoğunlaştırmak için 1860 yılında Belgrad'a geçer ve oradan ulusal bir kürsü rolünü oynayan bir gazete ("Dunavki Lebend") çıkarır.

Direnişin Vazgeçilmez Örgütlenmesi: Silahlı Devrimci Komiteler

Prens Mihail Obrenović'in Sırp tahtına geçmesi ile Türk-Sırp yönetimleri arasında askeri anlaşmazlıklar derinleşir. Rakovski, çıkan yeni koşullardan yararlanmayı ve yeni bir kurtuluş planı oluşturmayı amaçlar. Bu plana göre ülke içinde devrimci komiteler oluşturulacak ve Sırp topraklarında eğitilecek 1.000 kişilik bir savaşçı güç, Sırp-Türk sa-

vası devam ederken bayrağı koca Balkan'a (Bulgaristan'ı) ikiye bölen yüksek dağlar) taşıyacaktı. Bu güç koca Balkan'ın her iki yanındaki stratejik noktaları ele geçirdikten sonra tüm halkı ayaklanmaya kaldıracaktı. Bu noktadan hareketle Sırp yönetimi ile girilen işbirliği ile Rokovski Belgrad'ta Birinci Bulgar Lejyonu'nu oluşturur. Burada ilk savaşçı güç eğitilecekti. 15 Haziran 1862'de savaş andımı içeren Lejyon faaliyete başlar. Bu Lejyon'un üyeleri Sırp-Türk savaşında kahramanca savaşmışlar.

Ne var ki, daha sonraki gelişmeler, planlandığı, arzulandığı gibi devam etmez. Sırpilar, Türklerle girdiği anlaşmalar sonucunda yabancı asker oluşumları dağıtmak zorunda kalırlar. Böylece Bulgaristan'da ayaklanma işareti verecek Lejyon dağıtılmış olur.

1861-62 Belgrad olayları Rokovski için güçlü bir ders olur. Ortak düşmana karşı Balkan halklarının birliğine darbe vuran dar milliyetçi yaklaşımları kavrar. 1863 yılında Rokovski, Vlaško'ya (Romanya topraklarına) geçer ve kısa aralıklarla Rusya'ya gitmesi dışında yaşamının sonuna kadar burada kalır. O, burada Balkan birliği için son bir deneyime girer. Bulgaristan'ın özgürlüğünün çikarları için Romanya prensi Kuza ile işbirliğine geçer. Ne var ki, 1866'da Bükreş'te gerçekleşen darbe, prens Kuza'yı tahtından eder. Böylece bu işbirliği de sonuçsuz kalır.

Halkın Özgücünün Yaratıcılığı

Rokovski, büyük hayal kırıklığı içinde Bulgar halkının tek kurtuluş güvencesinin, kendi özgücü olduğunu düşünür. Yaşamının kalan bölümünde Bulgar mütecelleri arasında çalışır. Bu dönemde esas amacı; büyük bir ordu yaratmak ve bu ordu ile Bulgaristan'da Türk ordusuna karşı açık savuşma girişimlerini, oluşturulacak olan bu çete (gerilla) ordusu, Bulgaristan'da gizli halk meclisi tarafından yönetilecekti. Bir baş Voyvoda (komutan) tarafından yönetilen çeteler (gerilla birlikleri) başka güçlere alet olma durumundan korunacaktı. Ancak aynı yıl (1867) Rokovski ağır ve yorucu yaşamı içinde ölür. Rokovski'nin son günlerinde (1866 yılında) Bükreş'te Gizli Bulgar Merkezi Komitesi (GBMK) kurulur. Balkanların ortak mücadelesi ve federatif bir yönetim hedefi ele alınır. Bu ittifak, işbirlikçi ve dayanımlar döneminde Belgrad'ta ikinci bir Lejyon daha oluşturur.

Rokovski yaşamını yitirir ama onun davası muhtesabını daha da derinleştirilerek devam eder. Onun Lejyon'unda yetişen öğrenciler, onu da aşarak Bulgaristan halkına özgürlük ve bağımsızlık ruhunu taşıdılar.

DEVAM EDECEK

Vasil Levski - 1873

"Tanrı izin verirse kazanırsam bütün bir halk için kazanacağım, kaybedersem sadece kendim kaybedeceğim."

çağdaş bir burjuvazi yaratan Avrupa ile bağlantısı da kopmuş oluyordu. Keza geleneksel dil yakınlığı, kültür ve din ortaklığı olan İslav dünyasından da yalıtılmış oluyordu. Böylelikle tarihsel-kültürel gelişimi, yüzyıllar sürececek bir kesintiye uğramıştı.

Silah ve zorla, kendine tümüyle zat olan yabancı bir ruha dayalı, Asya kökenli, İslam inancına dayalı kültür ve medeniyet dayatıldı. Böylece güneydoğu Avrupa halkları kendi iradelerine rağmen, kitlenen genel ilerleyişinden ters bir tarihsel süreç sokulmuştu. XV. yy.'da Fatih II. Mehmet döneminde istila, Bulgaristan'ın tümünü tam egemenlik altına almaya sonuçlanmıştı.

Yüksek bir özellik taşıyan Türk fetihçiliği, bir halkın uyanışında ve örgütlenmesinde rol oynayabilecek tüm öğeleri ortadan kaldırmaya yöneldi. Büyük asker gücüne, dini fanatizmine ve muazzam bürokratik aygıtına dayanarak, toplumu sosyal, millî, kültürel ve dini yönden silahsızlandırmaktaydı. Bu koşullarda böyle güçlü bir düşmana karşı

CİGERXWÎN ÜZERİNE

Cigerxwîn asırlık bir çınardı. Sözü ve kalemiyle, yurtseverliği dile getirdi. Sadece bir ozan değildi. Böyle bir tanım hem Kürdistan'da ozanlığın, hem de O'nun çapını daraltır.

Asrın başında doğdu. Çocukluk ve gençliği, sömürgeci vahşet altında geçti. Bu yıllar Kürdistan'ın bölündüğü, en fazla katledildiği yıllardır. Yine bu yıllarda Kürdistan'ın toplumsal yapısından kaynaklanan nedenlerden, aşiret reislerinin öncülüğünde yaygın ayaklanmalar oldu. Dönem, her Kürdün belleğinde yer etti.

Cigerxwîn, bu olaylarla büyüdü. Din eğitimi gördü. Buna rağmen materyalist görüşlere yakınlık duydu. Halkın durumunu ve kurtuluş özlemini şiire yansıttı. Böyle olması gerekiyordu. Yeninin öncüsü çok defa sanatta, felsefede, edebiyatta yaratılır. Politik mesaj buradan topluma yayılır. Kürdistan'da koyu gerilik içinde gelişkin bir kültür ve sanat yoktu. Hele, ileri Batı toplumları gibi güçlü birikim ve yazı dili de yoktu. Bu açıdan Cigerxwîn'in şiiri önem taşır.

Halk köle, ülke bölünmüştür. Sanat ve edebiyat vb. kültürel her faaliyeti, politik mesaj olmalıydı. Aksi durumda fazla anlamı olmazdı. Çoğu kez, toplumları ayağa kaldıran, bu mesajlardır. Cigerxwîn, bu süreci izledi. Şiirinde halkın durum ve arzusunu yansıttı. Bunun politik adımı attı.

Cigerxwîn, şiirinde kaba sınıf çelişmesini işledi. Şiirinde milliyetçilik ayrılmamış, Kürtçülüğe denk düşüyordu. En fazla işlediği tema köylülük oldu. Bu, bir egemen sınıf sanatçısının ezilenlerin gücünden yararlanma mesajı değildi. Bunu aşırıyordu. Yine de, Cigerxwîn'in ilk politik eylemi aşiret egemenleri ve feodallerin politik duvarını aşmaktır. Politikada ve örgütlenmede egemen olanlardır.

Bu sınıfın parçalanmışlığını, köylüye davranışını, işbirlikçiliğini gördü. Cigerxwîn, onlara sert saldırdı. Fakat, onların oluşturduğu çeperi aşma gücünü gösteremedi. Halkla egemenler arasında yer aldı. Kürt egemenleri, O'nun kendi değerleri olarak görüp, yergilerini övgü olarak aldılar. Cigerxwîn, sofralarının biraz da onlara çatan konuyu oldu.

I-KDP otomoniciliğine de böyle sarıldı. Tam formüle edemese de, bir Kürt burjuva milliyetçi hareketin özlemi içinde oldu. Halbuki, Kürdistan'da bu sınıf zayıf olduğu gibi, işbirlikçi idi. Cigerxwîn, bunu da gördü. I-KDP'yi eleştirdi.

Yine burjuva milliyetçi hareketin politik sınırlarını aşmadı. Aşiretçi örgütlenmenin muhalifi Kürdistan burjuva, küçük-burjuvazisi de politik olarak işbirlikçi ve otomoniciydi. Öyle ki, bu işbirlikçi güçlerin bütün politik malzemesi, Cigerxwîn'in şiirleridir.

Kürdistan'da burjuva milliyetçiliği, küçük-burjuva karakterde de olsa, zayıf ve ulusal bağımsızlıkçı değildir. Cigerxwîn'in şiirinde dile getirdiği halka mesaj ve serxwebûn fikri, bu burjuva, küçük-burjuva politik alanda eridi.

Cigerxwîn, şiirlerinde bağımsızlık özlemini dile getirmekle birlikte, politik eyleminde otomonicinin sınırlarını aşmadı. Bunda, bu dönemlerde bağımsızlık hareketinin henüz gelişmemiş olması da etkili olabilir. Ancak daha sonraki yıllarda da kendisini bu çeperin dışına çıkarmayı başaramaz. Bu özelliği, O'nun şiirlerinde yarattığı sanat gücünün büyüklüğüne gölge düşürdü.

Beklediği ulusal kurtuluşçu burjuva hareketi gelişmedi. Şiirinde dile getirdikleri, 1970'lerde Kuzey-Batı Kürdistan Ulusal Bağımsızlık Mücadelesinde dile geldi. Kürdistan'da ulusal kurtuluşçuluk, işçiyi, köylüyü dayanmalı, sosyalizmi rehber almalıydı. Bu da kültürde, sanatta, politikada, örgütlenmede; Kürt feodalizmi, burjuvazisi ve küçük-burjuvazisi ile yol ayrımını ve hesaplaşmayı öngörürdü.

Kürdistan ozanı, edebiyatçısı bu ayırımdan geçtiğinde devrimci-yurtsever bir karakter kazanacak, halkın ulusal bağımsızlık mücadelesinin sesi olacaktır.

Cigerxwîn, şiirindeki devrimcilik ile politikasındaki uzlaşıcılık arasındaki çelişkiyi giderecek kadar yaşayamadı. Hep ileriye yazdı. İleriye, doğruya varmak istedi. Bu özlemi dile geldi. Gerçekleşti. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi PKK'de vücut buldu.

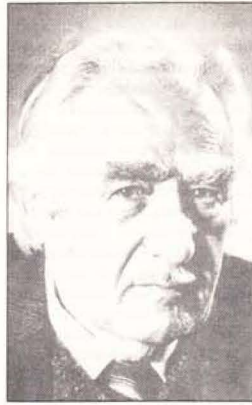
Cigerxwîn, halk değeridir. Şiiriyle böyledir. O'nun politik malzeme yapanlar, işbirlikçiliğe araç yapmak isteyen Kürdistan reformist küçük-burjuva örgütlerinin, O'nun şiirine, sanatına sahip çıkma hakları yoktur.

Halkımıza ait herşey, halkımızın olmalı. İşbirlikçiler, ne bir çiçeğimizi koklayabilirdi, ne de türkümüzü söyleyebilirdi. Cigerxwîn'in şiiri, Kürt köylüsünün kurtuluşunu simgeler.

Cigerxwîn'in şiirindeki yurtsever öz, O'nun politik malzeme yapmak isteyen Kürt reformistlerine lanettir. O'nun sanat ve politik faaliyetleri, ürünleri maddi gerçekliği içinde değerlendirilmeli. Yurtsever Cigerxwîn'e, halk değeri olarak sahip çıkılmalıdır.

Eğer Cigerxwîn, bağımsızlık ve özgürlüğün sanatsal bir ifadesiyse; bağımsızlık ve özgürlüğü temsil edenler O'na sahip çıkabilirler.

ÇAND • PİŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

Hozanekî gelê Kurd CİGERXWÎN

"Ez ji xew rabûme serxwe
ev dema kar û xebat,
Tim li ser ola Cigerxwîn
canfida me bo welat."

Binemala Cigerxwîn, ji nav Gurdilan, ji gundê Pêkêndê hatiye êrdima Dekşuriyan gundê Hêsarê navça Gercewê bajarê Mêrdînê. Navê Cigerxwînê rastî Şêxmusê û di sala 1903'an de li Hêsarê ji diya xwe bûye.

Cigerxwîn, dema hêj zarok bû bê bar ma. Sêwî mezin bû. Piştî mirina bavê wî, mala xwe barkir Amudê û li wir biçûbû. Li Amudê şivantiya pez û dewaran, paleyî û rêncêberî kir.

Lê Cigerxwîn qîma xwe bi vî jiyane neanî, gund bi gund li medresan û xwendegehan geriya. Gelek dem pênekê, bû feqeh. Li gundên deştê, li gundên êrdima Soran û gundên deşta Lehîcanê xwendina xwe a olî kutand. Dure vege-riya gundê Telşêrê û li wir îcaza xwe sitand û bû seyda.

Gelek salan meletiya gundan kir. Lê ev jiyân jî pir nedoma. Dev ji meletiyê berda û bû cotkar. Di gundekî de, ku

bi navê "Cehennem" hatibû avakirin, biçûbû. Vê jiyana xwe de, haydarî rewşa konevanî, civakî û aborî a gelê xwe jî bû. Pêwîst sala 1923'ê de dest bi xebatên konevanî kir. Pêşî bera xwe da mîr, beg, axa û şêxan. Bû hedefê êrişên van derdoran.

Piştî van salan, pêşemîn di barê hozantiyê de, şerê xwe bi awakî welatperwerî û şoresgerî domand. Ji ber êrişên mêtîngeran, gelek tedayî û eşî jiyana xwe de buhurand. Piştî jiyaneke seranser bi têkoşnê dagirtî, sala 1984'ê li Swedê dawî bi jiyana wî hat.

Heya mirina Cigerxwîn 14 berhemên wî hatin weşandin: 7 pirtûkên helbestan, Romana Reşoyê Darê, Cîm û Gulperî, Mîdiya û Salar, Gotinên Pêşîya, Destura Zimanê Kurdî û 2 birên Ferhengan. Herwusa hin xebatên wî'n nehatine weşandin kir. Lê ev jiyân jî pir nedoma. Dev ji meletiyê berda û bû cotkar. Di gundekî de, ku

KURDÎSTAN Û TÊKOŞÎN DÎ HOZANÊN CİGERXWÎN DE

Cigerxwîn bi xwe bêmal bû. Ji zarotiyê de dest bi kar kiriyê. Belengaziya wî, di helbestên wî de perdeyek jî tariyê û sohtinê bi xwe re berdaye û gelek caran di hozanên xwe de li ser belengaziya xwe maye:

"Xanîkî min heye pir kûre wekî çala bê jan
Dirêjî û panî çar gaz heye bi gazê necar
Li alîkî kûz û mirîşk û nivîn û firaxin
Li aliyê dinê agir û seroşk û zarok û çend dar"

Belê çavên wî belengaziya gelê Kurd jî diditin. Li çardorên wî birçî û rêncêber hebûn. Tevlî wî kardikiran, mîna wî bo welat destbikarbûn. Li ser rewşa gelê xwe ê birçî, tazî û perîşan jî gelek nivîstiyê:

"Xanîkî kûr teng, li dor çar dîwar
Li ser wî pûş û li bin dest û dar
Sîfirne û şirik bi kunc û eywan
Bi kulek û refik, hem bi nêrdewan
Herçar dîwarên wî jî ax û av
Mal û sermîyan zar û zêç di nav"

Ji bil belengazî, zêwirî, birçîbûn û rêncêberiyê, hindê hikariyên din jî li ser Cigerxwîn û helbestên wî hebûn. Berî her tiştekê xweşbûna Kurdistanê, çiya, deşt, zinar, av, dar, mirov û heyvînen vî welatî gelek hikariyên xwe li Cigerxwîn kirin. Bibû dilovanê welatê xwe:

"Welatê min! Tuxî bûka çîhanê
Hemî bax û bihuşt û mêrg û kani
Şepal û şeng û şox û naz û gewrî
Gelek şêrin û rind û pir ciwanî"

Her hozaneka wî de, evîndariya wî jî welat re diyarîbe. Pir caran welat dîke dilbera xwe. Kurdistan li ba wî keçek ciwan û bedewe:

"Xemlandî me seranser, desgirtiya xorta me
Gerden sêvek sor û zer, li hêviya merda me
Qelen xwîne ne gewher, Kurdistanê Kurda me
Bê tang û top û leşker, îro we ez berda me

Kurdîstana delatim, herkes tê min dîxwazî
Ez pir şox û şepalim, min deng daye bi nazi
Ev bûn bîst û du salim, li ser min cengebazi
Kurdo! Wer min bîxwaze, belê bi serfirazî"

Diwardî xwe Cigerxwîn xwe dayiyê, diwarê çanda Kurdî ye. Welat li bal Cigerxwîn bûye zindan û tarî, ew nema

rûdine û jê re xebatê nîşan dide:

"Ew welatê wek bihuşt bû, bûye zindan, kûr û teng
Dil û gerdexwarî tê de, bê şîbak û pencere"

Cigerxwîn hozanên xwe de serxwebûnê bo welat dixwaze:

"Îro roja xebatê, serxwebûne doza me
Dema jin û felatê, li ku maye soza we?
Hun tev şêrên di latê, rovi kete koza we
Şikestine di matê, dijmin biriyê boza we"

Dema Cigerxwîn tégîhêşt, ku daxwaza gelê Kurd tenê serxwebûne, rabû deng li gelê xwe kir, ku zarowên xwe bişênin xwendin û zanîne:

"Şev û rojan bîxwînin, bibin serbest û zana
Tovê jinê biçînin, ji bo dil û nezana
Carek hun dê bibînin, van beşxê û rezane
Kurdîstanê derênin, ji destê van dizane"

Bang li gelê sergeranên Kurd dîke, ku malê xwe bo rizgariya gelê xwe bidin:

"Malê xwe tev belavkin, ji bo serbestiya Kurd
Xwîna xwe tev birêje, ji bin destan tu derwe"

Li kêleka van divê yekî jî hebe. Gazîna wî bo yekîtiyê di pir deran de têt dîtin:

"Em destê xwe bidin hev, li ber dijmin bibin yek
Qet zora me nabin, ev dijmin û ev seg"

Di hozanên Cigerxwîn de tiving ciyekî giring distêne:

"Werin dîsa ji xew zû hun şiyar bin
Digel rex û tîfîngên xwe li kar bin
Digel cengê digel dijmin her zû
Heta ku em bibînin ew verabû"

Gazî li hemû kesên welatparwer dîke, ku rêzên xwe bikin yek û dakevin qada xebat û şoresê:

"Te divê ku ew bibin mêr
Xwedan text û tac û zêr
Bi yek can û dil û deng
Digel dijmin bikin ceng
Tevde bidin soza xwe
Zû bîxwazin doza xwe
Weke mîra bibin yek
Bi dest bigrin gurz û çek
Le ser çîyan bibezin
Doza xwe tim bîxwazin"

LÎ DÊRSIMÊ DERBE

LÎ ÇANDA KİŞLÊ TÊN XİSTÎN

Destpêk rûpela dawî de

xortên rewsenbir rojbiroj bêhtir tēkilî nav refên tēkoşinê dibin, dibistan ji rojbiroj tēn bêhikarkirin. Domana livbaziyan li Dêrsimê, pir dibistan hatin rakirin û li navçên Hozat û Ovacikê jî 2 hatin şewitandin.

Roja 15'ê Cotmehê 1987'ê, yekitiyeka ARGK çû gundê Yoncali navça Ovacikê. Piştî ku civinek li gund çêbû pēde, agir berda dibistana gund. Yekitiya ARGK di civinê de, konevaniyên mētingeran û rîstata dibistanên mētingeran birabirî û livbaziya xwe bi alikariya gundiyan pêkanî.

Roja 18'ê Cotmehê jî dibistana gundekî din hat şewitandin. Yekitiyeka ARGK avêt ser gundê Deloran navça Hozatê. Civinek li gund çêbû û dure dibistana mētingeran hat şewitandin.

Di herdu livbaziyan de konevaniyên kedxwaran hatin birabirin. Livbazî hikariyeka mezin li êrdimê hēlan. Bûn delilê, ku mētinger tu caran nikarin bi hesanî daxwazên xwe bicibênin.

Lî Dêce sîxurek ceza xwe girt

Roja 17'ê Cotmehê, keyê gundê Yeşilyurt navça Dêce Mehmet Dervişoğlu, ji ber

gunehên xwe li dijî gel, bi mirinê hat cezakirin.

Ev bêbext bi karguzariya xwe ji bo dijminan, bibû sedema canemergbûna 3 şoreşgeran. Xinizê welatfiroş, digel gunehên xwe ên heya vê rojê, dixwest bêhtir delametiye bo dijminan pêkbêne. Lewma bersiva xwe girt û taliya kirinên xwe canê xwe bi bêsereffî da.

Lî Madenê êriş çû ser şantiyêkê

Roja 16'ê Cotmehê, li nêzîkî gundê Altlioluk navça Madenê êrdima Xarpitê êrişek çû ser şantiyêkê.

Yekitiya ARGK dora seet 19.30'an kete şantiyê. 2 kompressor û kepeçeyek şewitand. Xusarên dijmin giha milyonek jî lîrên Tirkî.

Herwusa, civinek tevli kargerên şantiyê de hat çêkirin. Qedera seetêkê yekitiya ARGK, tevli kargeran mijûl bû û axafên şoreşê hatin kirin. Kargeran jî dilûcan guhdariya şoreşgeran kirin. Li ser pêşveçûna Têkoşina Rizgariya Netewî Kurdistanê û delamatên welathêzan hat rawestandî. Taliya civinê de, yekitiya ARGK tevli bangdana duruşman, xatira xwe ji kargeran xwest.

LÎ MIDYADÊ LİVBAZÎ BERDEWAM DİKÎN

Destpêk rûpela dawî de

hat bombekirin. Xusarên mezin birêketin.

Roja 27'ê Cotmehê jî, 8 tankêrên ku ji İraqê petrol barkiribûn hatin rawestandî. 2 ber agir ve hatin xistin, benzîna 6'an jî hat rijandin.

Herwusa li Midyadê polêsek ji ên "amirîya emniyetê" hat cezakirin. Polêsek bi navê Salih Taşdemir, bi hiceta nêçirê tevli gundiyan li çiyê digeriya, daku cihê pêşmergan peyda bike. Bi bêsimî di dest de, dixwest ger cihê pêşmer-

gan derxîne, agahî bide hêzên operasyonan. Lê ev plan jî avê de çû.

Yekitiya ARGK, ku li çiyê rastî nêçirvanan bû, giştan teslim girt û kesbûna wan derxist holê. Di nav wan de ev polês jî hebû. Yekitiya ARGK, pêşî polês tevli xwe bir. Nêçirvanên din berda, piştî ku dest li ser çêkên wan hat danîn.

Dure derkete holê, ku ev polês gunehkarekî mezine û gelek kirinên kîret li dijî gelê me birêxistiye, lewma bi mirinê hat cezakirin.

PARÊZKARÎ LÎ ÇOLİKÊ JÎ RA NEGÏRT

Destpêk rûpela dawî de

daxuyankirin, ku tu kes naxwaze bibe parêzkar. Daxwaz nikare bicibêtin. Waliyê Çolîkê, gava nekari daxwaza xwe bi keyan bide derivandin, bi keyd civin berda.

Mētingerên Tirk dixwazin bi zorê çek bixin destê gundiyan me. Lê gundiyan me jî rojbiroj bêhtir, daxwaza van li wan vedigerênin û daxwazên wan pûçdikin.

Gel, weke ku naxwaze bibe parêzkar, wusa jî tēkoşina ARGK a li dijî vî saziyê, azînen mētingeran bē bin dîke. Di mehên derbasbûyî de, hêzên ARGK gelek êriş biribûn

ser van çetan û sîxuran. Taliyê gelek hêzên dijmin, necar mabûn ji êrdimê birevin. Hinek jî xwe dabûn destê hêzên ARGK. Livbaziyan vê taliyê jî, belavbûn xweş lezandin.

Roja 15'ê Cotmehê yekitiyeka ARGK êrişek bire ser gundê Dîreklî navça Daraxîne. 2 cenderme û parêzkarê hatin kuştin.

Yekitiya ARGK rastûrast êrişî mala çetan kir. Tevli cendirmên ku li gund diman, şerek derket. Şer qedera seetêkê doma. Taliyê 3 kes hatin kuştin û hinek jî birîndar ketin. Yekitiya ARGK tu xusar û derb negirt.

Bi hezaran welatperwer bersiva banga ERNK dan

Destpêk rûpela dawî de

berdin. *Giringe herbatê alikariyên Almanya ên weke ên leşkerî, aborî û h.w. ji bo Tirkîyê bîn rawestandin. Heya ev daxwaz bicibê neyin, em dev ji xweragirtina xwe bernadin.*

● Bi hezaran welatperwer li bajarên Parîs, Strassbourg (Fransa), Liege (Belçika), Amsterdam (Hollanda), Kopenhag (Danîmarka), Lozan, Zürich (İsviçre) û Atina (Yewnanistan) balyozxane û saziyên dewleta Alman vegirtin; li bajarên Almanya ên mîna Hamburg, Braunschweig, Bochum, Köln, Bielefeld, Berlîn, Rojava, Stuttgart, Saarbrücken û h.w. büroyên rêyên asmanan, ajansên rojname, avahiyên partiyanê konevani û h.w. vegirtin. Zordariya dewleta Alman û êrişên wan li ser karkerên Kurd protesto kirin. Li dijî alikariya wan jî bo mētingerên Tirk xweragirtin.

● Li bajarê Stuttgartê li Almanya, roja 17'ê Cotmehê 1987'ê "şeva alikariyê bo ERNK" çêbû. Dora 700 welatperwer û demokratên biyanî beşdarbûn. Di sevdê de li ser 70 saliya Şoreşa Oktoberê ruwşa tēkoşina rizgariya netewî axafên konevani hatin çêkirin. Komela Stuttgartê, govendengê rengareng û stranên herxwedanê û gelêrî pêşkêşî vewendiyan kir.

● Li bajarên Hannover û Hannoverê (Almanya) bo xurtkirina "Kampanya alikariyê bo Têkoşina Rizgariya Netewî

Kurdistan" roja 24'ê Cotmehê 1987'ê du sevdên hevkarîyê pêkhatin. Li Hamburgê 800, li Hannoverê 700 kes beşdarî sevdê bûn. Di herdu şevan de bang li welatperweran hat kirin, ku alikariyên xwe pêşkêşî tēkoşinê bikin.

Komcivîna HUNERKOM'ê a 5.'an dicive

Roja 7'ê Mijdarê 1987'ê Komcivîna HUNERKOM a Pêncemîn dicive. Weke ku HUNERKOM'ê daxuyankir, di komcivînê de li kêleka rapora xebata salekê, delamētên hunermendên welatparêz jî wê ji ber çavan bîn buhurdandin.

Gelek hunermendên, ku li Ewropa xebatên xwe pêşve dibin, wê tēkilî komcivînê bibin.

Kargerên li Suudî Erebiştanê 3. saliya Hilpişkîna 15'ê Tebaxê pîrozkirin

Gelek welatperwerên Kurd beşdarî pîrozbayiyê bûn. Welatperwerên ku pîrozî dirust kirin, nameyek jî axafên pîrozîyê hinartin rojname me. Em hinde birên nivîsê, pêşkêşî

xwendevanên xwe dikin: "... Dîroka zîndebûna gelê Kurdistanê de, ku dijmin di xwestin vî gelî ji qada dîroke tunebûn, ku bi Hilpişkîna 15'ê Tebaxê a sala 1984'ê li Dihê û Şemzînan destpêkiribû, didome. Seranserê Kurdistanê vedigre. Têkoşina me a rizgariya netewî, ku di demeka hevqas kin de, hevqas gavên mezin avêt, serpêhatinên mezin jî bo dîroka şoreşên dinê birêdixe...

... Nexwe, divê em jibîr nekin, ku tēgihêştina berxwedana me a birûmet, ji tēgihêştina stratejî û taktîkên PKK ên rast derbas dibe. Tevgera PKK bi vî armançê jî hembeza gelê me afirî...

... Gava ev berxwedan hat bilindkirin, PKK hezar caran bêhtirî berê rastî êrişên dijî-şoreşgerî bû. Ne netê mētingerên Tirk, hevzebatkarên wan jî êrişên xwe birêdixistin. Mirov jî xwe dikarî fahmbike çima mētinger êrişê dikin...

... Di dîroka gelê me de cara yekemînê, ku gelê me gihaye rêkxistinê xwe ên konevani, yarmetî û leşkerî. Ev berxwedana, ku bi xwîna bi sedan şoreşgeran bidest ketiye, bûye delilê ku gelê me li bin ala xwe, xwe dicivîne û radibe serxwe. Livbaziyan ARGK ên sala 1987'ê, weke ku alkarî û piştgiriya gelê Kurd girt, wusa jî alkarî û piştgiriya awira gelemperîya cihanê girt. Dilê wan dilovan kir û misagoriya serfiraziyê bo gelê me mizgînî dan...

Di Rêkxistinkirina civanên Kurdistanê de gavelîkî pêwîst YEKÏTIYA XORTÊN ŞOREŞGERÊN WELATPARÊZÊN KURDÎSTAN (YXK) DAMEZIRÎ

Destpêk rûpela dawî de

netewî dibûn, jî aliye din jî daxwaz û xwestekên xortan jî ber çavan hatin derbaskirin. Giştî di bernameka pêşniyarê de, talî xwe civandin. Herçûqasî ev xebat bi giranî li Ewropa jî birêketin, tiştên hatin zimên û pêkhatin, ne tenê bi vîra bi sinor man. Xortên Kurdistanê giştî dihatin ber vî bîrnamê û wan xebatan.

Taliya wan xebatan Komcivîna Yekemîn a YXK pêkhat. Di rapora konevani de, ku pêşkêşî komcivînê bû, pirsên cihanê, êrdima Rohelata Navîn, Tirkîyê û Kurdistanê cih girtibûn. Di rastîya cihanê û êrdimê de, pirsên şoreşa Kurdistanê û delamētên civanên me hatin ronahikirin. Bîrname hat derivandin û yekîtî damezirî. Simbola yekîtîyê jî hat hilbijartin. Her wusa bi biryarekê hat derivandin, ku rêheval HOGÏR ku hilpişkîna 1987'ê de li Mêrdînê şehîd ketibû, simbol û nîşanê xortên Kurdistanê ye û serêkê YXK ê manevî hat hilbijartin. Herwusa, li ser van babêtên jêrin biryar

hatin girtin:

— Rêkxistinkirina YXK, — Rawestandina eskerîya mētingeran, ku xort neçin eskerîyê,

— Pêşengîya ramyarî, konevani û rêkxistinî a proletarya di Eniya Rizgariya Netewî Kurdistanê de,

— Rêkxistina daxwazên xortan ên rojenin ên mîna aborî, civakî, çandî û perwendeyî,

— Têkoşina li dijî koçberbûn û ji welat durketinê (nefîbûnê),

— Pêkanîna hewceyiyên tēkoşina rizgariya netewî di barên rekxistinî û amadekirina tēkoşeran,

— Hevkariya aborî, civakî û konevani, digel malbatên şehîd û girtiyan,

— Pêkanîna hewceyiyên diravî ên tēkoşina rizgariya netewî,

— Pêşvebirina tēkoşina şoreşger û welatperwer a girsen xortan,

— Pêşvebirina birûbawer-

— Ji bo pêkanîna biryarên Komcivîna YXK a Yekemîn pêşde! — Biji yekitiya tēkoşina civanên Kurdistan YXK! — Biji ERNK!

riya şoreşger û welatperwer a rizgarixwaza netewî û serdest kirina wê di nav xortan de û peyda kirina hacetên vî barê de,

— Şerê li dijî êriş û komployan mētingerên Tirk û hevzebatkarên wan,

— Bicihanîna delamētên YXK di barê azîna bingehin, ku çekdariyê, di şoreşa Rizgariya Netewî Kurdistanê de,

— Pêşvebirina pêwendî û tîfakan,

— Têkoşina li dijî sazi û konevaniyên civakî, çandî û perwendeyî ên mētingeran,

— Têkoşina li dijî nîzama serdestiya mētinger û komradoriya kevneperest, sosyal şoven û hevzebatkar û reformîst û belavkirina baweriyên di vî bare de.

Komcivîna YXK a Yekemîn, bang li hemû civanên Kurdistanê kir, ku xwe di nav refên YXK de yekbûn û li dijî mētingerîyê û herbatê paşverûyîyê tēkoşineka çalak û jîrek bilind bikin.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Feyka-Kurdistan
Postfach: 153
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG - Bonn
Konto Nr: 1205242100
BLZ: 38010111

Norveç 10.- nkr.
Fransa 6.- ff.
İsviçre 2.50 sfr.
İsveç 6.- skr.
Avustralya 3.- \$

Danimarka 8.- dkr.
Avusturya 18.- s.
İngiltere 0.80 £.
Hollanda 3.- hfl.
Belçika 60.- bfr.

HÊVIYA ME

“Ez bawerim ku gelê Kurdistan bi rêberiya PKK wê xwe rizgarbike...”

Ez gundiyeke ji Kurdistanê Rojhilatê me. Paala û rênberim. Dixwazim bir û baweriyê xwe di barê wan partiyên de ku heya îroj min ditine binivîsim.

Dema Şaxê gorbîgor de me tu xebata ramyarî di vê bêşa Kurdistanê de nedît. Lê xebata Berzani di bêsêke din a Kurdistanê de hebû ku xwe nûbbinûh bi rejîma Şaxê faşîst re girêdabû. Şaxê dîktator ji wan re, ji Kurdên ku gund û bajarên wan bi bombabaranan hilweşîya bûn û hatibûn Îranê, bajarekî piçûk avakir. Ev bajarê piçûk (ordîgeh) di mintîqa me û nêzikî tixubê di navbera Îran û Îraqê de ye. Di wê demê de cendirmên Şax li dora ordîgehê nobet digirtan, ji bona ku millet danûstandinê bi hevdu re neke. Gel jî, li gora karîna xwe alîkarî dikir. Sala 1975'an de Şax û Saddam li El-Cezîrê (Cezayir) li hev runiştin û peymanek pêkanîn. Şax hevkarîya xwe li ser Partiya Demokratî Kurdîstana Îraqê (PDK-Î) birî û şoreşa wê bêşa Kurdistanê şikest. Pir êşkerye ku wê bişkesta, ji ber ku Şax ne dostê gelê Kurd bû. Heya ku sodên wî di şoreşê de hebûn, alîkarî dikir. Piştî şikestina şoreşê, ordîgeh jî betal bû. Hinek ji runiştîyên wê çûn xwe teslîmî Îraqê kirin. Yê li paşê mabûn jî, ji hêla dewleta Şax li nav bajarên Faris, Azerî û Belucîyan de hatin belavkirin, ji bona ku dişa yekîtiya wan çênebe û nebin bela serê wî. Herçend malek birin bajarekê û li Îranê bûn karker.

Sala 1979'an de dema ku şoreşa gelê Îranê li ser rejîma xwinnîjî biserket û burcîwaziya paşverû jarbû, ji her aliyê ve partî, rêkxirav û destêkên siyasî derketin holê. PDK-Îraq tevî mihacîrên xwe ve ji nav bajarên Îranê vegeriyan û ketin mintîqa me. Partiya Demokratî Kurdîstana Rojhilatê (PDK-Îran) serî hilda û millet çêdarbû. Tu hêz û quwweta dewleta Îranê di vê bêsê de nemabû. Me hindê hevalên ji partiyên Kurdistanê Bakur jî, di nav partiyên (PDK-Îran û PDK-Îraq) de dîtîn. Lê daxwazên wan hemû partî û rêkxiravan yê ku me bûn. Tiştê ku wan armancê dikir, xud-muxtarî-hukmê katîb (otonomî) bû. Rêberî ketîbê destê hinek axa, hevkar û reîsên eşîran, an ji hinek kesên ku gelê xwe înkardikîran û ev jî ne ji millet re, ji hin kesên din re dixebitîn. Lewma nekarîna rêberiya gelê me bûn. Gelê me pêşveket, lê ev gelek şunde man. Dema ku evqas bajar û gund di destê wan de bûn, xebateke wan a berçavî nebû. Xebata ji bo tanzimkir-

Komek ji pêşmergeyên PKK li Çiyayên Balkaya - 1987

rîna millet, zanakirina millet û avakirina yekîtiyê pêşve nebîrin. Lê xwe bi quwwetên xwe yê çêdarî didan nişandan. Gel daxwaza serbestî û azadiyê dikir, herkes jî bo serbestiyê rahîjtîbû çekan. Pir gende, xort û keç şerdikîrin, fidakarî dikirin. Me gelek şehîd dan, gund hatin sotin (şewitandin), mal hatin hilweşandin. Ji her alî ve gel, alîkarê şoreşa xwe ye û wê vê alîkarîyê bike jî, lê rêberiyeka rast û dirust nebû.

Em wê ordîgehê binin bîra xwe. Gava nekarîna rêberiya ordîgehê bikin, wê çawan bikaribin rêberiya Kurdistanê mezin bikin? Ordîgehê de dikarin her sevê çend malan lihev kombikîrana û bi wan re mijûl bibûwan: Li ser dîroka Kurdistanê, rapêrinê (serhildanên) li Kurdistanê, li ser sedemên (sebebên) şikestina wan xeber bidana, an jî pirtokên (kitabên) ilma şoreşê di nav wan de belavkirîna. Xebat werîyê (nîne)! Lê van partiyên çî kir? Şerê birakujîyê derxistin û gel li dijî hev kirin dijmin. Biran jî hev re kirin dijmin. Piştî demekê werê bû ku, zarok jî bibûn dijminên hevdu. Gava mirov jî ber zarokêkî derbas dibû, mirov dibihîsî ku zarok dibêjin: "evê hanan Îraniye, an ev Îraqiye." Kurdîti çûbû, em bibûn Îraqî an Îranî. Ji ber vê yekê, rojbiroj zêf dikevin û ber bi mehbûnê diçin. Rojêk wê bê, wê bihelin û ji meydana dîrokê herin. Ji ber vê yekê, heryek jî van partiyên ketiyê paşîla dijiminekê, an jî reviyane, çûne cihên rihet mîna Ewropa û runiştîne, daku dengê gazî û daxwazên gelê me ê bindest negihe wan. Karbêrên wan bû çaqaxçîtî û kirin û firotina çekan û tiştên din. Îcar, ji milletê belengaz bi tenê, bi serê xwe û bê xwedî hîştine. Ji me re diyar bû ku, ev naxwazî welat rizgar bibe, dixwazî bi vî awayî tenê jiyana xwe berdewam bikin.

Ez rênberê gund bûm. Min li derevêkê çend insan dîtîn, piştî ku em bihevê axafîn, diyar bû ku ew mirovana hevalên Partiya Kar-

kerên Kurdistan (PKK) ne. Min dît ku ew najbîhin wan kesên ku heya niha me bi navên şoreşgeriyê wan nasîdikir. Berî her tiştî ehlaqê şoreşgerî bi wan re heye. Ev jî bo min pir muhîm bû. Ji ber ku min di jiyana xwe de, ehlaqekî wusa paqîj nedîtîbû. Heya wê gavê me bawer dikir ku, herkesê çêk rakir û dijî dijmin şer kir şoreşger, welatparêz û Kurd bes ewe. Lê ne werê bû. Ji ber ku ew tiştên rind, di emelên partiyên din de me nedît. Me dît ku, daxwaza PKK ne wek partiyên dine. Bernamê de, rêberiyê de ferqa wan heye. PKK jî bo serbestî û azadiyê çêbiye. Daxwaza PKK ne wek daxwaza yê ditir otomîniye, nexasîm serxwebûne. Gelê Kurd ê bindest jî vê yekê dixwaze. Ji ber ku baş dizane bi otomîniyê xelas nabe û jî bin destan dernameke. Me dît çî bi serê wayên ku otomîniyê dixwazî, hat. Bîlî vî jî, rêberiya Partiya Karkerên Kurdistanê ne di destê axa, beg û burjuwaziya piçûk de ye. Rêberî di destê çînen bindest (pale, gundî û karkeran) de ye. Lewma daxwaza PKK, Kurdistanêke serbixwe, yekbûnê û azade. Di Kurdistanêke serbixwe de, tu feydeyên axa û reîsên eşîran namîne. Bi rastî ev, partiya me karêraye. Em rizgarbûna vî gelê bindest û çînen belengaz di rêya PKK de dibînin.

PKK dijî şerê birakujî û hereure dubendiyên hundurî ye. Ji ber ku, yekîtiya van partiyên perçe-perçe bûye û şerê hevdu dikirin, PKK di vî rêyê de bo yekîtiyê endamên xwe şehîd daye, daku şerê hev nekin û berê xwe bîdin dijminên xwe, li hemberê wanan besekin. PKK ne tenê ji bo yekbûna gel û partiyên dixebite, yekbûna çî, eşîr û babikan jî pêktîne. Li dijî hereure netîfakiyê ye; jî netîfakiya du cîranan bigrin heya netîfakiya navbera du bêsên Kurdistanê. Ji ber ku dijmin, jî netîfakiya piçûktirîn sodê digre û daxwaza dijmin jî eve. Dijmin naxwaze keç û xortên Kurd bigrin hev. Vê baweriyê hindêk jî xistibûn

mejiyê bav û kalên me. Wanan gihîştandin û perwendekirina keç û xortan, bi şiklê heywanî didan ber çavên xwe.

Ew partiyên ku me berê dîtîbûn, yekbûna keç û xortan bi millet nedabûn fahmkirin. Lê PKK vî yekîtiyê (yekîtiya keç û xortan) jî, bi millet baş da naskirin. Ji ber vî yekê ye ku, çend şehîdên xwe yê keç hene ku di şerê li hember dijmin de şehîd ketine. Gel baş naskir ku jin ne darên şikestîne, mîna ku berê digotin. PKK bi gel da naskirin ku, ka çawan jin dikarin ji sibê heya êvarî bi mîran re bixebitîn, dikarin bibin şoreşger, xwe çêdarkirin û derkevin serê çîyan, şerbîkî û xebata siyasî di nav millet (bi taybetî di nav jinan) de bikin. Ji ber ku jin baş dizanin feydeyên wan, par û pişkên wan bêhtir di şoreşê de heye. Tenê wusa dikarin xwe ji zilmûzordariyê xelasbikin.

Tiştê giringtir ji ewe ku, PKK piştî xwe nedaye tu dijminî. Piştî xwe daye gelê xwe û bi alîkarîya vî gelî dixwaze bigihe armanca xwe, bigihe armanca serxwebûnê. Ew şoreşa ku gel alîkarî didît, tu hêz nikare bişkêne. Şoreşa Îranê, gelê Îranê kir. Şax û quwwetên wî, heya diranên xwe çêdarbûn, lê nekarîna şoreşê bişkênin.

Piştî hilweşandina rejîma Şax, emperyalîzma Emrîkî cendermetiya xwe di mintiqê de da destê dewleta Tirkan. Dewleta Tirk şuna Şax girtiye. Mezintirîn bêsê Kurdistanê di bin lepên vî rejîmê de ye û ev dewlet, bi taybetî li hemberê şoreşa Kurdistanê, li hemberê hemû teverên şoreşger yê li Rojhilata-Naverast (navîn) bûye qesab. Dewleta Tirk pêwîsttirîn dijminê gelê Kurd e, di mîjûya (dîroka) Kurdistanê de. Îroj 10-15 milyon Kurd di bin destê vî dewleta xwinnîjî dene û dewleta Tirk vî milletî inkar dike. Dibêje ku; "di nav min de eslen Kurd nîne, ev Tirkên çiyayîne û jî temdonê durketine û bi vî zîmanî dîpeyivîn." Kesê ku bi Kurdî jî qise bike, tê cezakirin.

PKK li dijî dewleteke hevqas faşîst xebat dike û dest bi şerê çêdarî kiriye. Di şerê li dijî dewleteke werê zilmar, heke PKK piştî xwe nedabana gelê xwe û bi alîkarîya vî gelî dilgerm nebûya, nedikarî gavekê jî pêşve biçê. Hîma ku PKK derxistiyê holê, bîngeha ku daniye pir xurte, ji ber ku di nav dilê gel de çî girtiye û gel Partiya xwe diparêze. Emelî (livbazî) rojbiroj zêdedibin û derbe li dewleta Tirkan tîn xistin. Ji ber vî rewşê dewleta Tirkan, bi hemû hêz û quwwetên xwe

dixwaze şoreşê di vî bêşa Kurdistanê de bide seknandin. Lê nikare, ji dest nayê. Di Kurdistanê Rojhilat û Başûr de şer di navbera hin hêzan û dewletên Kurdistan kirine bin destên xwe de, heye. Lê ev hêz bi piranî li dij hev bikartên, şerdikîn. Teşîra van hêzan li ser Kurdistanê kême, tenike. Ev hêzên hanan bîlî destekan, nikarin xebata xwe pêşve bibin. Ji ber ku bîngeha wan a baş nîne û daxwazên wan ne yê gelê me ne. Şer li dijî dewleta Tirk û dewletên kedxwar li Rojhilata-Navîn nakin. Leşkerên dewleta Tirk bêhtirîn, ji dewletên din yê vî mintiqê de. Belê li dijî dewleta Tirk, gelê Kurd tenê bin rêberiya Partiya Karkerên Kurdistan xebat dike.

Ez rênberê Kurd bûm. Dema min PKK naskir, rêyê nûh û ronahî dît. Ez bawerim ku, gelê Kurdistan bi rêberiya PKK wê xwe rizgarbike. Lew PKK, dost û dijminên xwe û gelê xwe baş naskiriyê û baş pişiyê. PKK, derd û dermanê vî gelî baş naskiriyê. Herwekî, mîna min gotî, ehlaqakî bi rastî şoreşger bi hevalên PKK re heye. Ew li ser sodên xwe yê şexsî nafikirin. Li xwarin, cil, rihetî, mal û hîw... nanêrin. Daxwaza wan tenê ewe ku, vî gelê bindest û belengaz bigihînin serfiraziyê. Ev jî dil Partiya me ye, û em serxwebûna xwe di rê û rêbaza PKK de dibînin. Em bi vî gelek bawerim ku, heya ev perça Kurdistanê a mezîn (Kurdîstana-Bakur), ku di bin destê dewleta Tirk de ye, neyê rizgarkirin, tu bêsên din nayin rizgarkirin. Ji ber vî yekê, hewceye em ji her alîve, li gora karîna û derfetên xwe alîkarîya şoreşa vî bêşê bikin. Em li dîroka gelên bindest, weke Kuba û Vietnamê binêrin, ewanan xwe çawa û bi kîjan rêyê xwe azadkirin. Em jî wan nezeftirîn û ew dewletên li ser me hikim dikin, jî yê wan nexurtirîn. Rêberiya şoreşên wan ne di destê şex û axan de bû. Rêberiya wan di destê çînen bindest de bû. Îlmekê şoreşê di destê wan de hebû ku, bi rêya wê xwe serbestkirin. Îstîklala xwe standin û di nava cihanê de bûn xwedî dewlet. Xwediyê keda xwe ne û cihan gişt wanan nasdike. Lê cihanê de hevqas Kurd hene, belê tu kes wan nasname.

PKK dixwaze ilmê şoreşê di Kurdistanê de pêkîne. Gelê xwe jî bin destan derîne û bi cihanê bide naskirin. Ev gotinên hanan jî dilê rênberêkî gundî derketine. Hevîdarim ku, dilê herkesî de çî bigrin.

Bapir
welatparêzek
ji Kurdistanê-Rojhilat

Ev çiroka min ji rastiyê û fanteziyê derketiye:

Rûreşiya apê Ezîz

Apê Ezîz mirovekî berve pîrbûnê diçe, porsîpî û çavbeloqî ye, lê piçekî qelawê û zikwerimî ye. Baweriyê apê Ezîz ji serketina bindestên cihanê heye, lê çi demê wê biserkevin, ew jî mîna me nîzane. Roj derbas dibin, şev diborin û mirov dibîne, ku apê Ezîz her li hêviya şoreşeka mezine, ku gundiyan bê ax, karker, birçî û bêmal, bi hev re dakevin bajaran, karxanayan, rêyên hesinî daşkin, diwanxaneyan bi dest xwe ve binin, bazaran talan bikin û zikên zarokên xwe yên birçî carekê tîjî şîr, goşt û şîre bikin. Meraqa apê Ezîz kevnare, di dilê wî de bûye doz û armançeka jinê... û gelek caran di ber çavên wî re alên sohr baladifirin û çiyên xwe li ser qonaxên mirî yên bilind digirin û li ber bayê dipirpirin. Lê gava mirov ji apê Ezîz dipirse, gelo wê çi demê şoreş destpêkê, serî dixwe nava herdu lepên xwe yên mezin, seriyê xew jî herdu aliyên ve digivîse û dibêje:

— Hîn zû ye...
 Çi çiyê xwe radibe, bi dereka di ve diçe, nizane kuve, lê namîne, ku tu bi wî re bêtir bipeyivî.
 Rojêkî min ew di malê de girt, karekî wî jî bi hatina min ve girêdayî bû, loma nikanî xwe jî nav davên min derxista, xwe bo pîrsa min amedekir, gava min pîrsî:
 — Çima zû ye, apê Ezîz?
 Soliqek jî cigara xwe kişand, û got:
 — Roja serhildanê nehatiye, dijminê koledar û mêtînger xurte... Niha xebata xwe ya îdeolojî bikin, belavokan derxinin, rojnameyên rûpelmezî û sernivîsên sohr li nava gundiyan û karkeran belav bikin, li ser liştên (menfeet) wan binivîsin, ta ew hişyar bibin û zanibin çi ji wan re baştire.
 Apê Ezîz, berê ne wilo bû. Ez wî jî zarotiya xwe nasdikim. Xweş tê bîra min, ku apê Ezîz berî niha bi si salan, tivingeka Polonî li milê wî bû, rexta fişekan li neweqê bû, ketibû serê dilanê, kilameka ewilan digot:

"Ez merikî şoime begciyê tîrî şami me dijminê van axa me rêberê gişt gela me..."

...û gava kilama wî radibû, bi xortan re devê tivinga xwe berve jor dikir û diteqand.
 Wê çaxê apê Ezîz endamê "Berxwedan a Gelêrî" bû, a ku sermiriya (hukumeta) Sûriyê. Rojêkê apê Ezîz hate mala me, ku bavê min jî wî re tivinga wî jî hev bişelîne û paqij bike. Bavê min jî endamê wî leşkerê gelêrî bû, û di gund de serkariya wê hêzê dikir, ji ber ku ew di ciwanîya xwe de li ba Îngilîz serbaz û li Misirê di şerê dij Hitler de demekê berxwedan nişan da-

Cankurd

bû û bi ser de jî bi Îngilîzan re li petrolê çend salan geriya bû, çavên wî vekirî bûn û bi tiving û debanceyan xweş dizanî. Bavê min guh nedida karê ramyariyê û tivingan bala wî pir kişandibûn ser xwe. Apê Ezîz jî bavê min pîrsî:
 — Mehmed! Çima te tivinga "Berxwedan a Gelêrî" hilgirti?
 Bavê min got:
 — Ez ditirsim, ku Tirk dar û rezên me zeftbikin. Bi ser de jî ez gelekî ji leşkeriyê, ji tivingê û cengê hez dikim.
 — Ji van pêve?
 — Wek çi?
 Apê Ezîz dizanî, ku bavê min dîrî siyasatê ye, loma wî dixwest, bavê min bike hevalê xwe, xwe berve wî da û got:
 — Ê min... ez merikî şoime (komunistim). Beg û axan em jî xwe re kirine kole û rêncber...

Bavê min neheşt ew gotinê bibe serî, got:
 — Ez zanim.
 Apê Ezîz, bi paçekî zêtkirî tivinga xwe dibrisand, bi nermî gote bavê min:
 — Mehmed... em dixwazin tu bibî hevalê me, tu jî bibî komunist. Ez dizanim, ku tu jî mîrxasî û lehengiyê hez dikî. Emê te bişînin Tirkîyê. Em te di sinorê re derbas dikin.
 — Bo çi?
 — Divê yek here nava Kurdan, li wir gotin û axaftinê dij leşkeriya Tirk belav bike.
 Bavê min kenîya û jî wî pîrsî:
 — Ma çima ên weke we li wir tune ne?
 — Hene... hema jarin û bir û bawerîya wan bi şer û cengê nîne.

— Çima?
 — Ez rewşa Tirkîyê baş nizanim û hevalên me jî pir li ser naxivin. Lê ez dibînim, em Kurd xwe bi xwe, divê tiştekî bikin, gelê Kurdistanê hişyar bikin û dakevin cengê dij Tirkîyê û leşkerên welatên koledar û kapitalist.

Bavê min kenîya, çi pîrs an bersiv din lîvnekirin, tivinga wî careka di bihevxişt, du sê caran bi wê list, piştê du fişek xistin bardan a wê, da ber rûyê xwe û di pencerê re nişan ser-teşiyekî kir, yê li hember gund bû, û teqand, dengêkî pir bi hêz jê hat, li nêzika ser-teşiyê kulan jî erdê rabû, gote min:
 — Were...

Ez berve wî çûm, tiving da dest min û bi min re nişan serrast kir û bi çavê xwe ez fermû-kirim, min tiliya xwe da ser teltikê wê û guvaşt, zumpinî bi ber guhê min ket, devê tivingê berjor bû û xuşirtiya fişekê bi ber newalê ket. Bavê min kenîya û got:
 — Kuro, tu fêr nabî...
 Wê demê min zanî, ku bavê min jî gotinê apê Ezîz re ne valaye û her meraqa wî tiving bû.

Apê Ezîz mal bi mal digeriya, li her derekê çêra Kurdên bakurê Kurdistanê dibû, digot:
 — Çima evan razane, temirine, mirine?

Dem hat guhartin, çavên me li Kurdaiyê vebûn, me belavokên Kurdî û ên bi Erebiyê li ser Kurdan bo bavê Ezîz dibirin, serê xwe dehejand, dileqand û digot:
 — Ev çi Kurmancîye?
 — Çima?
 Apê Ezîz henekên xwe bi me dikirin, digot:
 — Partiya me ya komunist bo hemû gelan dixebite, ma ev çi Kurde, çi Erebe? Ma em tev ne birane?

Hinde caran jî digote me:
 — Hun kevperestî, dijî Lîlînin (nizani bigota Lenin), û her kesê îro bo Kurdistaneka serbixwe bixebite ehmeq (bêvace) û dijminê kargeran e.
 Roja şikestina tevgera Kurdî li başurê Kurdistanê, apê Ezîz dengê teypê bilind kiribû, kuve diçû ew dianî ser axaftineka radio yê Maskova: "Revoyên cudakerên Kurd di sinora Îranê re de jî ber leşkerê Îraqê direvin". Di ber me re derbas dibû, dikenî, kêf-xweş dibû, te digot qey ew ne Kurde û çi xema wî nîne, ku gelê me tev bêtin kuştin û wenda kirin.

Rojêkê em çûne mala wî, ku li ser Kurdaiyê û koçbera teze û ecer biaxivin. Ew zor kêfxweş bû, dilê wî di dinyayê hilnedihat, jî me re doqê û balif danin, hejir û tiri, piştê çayê, û li hember me rûnişt, mîna axayekî dema bi gundiyan xwe re rûdine. Gava min got:
 — Tevgera Kurdî di ve dema dawiyê de ketibû şaşiyên mezin.

Devê wî jî hev bû, piraniya didanên wî xweyabûn, weke roviyekî li me temaşakir û got:
 — Min negot...?

Ew bi hatina me şabûbû, nizani bû me çawa bêtir li ba xwe bihêle. Lê gava hevalekî me got:
 — Em dixwazin tevgera xwe serrast bikin, rêyeka çep jî gelê xwe re diyar bikin. Dême wî qermikî, çavên xwe jî me guhartin û êdî nedixwest bi me re bêtir biavaxe. Li ber rabûna me got:

— Ma çima hun partiya me baş nabinin?
 Hevalekî xûngerm li wî vegezarand:
 — Dema hun bawerîya xwe bi tivingê binin.

Dilsari ya ku di nava me da kêmîr bû, lê apê Ezîz a dilê xwe bo me nedigot, xwe jî me diparast û hindê caran, gava min pîrs jê dikir û digot wê rewşa gelê Kurd çawa bibe.

Bersiva min bi dirêjî dida, ji wan bersivan tê bîra min, ku wî serketina gelê me bi hilgavtin û şoreşeka bakurê Kurdistanê ve girêdida. Carekê gote me çendekan:

— Ger hun dixwazin rizgar bibin (nedigot em), derbas bin Kurdistanê Tirkîyê û şerê leşkerê NATO bikin.
 Sal çûn û qedere em jî hev dîrxistin, êdî min nizani çi bi serê apê Ezîz hat û wî nizani ez kuve çûm. Rojêkê ez li ber ava Rhein li Almanya, li ser kevîrekî rûniştî bûm, bi dest min de rojnameya Berxwedan hebû, min çavên xwe di axavên hêrişên HRK de digerdandin, min dixwest zaniba çi bûyer teze li bakurê Kurdistanê pêkhatine

û çawa şoreşa ku em gişt li hêviyê bi salan mane destpêkirî. Ha min dît pêna apê Ezîz di pêş min re derbas bû. Ew gelek hatibû guhartin, lê lîsa jî min ew nas kir û hemû gotinên ku jî zarotiyê de bo min gotine, di mejiyê min re beziyan û li hev civiyan. Ez jî ci hilgavtim, min dengê lê kir, ew di ci de li min zivirî, min deliwe (firset) nedayê, hema min ew hembêz kir, ez çûme rûyên wî û bi ditina wî şabûm. Piştê em li çayxanekê rûniştin, me pir pîrs û gazinc kirin, em demekê bi axavtînen xwe-yî mijûl bûn, lê çavên wî her li rojname bûn. Dawiyê jî min pîrskir, ka ew çi rojname ye, kî derdixwe û çi tede heye. Min bersivên wî bi dirêjî û firehî danê, dawiyê min pîrs kir:
 — Tu şoreşa bakurê Kurdistanê çawa dibînî, apê Ezîz?

Weke berê kenîya û got:
 — Kuro hun pir nezanim. Evên ku dest bi şer kirine (Wî jî bîrskir ku şerê Tirkê faşist dij gelê me herhebû) mirovin ne rastiyarin, nizanin ku bi şerê xwe ê nijadperest dinya hemî dibin ber deriyê cengeka atomî, ne mirovatiyê û ne jî şînahiyê dihêle. Evan dixwazin agirekî mezin dadin, ku Welatên Emerîka yên Yekbûyî (bi dizî got) hevbandên me Sowyet berdine hev, bo xewneka netewî û biçûk. Gelo em

naxwazin iro Tirkîyê li xwe rakin. Kuro hîn zûye!
 Çi demeka dirêj jî min re li ser diwariya cenga atomî, ya ku çiriska agirê wê li Kurdistanê veketî axivî, û kir ku hema hema leşkerên CCCP û ên USA li ser axa Kurdistanê dighinin hevdu û dawîya dinyaya me tînin.

Em bi dilsariyekê jî hev cuda bûn, û nema jî wê rojê de em diçin ba hev.

Îro, piştî sê sal di ser wa bûyerê re derbasbûn, min jî xwe re di binê çiyakî de, di şikevtêkê de çiyek bo xwe û bo defter û nivîna xwe amedekirîye. Ji tîrsa teqîna cenga atomî newêrim herim çi deran. Lê heya niha "bi hemda xudê", cenga atomî destpênekirî û wa çiriska ku li bakurê Kurdistanê leşkerên rojhilat û yên rojava nexistin qirka hevdu. Ez nizanîm, dibê zû be... hîn zû be û hîn ewan jî hev nexeyidine, de bila am hişyar bin, dengê xwe nekin, ta dinyaya me bi xêr bijî.

Ev rûreşiya apê Ezîz hem henek û hem girinê min tîne, bo min heneka, ku apê Ezîz her rojêkê me bi gotinekê dixapîne û giriyê min tê, jî ber ku di rûreşiya van salên derjê de, bi hezaran belengaz û rêncber bi apê Ezîz tînan xapandin...

— Gelo ma niha ew çi dibêje? Ez nizanîm...

BANG A CENGÊ

Cankurd / 1987

**Xortê Kurdistanî
 Çeleng û ciwanî
 Çima di mal da yî
 Herdema paldayî**

**Dijmin ketin welat
 Birin deşt û kelat
 Em dane ber kêran
 Aşê wan em hêran**

**Rabe, rabe, rabe!
 Rewşa te xirabe**

**Lawkê Kurdistanî
 Ey xortê Botanî
 Vane hevalên te
 Hemî jî salên te**

**Çûne qada cengî
 Bi ala sê rengî
 Tu jî wekî wani
 Mîrxas û lehengî**

**Rabe, rabe, rabe!
 Ev xew bo me nabe**

**Pêşmerge civyane
 Derketin çiyane
 Dane soz û biryar
 Bikin şerê neyar**

**Heya yek jê hebe
 Wê veqer tunebe
 Bo welat qurbanin
 Dijmin pê nikanin**

**Rabe, rabe, rabe!
 Sîstî bo me nabe**

**Lawkê Kurdistanî
 Tu mîr û ciwanî
 Vane tev Egîd'in
 Bo welat şehidin**

**Bo namûsa Kurdan
 Can û malê xwe dan
 Bo rûmeta gelan
 Her dikin berxwedan**

**Rabe, rabe, rabe!
 Ev rewş wilo nabe**

**Bila em hişyar bin
 Bo welat xembar bin
 Tivingan rahêjin
 Bikin şerê dijmin**

**Dakev nav gund
 Bêje hemû Kurda
 Bê tiving û rexta
 Em nabînin bexta**

**Rabe, rabe, rabe!
 Nermî bo me nabe**

**Binêr van ceşoka
 Bûne kerên Tîrka
 Dijmin pê dikenê
 Xwe didin kuştinê**

**Vaye rewşa kera
 Ji bo nav û pera
 Bûn begciyê sergû
 Lêmişt hat û tev çû**

**Rabe, rabe, rabe!
 Xulî l' serê wan be**

**Xortê Kurdistanî
 Berê de şervanî
 Çima mal da mayî?
 Naçî nav çiyayî?**

**Netirse j' milîsa
 Ji begci û pîsa
 Rabe ser lingê xwe
 Rake tivingê xwe**

**Rabe, rabe, rabe!
 Tirsî bo me nabe**

**Lawkê Kurdistanî
 Dîrokê dizanî
 Here nav Egîd'a
 Wan mûmên şevê da**

**Bo welatê bava
 Bo zarokên sava
 Xwe dikin canfida
 Her ewin canfida**

**Rabe, rabe, rabe!
 Nola pilinga be...**

• *Li dijî sazîyên bin navê dibistanan, ku ji hêla mêtîngeran bo helandina û tirkkirina zarokên Kurdan li Kurdistanê hatine avakirin, livbazi tên birêvevaxistin.*

Di 2 livbaziyan jîhev cuda de, ku li Hozatê û Ovacikê pêkhatin, 2 dibistan hatin şewitandin. Taliya van livbaziyan de, ku gel ji piştigiriya xwe danî holê, dibistan bi tevayî şewitîn. Hikariya livbaziyan li ser gelê me, gelek mezin çêbû.

Li navça Dêcle sîxurekî hevxebatkar hat cezakirin. Keyê gundê Yeşilyurt Mehmet Dervîşoxlu, ji ber gunehên xwe li dijî şoreşê, bi mirinê hate cezakirin.

Li navça Madenê êrişek çû ser şantiyekê. Hacet gişt hatin şewitandin. Xusarên dijmin bêhtirî 300 milyon lîrên Tirkî ye.

• *Êriş çûn ser mezrayên bi navên Rezzak û Zurava. Li mezra Rezzakê, 4 bêbext hatin cezakirin. 2 kes ji welatfiroşan mirin, 2 jî xedar birindarketin.*

Li gundê Balvêren jî şerekî mezin derket. Di şer de, gelek serbaz hatin kuştin an birindarkirin.

• *Êrişeka herifandinê (sabota) çû ser xeta boriyên petrolê. Xet hat firindan. Xusareka mezin giha dijmin. Herwusa kemînek li ser rêya bajêr hat vegirtin. Ji 8 tankeran 2 hatin şewitandin, benzîna 6'an jî hat valakirin. Polêsek bi mirinê hat cezakirin.*

LÎ DÊRSIMÊ DERBE LÎ ÇANDA KIŞLÊ TÊN XISTÎN

Livbaziyan, ku li dijî sazîyên bi navê dibistanan birêvevaxistin, ku ji hêla mêtîngerên Tirk bo helandina gelê Kurd hatine avakirin, hikariyeka gewre li şûn xwe hêlan.

Weke li tevayî Kurdistanê, pêwîst li êrdima Dêrsimê li kêleka kişlên leşkerî, kişlên helandinê (asîmilasyonê) hatine avakirin. Zarowên Kurdan, ku li van kişlan bi zorê tînin girtin, diqulibin mejiyên biyanî gelê xwe û welatê xwe. Di nav netewbûna Tirkan de, helandina van zarokan tînin xwestin. Êrdimeka, ku ev konevani pêşemin xurte, êrdima Dêrsimê ye. Li Dêrsimê bêh-

tirin ji her derdorê dibistan hatine avakirin û ev jî hacetên yekemînan bo helandina zarowên Kurdan.

Li Dêrsimê, demeka kin de, piştî vebirîna, çanda kişlê hatiye birêvevaxistin û zarowên Kurdan, ku di vê demê de birin dibistan û kişlan, kirin Tirkên zikmakî û wan berdan nav gelê Kurd. Ev kesên hanan, ji qirkirinê çend sal berê, bêhaybûn. Heya îroj jî helandin û tirkkirin berdewam dike.

Du derba faşist li 12 Êlûnê 1980'ê de, ev konevani bêhtir hat bikaranîn. Mêtînger, bin navê mamhostayan endamên MIT'ê şiyandin van dibistanan. Gava ji hêlekê asîmilasyon hat birêvevaxistin, ji hêla din bi destê wan endamên MIT'ê, gundî û şagirt di bin kontrolê de hatin girtin.

Li dijî pêşveçûna şerê me ê rizgariya netewî jî, mêtînger xwestin vê hacetê birêvevaxistin û li gelek derên din helandinê sazîkirin. Lê xweşte zanin, ku tekoşîna me a rizgariya netewî vê konevani binkeftî kirîye û bi lez jî hertim pêşvedikeve. Li kêleka, ku

Dûmahîk rûpel 17. de

Di rêkxistinkirina civanên Kurdistan de gavekî pêwîst YEKÎTIYA XORTÊN ŞOREŞGERÊN WELATPARÊZÊN KURDISTAN (YXK) DAMEZIRÎ

Xebatên babêti ên tunde, ku li gelek deran dihatin birêvevaxistin, bi gavekî pêwîst û xwedî-naverok hatin kutandin; bi Komcivîna Yekemîn, di rojên 24-25 Cotmehê 1987'ê de Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan (YXK) damezirî.

Sala 1987'ê, weke di qada şerê çekdarî de, di qada rêkxistinbûnê de jî saleka pêwîste. Li kêleka şerê çekdarî, ku li welat bi çakî pêşdere, bi xebatên rêkxistinkirî jî eniya me ERNK digihe bingehên xwe ên civakî. Du damezrandina Yekîtiya Karkeran, niha jî Yekîtiya Xortan damezirî; bi vî awahî birin gelê me bi gavên jêhatî digihin sazîyên xwe, daku bi serbilindî bikaribin cihên xwe di nav refên tekoşîna rizgariya netewî de bigirin û xwe pêşde bidin.

Xebatên rêkxistinkirina

xortan, du Komcivîna PKK a III.'an xwe lezandin. Li gelek deran xortên me xebatên xwe pêşvebirin. Gelek civînan teng û fireh pêkanîn. Konferansên

babêti çêkirin. Rist û pêwîstiya xortan di tekoşinê de, li holê hat danîn. Gava ji alîkî xort nasî yarmetiya rizgariya

Dûmahîk rûpel 17. de

Bi hezaran welatperwer bersiva banga ERNK dan

Berpirsiyariya ERNK li Ewropa, roja 19'ê Tirmehê 1987'ê belavokek belavkir. Bang li hemû welatperweran kir, ku konevaniya emperyalîstên Almanya Rojava li dijî Tekoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan, protesto bikin:

• Roja 23'ê Cotmehê "Komîtên Kurdistanê" li bajarê Bonn'ê li Almanya û li bajarê Brükselê li Belçîka civînan li pêşiya rojnamanê çêkirin. Li Bonnê "Ajansa Agahiyên Almanya" (DPA), rojnama "Kölnische Rundschau" û gelek rojnamên din beşdarbûn. Li Brükselê, ku navenda şaxên weşanan de civin çêbû, rojnamerkarên Tirk ên mîna M. Ali Bîrand, Emre Aygan, Nusret Oğzül ûh. beşdarbûn. Rojnamên Tirkan jî, civin bi firehî di rûpelên xwe de weşandin.

• Roja 26'ê Cotmehê, li bajarê Köln li Almanya, bêhtirî

20 welatperwerên dilxwazên ERNK xweragirtineka birçimayî birêvaxistin. Polêsên Alman, pêşî xwestin ku berxwedanê birawestênin. Lê tiştek bi destê wan neket. Berxwedankar, herrojê bi hezaran belavok belav dikin û awira gelemperî ji rûdanan haydar

dikin. Berxwedankar armançên xwe wusa duxuyankirin:

"Karbîdestiya Almanya dest danîye ser 700.000 Mark'ên me. Giringe bîlez li me vegeರೆ. Giringe polêsên Alman de ji bikaranîna xwe ên dij-demokratî li ser welatperwerên Kurd, Dûmahîk rûpel 17. de

LÎ ŞIRNEXÊ BERXWEDAN BERZDÎBE

Livbaziya, ku li Şirnexê bi tunde yî pêşdikeve, bê rawestandî didome. Li du livbaziya Çobandere, li çiya-yên Cudî û derdorên Şirnexê ên din de, lédanên gewre li parêzkarên gundan û hêzên artêşa dijmin dikevin.

Taliya livbaziyan, ku li mezrayên Rezzak û Zurava navça Şirnexê pêkhatin, pêşmergên nûh xwe gihandin ARGK. Herweha lédanên mezin jî li dijmin ketin.

Roja 14'ê Cotmehê pêşmergên ARGK payhev êriş birin

ser mezrayên Rezzak û Zurava. 2 parêzkar cezakirin, 2 jî birindarkirin. Koma pêşmergan li Rezzakê bêbext Hasan Ertek û kurê wî Idrîs bi mirinê cezakirin.

Her di vê şevê de êrişek jî çû ser gundê Zurava. Li gund civînek pêkhat. Du van livbaziyan, li mezra Uşakli gundê Balvêren navça Şirnexê, di navbera hêzên dijmin û pêşmergên ARGK de şerek derket. Tê gotin, ku dawîya şer de gelek kuştî û birindarên dijmin çêbûn.

PARÊZKARÎ LÎ ÇOLİKÊ JÎ RA NEGÛRT

Çetên milîs, ku bin navê parêzkariyê hatine rêkxistin-kirin, ketine nav domana jîhevbelavbûnê. Di rojên buhurî de, hin rûdanên ku xwe hili- mandin rojnaman, pêkhatin. Ji bona jî nûhve de zîndekirina parêzkariyê, ku li hemberê şerê me ê rizgariya netewî rojbiroj binkeftî dibe, li êrdima Çolikê (Bingolê) di van

rojên taliyê de xebatên jîrek birêvevaxistin.

Walîyê Çolikê tevli keyên gundan, civîneka mezin çêkir. Wali jî keyên gundan xwest, ku her gundek deh parêzkar derxîne. "Ger ev pêkneyê, keyê gundên ku parêzkar dernexin, wê bêne girtin" got. Li hemberê vî yekî jî keyên gundan,

Dûmahîk rûpel 17. de

LÎ MIDYADÊ LÎVBAZÎ BERDEWAM DÎKÎN

Şerê me ê tekoşîna rizgariya netewî li derdorên Midyadê bi lez pêşdikeve û mêtînger dikevin nava astengên mezin. Livbaziyan me li Midyadê, weke êrişên herifandinê û êrişên li ser hêzên dijmin, didomin. Sazîyên aborî û leşkerî ên dijmin yeko-yeko tînin hilweşandin.

Taliya hevxebatê di nav dewleta mêtîngera Tirk û rejîma Saddam li Îraqê, petrola Kerkukê bi rêya xeta boriyan diherikênin bajarê Yumur-talik. Bi bikaranîna axa Kurdistanê, petrola Kurdistanê talandîkin. Ji hêlekê rejîma

Îraqê, ji hêla din cunta mêtîngera faşîsta Tirk, bi vî awahî hebûn û dewlemendiyan gelê me dişelênin.

Xeta boriyên petrolê ji nêzikî bayarê Midyadê jî derbasdibe. Berî niha jî li vî derê êrişên herifandinê pêkhatibûn, û heya qasekê pêşiya şelandinê hatibû girtin. Êrişên, ku diçin ser xeta boriyên petrolê, bi vî awahî xusar didin herdu rejîmên mêtînger û kedxwar.

Êrişa nûh roja 17'ê Cotmehê pêkhat. Li nêzikî gundê Yayvantepe, boriya petrolê

Dûmahîk rûpel 17. de